

The background of the cover is a dark, atmospheric illustration of a dragon breathing fire. The dragon is depicted in a circular frame, with its body and wings glowing with intense orange and yellow flames. The dragon's head is in the foreground, with its mouth open, breathing a stream of fire. The fire is highly detailed, showing individual flames and a sense of intense heat. The dragon's scales are visible, and its wings are spread out. The overall scene is dramatic and evocative, capturing the essence of the dragon's role in the story.

J R R
TOLKIEN

THE HOBBIT

or There and Back Again

BÖLÜCD 8

s 1 w e k L e R v e ö ^ ü c n c e k L e R

Tek sıra halinde yürüdüler. Patikanın girişi, bir iki kararmış yapraktan fazlasını beslemeyecek denli yaşlı, sarmaşıklarla sarılmış ve likenlerle boğulmuş iki büyük ağacın birbirine yaslanarak oluşturduğu, kasvetli bir tünele açılan bir tür kemere benziyordu. Patika ise dardı ve ağaç gövdelerinin arasından kıvrıla büküle ilerliyordu, Girişteki ışık çok geçmeden uzaklarda küçük parlak bir delik gibi kaldı ve sessizlik o kadar derinleşti ki tüm ağaçlar üzerlerine eğilir ve dinlerken ayaklan güm güm sesler çıkartıyormuş gibi gelmeye başladı.

. Gözleri loşluğa alıştıķa koyu yeşil donuk bir parlaklıkta iki tarafı da biraz görebilir oldular. Arada bir epeyce yukarlardaki yaprakların arasında bir açıklıktan sızma şansım elde etmiş ve hatta arapsaçı gibi dolanmış kalın dallar ve altlarında birbirine sarılmış sürgünlere de takılmamış olmakla daha da şanslı zayıf bir tutam gün ışığı cılız bir parlaklıkla önlerini kesiyordu.

Ancak bu nadiren oluyor ve kısa bir süre sonra da her şey eskiye dönüyordu.

Ormanda kara sincaplar vardı. BÜbo'nun keskin, meraklı gözleri bir şeyleri görmeye alıştıķa sincapların yoldan fırlayıp ağaç gövdelerinin

arkasına kaçışmalarını fark edebiliyordu. Acayip sesler de vardı, yani çalıların ya da ormanın zemininde yer yer kalın bir tabaka halinde öbeklenmiş yapraklar arasındaki hırıldanmalar, ayak

136

sürtmeler ve ani kaçışlar. Ama bu gürültüleri nelerin çıkarttığını göremiyordu. Gördükleri en iğrenç şeyler örümcek ağlanydı; sık sık bir ağaçtan diğerine uzanan ya da ağaçların iki yanından çıkan alçak dallar arasına dolanmış ve görülmemiş kadar kalın ağ iplikleriyle, karanlık, sık örümcek ağları. Bir büyü mü temiz tutmuştu yoksa tahmin edemedikleri başka bir nedenden midir nedir ama yolun üzerine gerilmiş hiçbir ağ yoktu.

Bu ormandan da goblin tünellerinden nefret ettikleri kadar yürekten nefret etmeleri uzun sürmedi, üstelik orman bir

sonu olduğuna dair daha da az ümit veriyordu.

Ama devam etmeli, devam etmeliydiler, hatta güneş ve gökyüzünün bir görünüşüne dahi hasret çekmeye başladıktan ve dört gözle yüzlerinde rüzgârı hissetmeyi istemelerinden çok çok sonra bile. - Orman çatısının altındaki havada hiçbir hareket yoktu, uçsuz bucaksızca durgun, karanlık ve kokuşmuştu. Tünellerde uzun süreler güneş-ışığından yoksun yaşamaya alışık cüceler bile bunu hissediyorlardı; ancak kovukları ev olarak kullanmayı seven, ama yaz aylarını evinde geçirmekten nefret eden hobbit yavaş yavaş boğulduğunu ^hissediordu.

Geceler en kötüsüydü. O zaman etraf zifiri karanlık -

sizin zifiri karanlık dediğinizden değil, gerçekten zifiri: hiçbir şey göremeyeceğiniz kadar çok kara - oluyordu.

Bilbo eliyle burnuna dokunmaya çalıştı, ama onu bile göremiyordu, Aslında, belki de hiçbir şey göremediklerini söylemek doğru olmazdı. Çünkü gözler görebiliyorlardı.

Hepsi birbirine iyice yanaşıp dertop olup uyuyorlar ve sırayla nöbet tutuyorlardı. Ve ne zaman nöbet sırası Bilbo'ya gelse, Bilbo çevrelerindeki karanlıkta pırıltılar görür, bazen de kısa

bir mesafeden san ya da kırmızı ya da yeşil gözler ona bakar bakar sonra da yavaşça sönüp yok olur ve başka bir yerlerde tekrar parlamaya başlardı. Ve bazen de bu gözler tam üzerindeki dallardan parıldarlardı **157**

ve en dehşeti de buydu. Ama en sevmediği gözler korkunç soluk fırlak türden gözlerdi. 'Böcek gözleri,' diye düşündü.

'Hayvan gözleri olamaz, yalnızca biraz fazla s büyükler o kadar.'

Henüz çok soğuk olmamasına rağmen geceleri gözcü ateşleri yakmayı denediler, ama çok geçmeden bundan vazgeçtiler. Her neyseler yaratıklar

alevlerin küçük pırılıtlarında gövdelerini asla göstermemeye dikkat ediyorlarsa da çevrelerine yüzlerce yüzlerce çift göz toplanıyordu. Ve daha da beteri, bazıları eliniz kadar büyük, kulaklarının dibinde kanat çırpıp, finifirıl dönen binlerce koyu gri ve siyah pervane getiriyordu beraberinde. Buna ya da silindir şapka kadar kara kocaman yarasalara katlanamıyorlardı, bu yüzden ateşten vazgeçtiler ve geceleri oturup muazzam esrarengiz karanlıkta uyukladılar.

Bu hobbite yüzyıllar, yüzyıllar gibi gelen bir süre devam etti. Erzaklarına son derece dikkat ettikleri için o her zaman aç kalıyordu. Böyleyken bile,

günler günleri kovaladıkça ve orman halen aynı gözüksükçe endişelenmeye başladılar. Yiyecekleri sonsuza dek dayanmayacaktı; işin aslı çoktan yetmemeye başlamıştı.

Sincapları vurmaya denediler, ama bir tanesini dahi yola düşürebilmek için bir süü ok harcadılar. Ama onu pişirdiklerinde korkunç bir tadı olduğu anlaşıldı ve onlar da başka sincap vurmazdılar.

Fazla suları olmadığından susuzdular da ve tüm bu zaman boyunca ne bir pınar ne bir dere görmüşlerdi. Bir gün yollannın akan bir suyla kesildiğini gördüklerinde işte bu haldeydiler. Su hızlı ve güçlü akıyordu, ama pek geniş

değildi, Siyahtı ya da karanlıkta öyle gözükiyordu. İyi ki Beorn onları uyarmıştı, yoksa rengi ne olursa olsun buradan su içip, boşalan bazı tulumlarını dolduracaklardı kıyısında, Durum böyle olduğundan yalnızca sularında 3

ıslanmadan karşı kıyıya nasıl geçeceklerini düşündüler.

Eskiden tahtadan bir köprü varmış, ama yıkılmış ve yalnızca kıyıda direklerini bırakarak çürüyüp gitmişti.

Bilbo kenara diz çöküp ileriye bakarken bağırdı: 'Diğer kıyıda bir kayık var! Sanki neden bu kıyıda değil ki!'

'Sence ne kadar uzakta?' diye sordu Thorin, çünkü artık aralanndaki en keskin gözlerin Bilbo'nunkiler olduğunu biliyorlardı.

'Pek uzak değil. Oniki metreden fazla olduğunu sanmam!'

'Oniki metre mi? Ben en azından otuz metre derdim, ama gözlerim geçen yüzyılki kadar iyi görmüyor. Yine de oniki metre şimdi bir mil gibi geliyor. Üzerinden atlayanlayız ve yüzerek geçmeye ya da yürümeye de cesaret edemeyiz.'

'Herhangi biriniz ip fırlatabilir mi?'

'Bunun ne yaran olacak? Kanca atabilsek

bile, ki şüpheliyim, kayık muhakkak bağlıdır/

Bağlı olduğunu sanmam,' dedi Bilbo, 'Yine de bu ışıktaki emin değilim; ama bana yalnızca tam yolun suya vardığı, sığ olan yerde kıyıya çekilmiş gibi geliyor/

'Dori en güçlümüz, ama Fili en gencimiz ve halen en iyi gören o/ dedi Thorin.

'Buraya gel Fili ve Bay Baggins'in bahsettiği kayığı görüp göremediğine bir bak/

Fili yapabileceğini düşünüyordu.

Böylece yön hakkında bir fikir edinmek için uzun süre bakarken diğerleri ona bir İp getirdiler. Yanlarında birçok ip vardı

ve en uzununun ucuna torbalarını omuz hizasındaki askılara tutturmak için kullandıkları geniş demir kancalardan birini bağladılar. Fili bunu eline aldı, bir an dengeledi ve sonra derenin diğer yanına savurdu.

Kanca şap sesiyle suya düştü! 'Yeterince uzak değil!'

dedi ileriye bakan Bilbo. 'Bir iki adım daha öteye atsaydın kayığa düşürecektin. Yeniden dene. Eğer yalnızca bir parça

159

ıslak ipe dokunursan, büyüünün sana zarar verecek kadar kuvvetli olduğunu sanmam!

Fili yine de ipi çektiğinde kancayı eline oldukça şüpheyle aldı. Bu sefer daha büyük bir güçle fırlattı.

'Sakın oynatma!1 dedi Bilbo, 'Şimdi tam diğer taraftaki tahtaya attın. Yavaşça geri çek.' Fili ipi yavaşça geri toplamaya başladı ve bir "süre sonra Bilbo: 'Dikkat et!

Kayığın üzerinde duruyor. Kancanın takılacağını umalım,'

dedi.

Takıldı da. İp gerildi ve Fili boşu boşuna çekip durdu.

Kili yardımına geldi ve sonra Oin ve

Gloin de. Asıldılar asıldılar ve aniden kış üstü yere düştüler.

Neyse ki Bilbo dikkat ediyordu. İpi yakaladı ve karşıdan hızla gelen küçük siyah kayığı küçük bir sopa parçasıyla itti.

'Yardım edin!' diye bağırdı ve Balin kayığı akıntıyla aşağıya sürüklenmeden tam zamanında yakaladı,

'Demek bağlıymış/ dedi halen sallanan kopmuş pruva halatına bakarak. İyi bir çekişti, dostlarım. Ve bizim ipimizin daha sağlam olması da iyi bir iş.

'İlk kim geçecek?', dedi Bilbo.

'Ben,' dedi Thorin, 've sen de benimle geleceksin ve Fili'yle Balin de. Kayık bir seferde ancak bu kadarını kaldırabilir. Ondan sonra Kili, Oin, Gloin ve Dori, sonra da Ori, Nori, Bifur ve Bofur ve en son Dwalin ve Bombur.

'Ben hep sonuncu oluyorum ve bundan hoşlanmıyorum/ dedi Bombur. 'Bugün başka birisinin sonuncu olma sırası/

'Sen de çok şişman olmasaydın. Olduğuna göre, en sonuncu ve en hafif yükle beraber gitmelisin. Emirlerle homurdanmaya başlama, yoksa başına kötü şeyler gelir/

'Hiç kürek yok, Kayığı karşı kıyıya nasıl

iteceksiniz?1

diye sordu hobbit.

'Bana başka bir ip ve kanca verin' dedi Fili ve hazır ettiklerinde de ipi fırlatabileceğince yüksek önündeki **160**

karanlığa attı. Tekrar düşmediğinden, dallara takıldığını anladılar. 'Hadi binin şimdi/ dedi Fili 'Ve biriniz diğer tarafta bir ağaca takılan ipe asılın.

Diğerlerinden birisi ilk kullandığımız kancayı tutmalı. Böylece biz diğer tarafta güvencedeyken kancayı tekrar tutturabilir ve siz de kayığı geri çekebilirsiniz/

Bu yolla hepsi kısa bir süre sonra

büyümlü derenin karşı tarafında diğler kıyıda güvendeydiler. Dwalin kolunda kıvrılıp toplanmış ipe henüz kayıktan çıkmıştı ve B om bur (halen homurdanıyordu) takip etmeye hazırlanıyordu ki kötü bir şey oldu. Önlerindeki patikada iri hayvanlar uçuşuyormuşçasma sesler geliyordu. Birden karanlıktan uçan bir geyik şekli çıkageldi. Cücelere saldırdı ve hepsini yıkıp devirdi ve sonra zıplamak için hazırlandı. Çok yükseğe zıpladı ve kuvvetli bir hoplamayla suyu aştı. Ama diğler tarafa sağ salim ulaşamadı.* Aklını ve ayaklarını tek gerinde tutan Thorin1 di. Onlar yere ayak basar basmaz kayığın gizlenmiş bir muhafızının ortaya çıkma olasılığına

karşı yayını germiş ve okunu yerleştirmişti. Sonra zıplayan hayvana hızlı ve kesin bir atış yaptı. Hayvan diğer kıyıya ulaştığında tökezledi. Gölgeler onu yuttu, ama ayak sesleri çabucak azaldı ve sonra durdu.

Daha atışın şerefine övgü çılgınlıkları atamadan, Bilbo'nun ürkütücü feryadı akıllardan tüm geyik eti düşüncelerini sildi, 'Bombur suya düştü! Bombur boğuluyor!' diye bağıırıyordu, Bu yalnızca biraz fazla doğruydu. Geyik ona doğru gelip üstünden sıçradığında Bombur'un yalnız bir ayağı karadaydı. Sendelerken kayığı kıyıda kazara itmiş ve elleri kıyıda yapış yapış köklerden kayınca karanlık suya yuvarlanmıştı ve

bu arada da kayık da döne döne yavaşça uzaklaştı ve gözden kayboldu.

Kıyıya koştuklarında başlığını halen suyun üzerinde görebiliyorlardı.

Çabucak kancalı bir ipi ona doğru fırlattılar. Eliyle ipi yakaladı ve onlar da onu kıyıya çektiler.

Tabii ki tepeden tırnağa sıırılsıklam olmuştu, ama en kötüsü bu değildi. Onu kıyıya yatırdıklarında çoktan uykuya dalmıştı ve elindeki ipi söyle sıkı tutuyordu ki avucundan alamadılar; üstelik ne yaptılarsa yapsınlar uyanmadı.

Halen kötü şanslarına ve Bombur'un sakarlığına lanet savurarak tepesinde duruyorlardı. Geri dönüp geyiğe bakmalarını olanaksız kılan kayığın gidişine dövünüyorlarken ormandan belli belirsiz boru üflemeleri ve uzaklarda köpek ulumasına benzer sesler duydular.

Sonra hepsi sustular; oturduklarında, hiçbir şey görmedikleri halde kuzeye doğru giden büyük bir av partisinin gürültülerini duydular.

Orada uzun bir süre oturdular ve hareket etmeye cesaret edemediler. Bombur, diğerlerini tedirgin eden sorunlar artık onu ilgilendirmiyor muşçasına tombul yüzünde bir gülümsemeye uyumaya devam etti. Aniden önlerindeki yolda beyaz geyikler, yani erkek geyiğin simsiyah olduğu kadar bembeyaz bir dişi geyik ve yavruları ortaya çıktı. Gölgelelerin arasında parıldadılar. Thor'ın ağzını açıp bağırmadan önce cücelerden üçü ayağa fırladılar ve oklarını yaylanndan fırlattılar. Okların

hiçbiri hedefini bulmadı. Geyikler dönüp gelişleri kadar sessiz ağaçların arasında kayboldular ve cüceler boşu boşuna oklarını arklarından atıp durdular.

'Durun! Durun!' diye bağırdı Thorin; ama çok geçti, heyecanlanmış cüceler son oklarını da harcadılar ve Beorn'un onlara verdiği yaylar işe yaramaz hale geldi.

O gece hüzünlü bir grup oldular ve hüzün, sonraki günlerde daha da yoğunlaştı. Büyülü dereyi geçmişlerdi, ama bunun ötesindeki yol daha önce olduğu gibi oraya buraya sapıyordu ve ormanda da hiçbir değişiklik görmüyorlardı. Yine de av ve beyaz

geyikler hakkında daha çok şey bilip,
anlamalarını göz önüne almış olsalardı,
en sonunda doğu kıyısına yaklaştıklarını
ve eğer cesaret ve **162**

ümitlerini yitirmezlerse çok yakında
daha ince ağaçlara ve güneşin girdiği
alanlara geleceklerini bilirlerdi.

Ama bunu bilmiyorlardı. Ellerinden
geldiğince taşımak zorunda oldukları
Bombur'un ağır gövdesi altında
eziliyorlar ve bazıları dörtlü gruplar
halinde sırayla bu yorucu vazifeyi
üstlenirlerken diğerleri de onların
çantalarını taşıyorlardı. Eğer bu çantalar
da son günlerde çok fazla hafiflemiş
olmasalardı, bunun üstesinden asla

gelemezlerdi. Ama uyuklayan ve gülümseyen bir Bombur, ağır ela olsa yiyecekle dolu çantalar için kötü bir değiş

tokuştu. Bir iki gün içinde yiyecek ve içecek hemen hemen hiçbir şeyin kalmadığı bir zaman geldi. Ormanda yetişen sağlıklı hiçbir şey gör emiyorlardı; yalnızca soluk yaprakları ve kötü kokulanyla otlar ve mantarlar vardı.

Büyülü dereden aşağı yukarı dört gün sonra ağaçların çoğunun kayın ağacı olduğu bir bölgeye geldiler. İlk bu değişimle neşelenmeyi istediler, çünkü burada ağaçların altında hiç çalılık yoktu ve gölgeler de o denli derin değildi.

Çevrelerinde yeşilimsi bir ışık vardı ve bazı yerlerde patikanın iki yanını belli bir uzaklığa dek görebiliyorlardı.

Yine de ışık, onlara yalnızca, kocaman bir alacakaranlık tünelinin sütunlarıymışçasına, bitmez tükenmez dik gri ağaç gövdesi sıralarını gösteriyordu. Hafif bir rüzgâr ve rüzgârın gürültüsü vardı, ancak bu ses üzgün bir sestti. Bir iki yaprak, onlara dışarda sonbaharın yaklaştığını hatırlatmak üzere hışırdayarak yere düşüyorlardı, Ayakları, ormanın derin kırmızı çalılarında patikanın kıyısına sürüklenmiş sayısız başka sonbaharların yığılmış ölü yaprakları arasında

hışırdayarak ilerliyordu.

Bombur halen uyuyordu ve onlar da çok bitkin düşmüşlerdi. Arada bir huzur bozucu kahkahalar duyuyorlardı. Bazen uzaklarda şarkılarda duyuluyordu.

Kahkahalar goblinlerin değil iyi seslerin kahkahasıydı ve şarkılar çok güzeldi, ama onlara esrarengiz ve yabancı **163**

geliyordu ve kendilerini pek rahat hissetmiyorlardı, kalan tüm güçleriyle oradan uzaklaşmak için daha fazla acele ettiler.

İki gün sonra yollarının aşağı doğru indiğini gördüler ve çok geçmeden de nerdeyse tümüyle muazzam büyüklükte

meşelerle dolu bir vadideydiler,

'Bu lanetli ormanın bir sonu yok mu?' dedi Thorin.

'Birisi bir ağaca tırmanmak ve ormanın üzerine çıkıp çevreyi görüp göremediğine bir bakmalı. Tek yol patikaya sarkan en uzun ağacı seçmek.'

Tabii bu 'birisi' Bilbo anlamına geliyordu. Onu seçtiler, çünkü bunun bir işe yaraması için tırmanışçının kafasının en üstteki yaprakların üzerine çıkabilmesi gerekiyordu, bu yüzden de onu çekecek en yüksek ve ince dallar için yeterince hafif olmalıydı. Zavallı Bay Baggins'in ağaçlara tırmanma konusunda hiçbir tecrübesi yoktu, ama

onu patikaya doğru büyümüş muazzam bir meşenin en alttaki dallarına kaldırdılar ve o da çıkabildiğince iyi tırmanmak zorunda kaldı. Çoğu yüzüne gözüne vuran birbirine dolanmış dallar arasından zorlukla ilerliyordu. Beti benzi atmış ve daha büyük dallann eski kabukları yüzünden de her tarafi yeşilleşmiş ve kararmıştı. Birçok kez kaydı ve tam zamanında kendini tuttu ve sonunda hiç de doğru düzgün dalların olmadığı görünen zor bir yerde ürkütücü bir debelenmeden sonra tepenin yakınlanna ulaştı. Tüm bu süre boyunca da ağaçta örümceklerin olup olmadığını ve tekrar aşağıya nasıl (tabii düşmek hariç) ineceğini merak ediyordu.

Nihayet kafasını yaprak terasının arasına sokunca örümcekleri en alasından buldu. Ama bunlar yalnızca normal boyutlarda ufak örümceklerdi ve kelebeklerin peşindeydiler. Bilbo'nun gözleri ışıktan nerdeyse kör olmuştu. Cücelerin çok aşağılardan kendisine bağırışlarını duyuyor ama yanıt veremiyordu, yalnızca sıkı sıkı tutunup **164**

gözlerini kırptırıyor. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve gözleri buna ahşana dek uzun bir süre geçti.

Görebildiğinde de etrafında arada sırada meltemle dalgalanan koyu yeşil bir deniz gördü; ve her yerde yüzlerce kelebek vardı. Bunlar sanırım 'mor imparator'

denilen bir cinsten, yani meşe ormanlarının tepesini seven kelebeklerdendi, ama hiç de mor değil, görünürde hiç desenleri olmayan koyu, çok koyu kadifesi bir siyahlıktaydılar.

Uzun bir süre 'siyah imparatorları' seyretti ve saç ve yüzündeki meltem hissinin tadını çıkarttı; • ama sonunda artık aşağıda sabırsızlıkla tepinip duran cücelerin çılgınlıkları ona gerçek işini hatırlattı. Bir faydası yoktu. Ne kadar baktıysa baksın, hiçbir yönde ağaçların ve yaprakların bittiği bir yer göremedi. Ve güneşin yüzü ve rüzgânın dokunuşuyla aydınlanan yüreği tekrar ayaklarına düştü.

Aşağıya geri inecek hali kalmamıştı,

Aslında size söylediğim gibi, ormanın kenarından pek uzak değillerdi. Ve eğer Bilbo farkına varabilecek durumda olsaydı, kendine göre yüksek olmasına rağmen tırmanmış

olduğu ağacın geniş bir vadinin dibine yakın olduğunu fark ederdi, işte bu yüzden ağaçlar tepesinden büyük bir çanağın kenarlarıymışçasına yükseliyor böylece de ormanın nerede bittiğini göremiyordu. Yine de bunu fark etmedi ve ümitsizlik içerisinde aşağı indi. Sonunda en aşağıya vardı. Her yanı çizilmiş terlemiş ve üzgündü ve aşağıya vardığında karanlıkta hiçbir şey göremedi. Verdiği rapor çok geçmeden

diğerlerini de kendisi kadar üzgün hale getirdi.

'Orman her yönde uzayıp, uzayıp gidiyor! Ne yapacağız? Zaten bir hobbit göndermenin yararı ne ki?'

diye bağıştılar, sanki bu onun hatasıymış gibi. Kelebeklere iki paralık olsun aldırmadılar ve ağırlıklarından dolayı tırmanıp da hissedemeyecekleri muhteşem meltemden **165**

bahsedince de yalnızca daha da öfkelendiler.

O gece yiyeceklerinin son ufuntü ve kırıntılarını yediler; ve ertesi sabah uyandıktan sonra ilk fark ettikleri şey halen

midelerinin kazındığı ve ikinci şey de yağmurun yağdığı ve damlacıkların yer yer ormanın zeminine şiddetle düştüğüydü. Bunun onlara bir faydası olmadığı gibi susuzluktan da yandıklarını hatırlattı. Korkunç susuzluğunuzu dev meşelerin altında durup dilinize düşecek bir damlayı bekleyerek gideremezsiniz. O sıra tek rahatlatma kırıntısı hiç beklenmedik bir şekilde Bombur'dan geldi.

Bombur aniden uyandı ve oturup başını kaşımaya başladı, Nerede olduğunu ya da neden kendisini bu kadar aç hissettiğini bir türlü anlayamadı; çünkü çok önceleri o mayıs sabahı yolculuklarına başladıklarından beri

olagelen her Őeyi unutmuŐtu. HatırladıĐı son Őey hobbitin evindeki partiydi ve o zamandan beridir baŐlarına gelen bir sűrű maceranın hikâyesine inandırmakta epey zorluk çektiler.

Yiyecek hiçbir Şey olmadığı duyunca, kendini çok zayıf hissettiği ve ayakları titrediği için oturup ağlamaya başladı.

'Niye uyandım ki sanki!1 diye ağladı.
'Öyle güzel rűyalar görüyordum ki.
Rűyamda buna benzeyen, ama aĐaçlarda meŐaleler ve dallardan sarkan lambalar, yerde yanan ateŐlerle aydınlatılmıŐ bir ormanda yürüyordum ve hep devam eden, hiç bitmeyen bir ziyafet vardı. Bir ormanűlkesi kralı baŐında yapraktan taşlarla oradaydı ve harika Őarkılar

söyleniyordu. Ve yen ilebilecek ve içilebilecek şeyleri ne sayabilir ne de tasvir edebilirim/

'Denemene gerek de yok/ dedi Thorin.
'Hatta eğer başka bir konudan bahsedemeyeceksen sessiz kalsan iyi edersin. Bu kadarıyla bile yeterince canımızı sıktın. Eğer uyanmamış olsaydın seni ormandaki sersemce düşlerine bırakacaktık; haftalarca kıt yiyecekten sonra seni taşımak **166**

şakaya gelmiyor.'

Şimdi boş midelerinin üzerine kemerleri sıkmak ve boş

çantalarını yüklenip, uzanıp açlıktan

ölmeden önce bu ormandan çıkmaya dair öyle büyük umutlar da taşımadan yol boyunca ağır ağır ilerlemekten başka çareleri kalmamıştı. Tüm o gün çok yavaş ve yorgun ilerleyerek yalnızca bunu yaptılar. Bu arada Bombur da bacaklarının onu taşımayacağı, uzanmak ve uyumak istediği üzerine feryat edip durdu.

'Hayır yapmayacaksın!' dediler. 'Bırak senin bacakların da paylanna düşeni alsın, biz seni yeterince taşıdık.'

lam bu anda birden bir adım daha atmayı reddetti ve kendisini yere atıp, 'Eğer devam etmeliyseniz, edin,' dedi.

'Ben hemen şuracığa uzanıp, uyuyacak ve

eğer başka bir şekilde elde edemeyeceksem rüyamda yiyecekleri göreceğim. Umarım bir daha hiç uyanmam.

Tam o anda biraz daha önlerinden ilerleyen Balin onlara seslendi: fHey şu da neydi? Sanırım ormanda bir ışığın parıldadığını gördüm.'

Hepsi baktılar ve görünüşe göre uzakça bir yerlerde karanlıkta kırmızı bir pırıltı gördüler, sonra bir tane daha, arkasındanda bir tane daha çıktı. Bombur-bile ayağa kalktı ve sonra hepsi bunun troller ya da goblinler olabileceğine aldırmandan aceleyle ilerlediler. Işık önlerinde, patikanın soluna doğruydu ve sonunda aynı

seviyeye gelince, meşalelerin ve ateşlerin ağaçların altında yandığını ama yollarıdan oldukça uzak olduğunu çok net olarak gördüler.

'Sanki rüyaların gerçek oluyor gibi,' dedi Bombur nefes nefese arkadan öfleyip püfleyerek. Işıkların peşine doğruca ormana dalmak istedi. Ama neyse ki diğerleri büyücünün ve Beorn'un uyarılarını hatırladılar,

'Eğer sağ çıkamayacaksak, ziyafet bir işe yaramaz,' dedi Thorin,

167

'Ama ziyafetsiz de pek fazla sağ kalamayacağız zaten,'

dedi Bombur ve Bilbo da yürekten ona katıldı. Uzun bir süre bunu enine boyuna tartıştılar, ta ki sonunda ışıkların yanına sokulup daha çok bilgi toplayacak- bir çift casus gönderme fikrinde anlaşana dek. Ama sonra kimin gönderileceği konusunda anlaşamadılar: Kimse kaybolup bir daha arkadaşlarını görmeme şansını kullanma konusunda endişeli görünmüyordu. Bombur rüyasına göre orman ülkesinde yenilen tüm güzel şeyleri anlatıp durduğundan sonunda tüm uyanlara rağmen açlık galip

geldi; bunun üzerine hepsi yoldan ayrıldılar ve hep birlikte ormana daldılar.

Uzun zaman süründükten ve emekledikten sonra ağaç gövdelerinin arkasından etrafa göz attıklarında ağaçların kesildiği ve yerin düzleştirildiği bir yer gördüler. Orada elflere benzeyen, hepsi yeşil ve kahverengi tonlarda giyinmiş ve kesilen ağaçlardan yapılmış yuvarlak kütüklere bir çember oluşturacak şekilde oturmuş pek çok kişi vardı. Ortalarında bir ateş vardı ve çevredeki bazı ağaçlara da meşaleler yerleştirilmişti; ama görülmeye değer en harika şey, yiyor, içiyor ve mutlu kahkahalar atıyor

olmalarıydı.

Kızarmış etlerin kokusu öyle büyüleyiciydi ki, birbirlerine danışmayı beklemeden biraz yemek dilenme fikriyle her birisi kalkıp itiş kakış içinde çemberin ortasına ilerledi. Daha ilki açıklığa ulaşır ulaşmaz tüm ışıklar silinirmişçesine söndü. Birisi ateşe vurdu ve ateşten ışıldayan kıvılcımlar havaya fırlayıp yok oldu. Tümünüle ışıksız bir karanlıkta kaybolmuşlardı ve uzunca bir süre birbirlerini bile bulamıyorlardı. Karanlıkta çılgınca sağa sola çarptıktan, kütüklerin üzerine düştükten, ağaçlara bum diye tosladıktan ve ormanda millerce uzaktaki her şeyi uyandıranı dek bağırip seslendikten

sonra bir araya toplanıp dokunarak saymayı becerdiler. Tabii bu arada **168**

patikanın hangi yöne düştüğünü çoktan unutmuşlardı ve ümitsizce kaybolmuşlardı, en azından sabaha dek.

Geceyi geçirmek için oldukları yere yerleşmekten başka çareleri yoktu. Tekrar birbirlerinden ayn düşme korkusuyla yerde yemek kırıntıları bile aramaya cesaret edemediler. Ama yatalı uzun bir süre geçmemişken ve Bilbo'nun uykusu daha yeni geliyorken ilk gözcülük sırası kendisine düşen Dori yüksek bir sesle fısıldadı:

'Orada ışıklar yeniden ortaya çıkıyor ve eskisinden çok daha fazlalar/

Hepsi ayağa fırladılar. Bir yanıp bir sönen ışık noktacıkları su götürmez şekilde yakınlarda oradaydı ve onlara doğru yavaşça, tek sıra halinde ve her birisi önündekinin sırtına dokunarak ışıklara doğru süründüler.

Yaklaştıklarında Thorin, 'Bu sefer ileri atılmayın! Ben söyleyene dek kimse saklandığı yerden çıkmayacak. İlk önce Bay Baggins'i onlarla konuşmaya göndereceğim.

Ondan korkmayacaklardır - (Teki ya ben onlardan?' diye düşündü Bilbo) - ve neyse umarım ona iğrenç bir şey yapmazlar/

İşık çemberinin kenarına geldiklerinde

aniden Bilbo'yu arkasından ittiler. Yüzüğünü parmağına geçirmeye vakit bulamadan ateş ve meşalelerin parlaklığının ortasına tökezledi, Ve hiçbir işe yaramadı. Yine tüm ışıklar söndü ve ortalığa tam bir karanlık çöktü.

Eğer önceki sefer birbirlerini toparlamak zor olduysa bu seferki çok çok daha zordu, Ancak hobbiti bir türlü bulamadılar. Kendilerini ne zaman sayarlarsa saysınlar yalnızca onüç ediyordu. Bağıldılar ve seslendiler: 'Bilbo Baggins! Hobbit! Seni baş belası Hobbit! Merhaba!

Hobbit, seni ortalık karıştırıcı, neredesin?' ve bu türden diğer şeyler, ama hiçbir yanıt gelmiyordu.

Nerdeyse ümidi kesiyorlardı ki tümüyle şans eseri Dori ona çarptı. Karanlıkta kütük olduğunu sandığı bir şeyin **169**

üzerine düştü ve bunun aslında kıvrılıp uyumuş bir hobbit olduğunu fark etti. Hobbiti sarsarak uyandırmak epey zaman aldı ve uyandığında da bundan hiç hoşnut olmadı.

'Öyle güzel bir rüya görüyordum ki,' diye homurdandı,

'en mükemmelinden bir akşam yemeği.'

'Aman Tanrım! O da Bombur 1 a benzedi,' dediler. 'Bize rüyalardan bahsetme. Rüya yemekleri bir işe yaramazlar, hem

onları paylaşamayız da,'

'Bu berbat yerde bulabildiğim en iyi şeyler,' diye mırıldandı cücelerin yanına uzanıp tekrar uykuya dalarak rüyasını yakalamaya çalışırken.

Ama bu ormandaki ışıkların sonuncusu değildi.

Sonraları, gece ilerliyorken o sırada nöbet tutan Kili gelip hepsini yeniden uyandırarak şöyle dedi:

'Yakınlarda bir yerde yeni yanmaya başlayan ışık pırıltıları var. Yüzlerce meşale ve bir sürü ateş aniden ve sihirle yandı. Ve şarkı söyleyenlerle harp seslerine kulak verin!'

Bir süre uzanıp dinledikten sonra, daha yakına gitme ve yardım almak için bir kez daha deneme arzusuna dayanamadılar. Yeniden ayağa kalktılar; bu sefer sonuç felaketti. O sıra gördükleri ziyafet öncekinden çok daha büyük ve muazzamdı; ve uzun bir sıra oluşturan ziyafettekilerin başında, tıpkı Bombur'un düşündeki gibi altın saçlarının üzerinde yapraklardan bir taç bulunan bir ormanülkesi kralı oturuyordu. Elfimsi kişiler elden ele ve ateşin üzerinden karşıya çanaklar geçiriyorlar ve bazıları harp çalıyor, birçoğu ise şarkı söylüyordu. Parıldayan saçları çiçeklerle örülmüştü; yeşil ve beyaz mücevherler yaka ve kemerlerinde pırıl pırıl parlıyorlardı; ve yüzleri ve

şarkıları neşe doluydu. Coşkulu, berrak ve güzeldi bu şarkılar ve Thorin tam ortalarına adımını attı.

Tam bir sözcüğün ortasında ölü bir sessizlik çöktü. Tüm ışıklar söndü. Ateşler kara dumanlar arasında oraya buraya **170**

fırladılar, Küller ve yanmış odun parçaları cücelerin gözlerine doluştu ve orman yeniden onların gürültü patırtı ve çılgınlıklarıyla doldu.

Bilbo kendini koşarak dönüp durur (ya da öyle olduğunu sanıyordu) bir taraftan da bağıırırken buldu: Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Fili, Kili, Bombur, Bifur, Bofur, Dwalin, Balin, Thorin

Meşekalkan,' O sırada göremediği ya da hissedemediği insanlar da onun çevresinde aynı şeyi (ama arada bir araya 'Bilbo!' atarak) yapıyordu. Ama diğerlerinin çılgınlıkları gitgide uzaklaştı ve zayıfladı ve bir süre sonra bu çılgınlıkların uzaktan yardım isteyen bağırışlar ve feryatlara dönüşüyormuş gibi gelmesine rağmen sonunda tüm gürültü yitip gitti ve o tam bir sessizlik ve karanlıkta tek başına kalakaldı.

Bu onun en çaresiz anlarından biriydi. Ama çok geçmeden gün biraz olsun ışıkla gelene dek bir şey yapmaya çalışmanın bir işe yaramayacağı ve onu canlandıracak bir kahvaltı umudu olmadan da aramaya kalkışıp kendini

yormanın epey gereksiz olduğuna karar verdi. Bunun üzerine sırtını bir ağaca dayayıp oturdu ve sonuncu kez olmamak kaydıyla çok uzaklardaki nefis kilerli hobbit-kovuğunu düşündü. Jambon, yumurta, kızarmış ekmek ve tereyağ dolu derin düşüncelere dalmışken bir şeylerin ona dokunduğunu hissetti. Güçlü yapışkan bir ip gibi bir şey sol elinin üzerindeydi ve kıpırdamaya çalıştığında bacaklarının çoktan aynı şeyle bağlanmış olduğunu fark etti ve böylece ayağa kalkınca yere düştü.

Sonra uyuklarken onu bağlamakla meşgul olan kocaman bir örümcek arkasından geldi ve üzerine yürüdü, Hobbit bu şeyin yalnız gözlerini

görebiliyor, ancak o iğrenç ağ

ipliklerini etrafına dolayıp sarmaya çabalarken tüylü bacaklarını hissedebiliyordu. Tam vaktinde aklı başına **171**

geldiği için şanslıydı. Az sonra kıpırdayamayacak hale gelecekti. Durum böyle olunca da kurtulmadan önce gözü dönmüş bir mücadele verdi. Kılıcını hatırlayıp çıkartana dek yarattığı elleriyle uzaklaştırdı - yaratık onu susturmak için küçük örümceklerin sineklere yaptığı gibi zehirlemeye çalışıyordu. Sonra örümcek geriye sıçradı ve o da bacaklarını serbest bırakmak üzere ağ ipliklerini kesecek vakit buldu. Bundan

sonra saldıрма sırası onundu.

Örümcek alenen yanında bu tür iğneler taşıyan şeylere hiç alışık değildi, yoksa çok daha çabuk çekip giderdi.

Örümcek ortadan kaybolmadan önce Bilbo üzerine yoirüdü ve hançerini tam gözlerine sapladı. Sonra örümcek çıldırdı ve Zıpladı ve dans etti ve korkunç silkinmelerle bacaklarını oraya buraya salladı, taa ki Bilbo başka bir vunişla onu öldürene dek, sonra Bilbo yere düştü ve uzun bir süre pek bir şey hatırlamadı.

Kendine geldiğinde çevresinde orman gününün alışıl gelmiş loş, gri ışığı vardı. Örümcek ölü bir şekilde yanında

yatıyordu ve kılıcının ağız siyaha boyanmıştı. Dev örümceği karanlıkta tamamen tek başına, büyücünün ya da cücelerinin ya da herhangi başka birisinin yardımı olmadan öldürmek Bay Baggins'de büyük değişikliğe neden olmuştu, Kılıcını çimene silip kınına geri koyarken kendisini başka bir insan gibi daha gözü pek, boş

midesine rağmen daha cesur hissediyordu.

\Sana bir isim vereceğim/ dedi hançerine, 'Ve sana *İğne* diyeceğim.'

Bundan sonra etrafı araştırmaya koyuldu. Orman tehlikeli ve sessizdi, ama önce eğer elfler (ya da daha kötü şeyler)

tarafından tutsak edilmedilerse pek de uzakta olamayacak olan arkadaşlarını araması gerekiyordu. Bilbo bağırmanın tehlikeli olacağını fark etti ve * uzun bir süre patikanın hangi yöne düştüğünü, cücelere bakmak için önce hangi yöne gitmesi gerektiğini merak ederek dikildi durdu.

'Of! Neden sanki Beorn'un öğütlerini ve Gandaİf mkileri hatırlamadık ki!' diye sızlandı. 'Ne müşkül bir durumdayız şimdi! Biz mi! Keşke *biz* olsaydık: Tümüyle tek başına olmak ne korkunç.'

Sonunda gece yardım için bağırmaların geldiği yöne doğru elinden geldiğince iyi bir tahmin yapmaya çalıştı, ki şans eseri (çünkü oldukça büyük bir şans payıyla

doğmuştu) göreceğiniz gibi aşağı yukarı doğru bir tahmin yaptı. Kararını verince becerebildiğince zekice sürünerek ilerledi. Hobbitler size daha önce söylediğim gibi sessizlikte, özellikle de ormanlarda çok zekidirler. Ayrıca Bilbo başlamadan önce yüzüğünü de takmıştı. İşte bu yüzden örümcekler onun geldiğini ne gördüler ne de duydular

Bir süre sinsice ve ihtiyatla ilerlerken önünde hiç aydınlanmamış bir geceyarısı parçası gibi koyu kara, hatta bu orman için bile kara, gölgelik bir alan gördü. Yakınına yaklaştıkça buranın birbiri arkasına ve üzerine örülmüş, birbiri içine geçmiş örümcek ağlarından oluştuğunu fark etti. Bir de aniden

zerindeki dallarda iri ve korkunç
Örümceklerin oturduğunu gördü ve yüzük
olsun olmasın onu fark edecekler diye
korkudan tir tir titredi. Bir ağacın
arkasına geçip bir süre bir grup
rmceği izledi ve sonra ormanın
sessizlik ve durgunluğunda bu
tikindirici yaratıkların birbirleriyle
konuştuklarının farkına vardı, Sesleri bir
tür ince gıcırdama ye tıslama gibiydi,
ama söyledikleri sözcüklerin çoğunu
ıkartabildi. Cüceler hakkında
konuşuyorlardı!

'Zorlu bir mücadeleydi, ama değdi!' dedi
birisi. 'Ne kadar iğrenç kalın derileri
olduğu kesin, ama ilerinin iyice sulu
olduğuna bahse varım.'

'Öyledir, biraz asılı kalınca güzel yenecekler,' dedi diğeri.

'Çok uzun süre asılı tutmayın,' dedi bir üçüncü 'Olmaları gerektiği kadar şişman değiller. Sanırım uzun süredir hiçbirisi iyi beslenmemiş.'

'Ben onları öldürelim derim mutlaka/ diye tısladı bir dördüncü. 'Şimdi öldürelim ve bir süre de ölü asılı turalım/

'Bence şimdi mutlaka ölmüşlerdir,' dedi birinci.

'Ki ölmediler. Daha şimdi birini debelenirken gördüm.

Ben güzel bir uykudan sonra yeniden canlanıyorlar derim.

Size göstereyim/

Bunun üzerine tombul örümceklerden biri yüksek bir daldan sıra halinde sarkan bir düzine kozaya varıncaya dek bir ipin üzerinde koştu. Bilbo şimdi ilk kez fark ettiği gölgede sallanan bazı kozaların altından, cücemsi bir ayağı ya da orada burada bir burun ucunun ya da bir parça sakal ya da başlığın çıktığını görünce dfehşete düşmüştü.

Örümcek bu kozalardan en tombuluna gitti - İddiaya girerim bu zavallı yaşlı Bombur'dur,' diye düşündü Bilbo -

ve dışarı çıkan burnu sertçe tırmıkladı. Acı acı, boğuk bir ses yükseldi ve bir ayak olanca gücüyle örümceğe bir tekme yaptırdı. Bombur'da halen hayat vardı. Önce sönük bir futbol topuna vurulmuş gibi bir ses çıktı ve çileden çıkmış örümcek daldan düştü ancak ağ ipliğini tam zamanında yakaladı. Diğerleri gülüşüler. fÇok haklısın,'

dediler, Et canlı ve tekmeliyor!"

'Derhal buna bir son vereceğim/ diye tısladı öfkeli örümcek tekrar dala tırmanırken.

Bilbo bir şeyler yapması gerektiği anın geldiğini gördü.

Hemencecik yapabileceği bir Şey aklına gelmedi, atabileceği bir Şeyi de yoktu; ama bakınırken kurumuŐ

küçük bir su yatağı gibi görünen bu yerde pek çok taşın bulunduğunu gördü. Bilbo taşlarla oldukça iyi bir niŐancıydı ye rahatça avucuna oturan güzel pürüzsüz yumurta gibi bir taş bulması uzun sürmedi. Küçük bir çocukken tavŐanlar, **174**

sincaplar, hatta kuşlar, onun taş almaya eğildiğini gördükleri anda Şimşek hızıyla yolundan kaybolmaları gerektiğini öğrenene dek bir Şeylere taş atma alıştırmaları yapmıştı; hatta büyüdüğünde bile zamanın büyük bir

kısmını halkayı sopaya geçirme, dart atma, ince sopalara, kaselere atışlar yapma, dokuz kuka oyunu ve diğer bu türden basit hedef alma ve vurma oyunlarıyla geçirmişti - aslında dumanhalkaları üfleme, bilmece sormak ve yemek pişirmek dışında size bahsetme zamanını bulamadığım daha pek çok şey yapabilirdi, Ama bunlardan bahsetmek için şimdi de zaman yok. O taşları toplarken örümcek Bombur'a ulaşmıştı ve az sonra Bombur ölmüş olacaktı. O anda Bilbo taşı attı. Taş küt diye örümceğin kafasına çaptı ve örümcek kendinden geçmiş bir şekilde ağaçtan düştü ve bacakları kıvrılmış halde bum diye yere çarptı.

Sonraki taş vınlayarak büyük bir ağın arasından geğti ve tüm bağlarını kopartarak ortasında oturan örümceği küt diye aşağı dūřürüp öldürdü. Bundan sonra örümcek kolonisini oldukça büyük bir karışıklık sardı ve bir parça olsun cüceleri unuttuklarını söyleyebilirim. Bilbo'yu göremiyorlardı, ama taşların geldiği yöne dair iyi bir tahmin yapabiliyorlardı. şimşek kadar hızlı koşup ve gökyüzü dalgalanan kapanlarla dolana dek uzun ađ

ipliklerini her yöne fırlatarak Bilbo'ya doğru geldiler.

Ama Bilbo hemen farklı bir yere kayıvermişti. Aklına azgın örümcekleri, becerebilirse cücelerden uzağa, iyice

uzağa sürme, onları aynı anda hem meraklandırma, hem heyecanlandırma, hem de kızdırma fikri geldi. Nerdeyse elli tanesi eskiden durduğu yere gidince, onlara ve arkada duran diğerlerine biraz daha taş attı; Ve sonra onları çileden çıkartmak ve hepsini peşine düşürmek ve tabii cücelerin de sesini duymasını sağlamak için ağaçların arasında dans edip şarkı söylemeye başladı.

İşte şarkısı:

175

*Yaşh tombul örümcek örüyor ağtnt
ağaçta!*

*Yaşlt tombul örümcek göremiyor beni
asla!*

Kafadanbacakh! Kafadanbacakh!

Hadi dursana böcek,

Durup beni aramayacak mtsın yoksa?

*Yaşh ahmak, boyunsuz gövde işte bak,
Yaşh ahmak, bulamaz yerimi salak!*

Kafadanbacakh! Kafadanbacakh!

Btrak kendini, d aağı!

Bulamaz asla beni ağacına bile saklansak!

Belki çok güzel değildi, ama gz önünde bulundurmalısınız ki bunu kendi kendine ve çok g bir anda, hazırlıksız olarak yapmak zorundaydı. Her halükârda istediğini yerine getirdi. Şarkı söylerken bir taraftan da biraz daha ta atıp tepindi. Hemen hemen oradaki tüm örümcekler peşinden geldiler: Bazıları yere dt, diğerleri dallar arasında yarıtılar, daldan dala asıldılar ve karanlık alanlara yeni ipler fırlattılar. Örümcekler, gürültüsüne onun tahmin ettiğinden çok daha çabuk yöneldiler. Dehet derecede fkeliydiler. Talan bir

kenara bıraksak bile hiçbir örümcek kendisine kafadanbacaklı denilmesinden hoşlanmazdı ve ahmak da herkes için aşağılayıcı bir sözdü.

Bilbo hızla yeni bir yere koşmuştu, ama örümceklerin bazıları ormanda yaşadıkları açıklığın değişik noktalarına koşmuşlardı ve ağaç köklerinin arasındaki tüm alanlarda ağ örmekle meşguldüler. Çok yakında hobbit çevresinde kaplanan bir örümcek ağıyla yakalanmış olacaktı - ya da en azından örümceklerin fikri buydu. O anda avlanan ve ağ

yapan böceklerin tam ortasında dikilen Bilbo cesaretini topladı ve yeni bir

şarkıya başladı:

Tuzakçı Tembel ve çtlgtn Dokumacı
176

*beni bağlamaya ağlar fırlatıyorlar
Etim tatlıdır tüm diğer etlerden, ama
yine de beni bulamıyorlar!*

*işte buradayım, seni küçük sinek
yaramaz; tombulsun hem de tembelsin
sen,*

*Denese bile, beni tuzakla yakalayamaz,
bele ki o örümcek ağlarıyla sen.*

Söylerken de arkasını döndü ve iki uzun ağaç arasındaki son boşluğun bir örümcek ağıyla - ama şans eseri bu

düzgün bir örümcek ağı değil, yalnızca palas pandıras ağaçtan ağaca örülmüş, çift kat koca teller halinde bir örümcek ipiydi yalnızca. Kapanmak üzere olduğunu fark etti. Küçük kılıcını çıkarttı. Ağ ipliklerini parçalara ayırdı ve şarkı söylemeye devam etti,

Ne olduklarını bilmediklerini sanmama rağmen örümcekler kılıcı gördüler ve hepsi hemen tüylü bacakları sallanarak, kıskaçları ve örgeçleri çıtırdayarak, gözleri fırlayarak, köpürmüş ve hiddet dolu bir halde hobbitin arkasından, yerde ve dallarda, aceleyle ilerlediler. Hobbiti ormana dek takip ettiler, ta ki Bilbo cesaret edebildiği denli uzaklaşana dek. Sonra bir fareden de

sessiz geriye döndü Bilbo.

Örümcekler bezip de cücelerin asılı olduğu ağaçlarına geri dönmeden önce hobbitin çok değerli az bir zamanı vardı. Bu arada cüceleri kurtarmalıydı. İşin en kötü yanı kozalann sallandığı uzun dalın üzerine çıkabilmektir. Eğer bir örümcek şans eseri bir ipi aşağı sarkar bırakmamış

olsaydı sanırım bunu beceremezdi. İp eline yapışmasına ve canını yakmasına rağmen bu ipin yardımıyla yukarı tırmanmaya başladı - ancak yukarda tutsakları gözlemek için burada kalmış ve yemek için hangisinin en sulu olduğunu anlamak üzere cüceleri

olan yaşlı, yavaş, muzır, hain ve şişko gövdeli bir örümcekle karşılaştı. Bu örümcek hazır diğerleri burada değilken ziyafeti başlatmayı düşünmüştü, ama Bay Baggins acele ediyordu ve örümcek daha neler olduğunu bile anlayamadan Bilbo'nun sokan iğnesini hissetti ve daldan ölü bir şekilde yuvarlandı.

Biîbo'nun bundan sonraki işi cücelerden birini serbest bırakmaktı. Ne yapmalıydı acaba? Eğer onu asılı tutan ipi keserse, zavallı cüce güm diye epeyce aşağılardaki toprağa düşecekti, (Zavallı cücelerin olgun bir meyve gibi sallanıp dans etmesine yol açan) dal boyunca

sürünerek ilerledi ve ilk kozaya ulaştı,

'Fili ya da Kili,' diye düşündü tepeden gözüken mavi başlığın ucuna bakarak. Sonra, 'Büyük bir olasılıkla Fili,'

diye düşündü örülü ağ iplikleri arasından sızmış uzun burnu görünce. Üzerine abanarak, onu sarıp bağlayan güçlü ve yapışkan ağ ipliklerinin çoğunu kesmeyi başardı ve sonra bir tekme ve biraz mücadeleyle Filenin büyük bir kısmı ortaya çıktı. Korkarım ki Bilbo, Fili'nin tıpkı bir telin üzerinde aşağı yukarı sallanan komik bebeklerden biri gibi, koltuk altındaki örümcek ipliğinin üzerinde dans edip tutulmuş kol ve bacaklarını sallarkenki görüntüsüne gerçekten kahkahalarla güldü.

Neyse, Fili bir şekilde dala çekildi. Ve sonra önceki günü ve gecenin de çoğunu nefes alması için burnunun dışarda bırakılması dışında her yeri sarılı olarak asılı geçirdiğinden ve örümcek zehiri yüzünden kendini çok hasta ve kırık hissetmesine rağmen hobbite yardım etmek için elinden geleni yaptı. O iğrenç şeyi gözlerinden ve kaşlarından çıkartması epey bir zamanını aldı ve sakalına gelince, büyük bir kısmını kesmek zorunda kaldı. Neyse, sonra aralarına önce bir cüceyi sonra diğerini çekip, ipleri keserek onları serbest bırakmaya başladılar, Hiçbiri Fil ile den daha iyi değildi, hatta bazıları daha bile kötü **178**

durumdaydı. Bazıları nerdeyse zorlukla nefes alabilmişti (görüyorsunuz ya, bazen uzun burunlar yararlıdır) ve bazıları daha kötü zehirlenmişti.

Bu şekilde Kili, Bifur, Bofur, Dori ve Nori'yi kurtardılar.

Zavallı yaşlı Bombur öyle tükenmişti ki —en şişmanlarıydı ve devamlı çimdiklenip, dürtülüp durmuştu - anında daldan yuvarlanıp bam diye yere, neyse ki yaprakların üzerine, düştü ve oraya uzandı. Ama örümcekler eskisinden çok daha hiddetli gelmeye başladıklarında halen dalın ucunda asılı beş cüce daha vardı.

Bilbo derhal ağacın gövdesine en yakın

dalın ucuna gidip, ağır ağır yukarı çıkanları alıkoymaya çalıştı. Fili'yi kurtarıırken yüzüğünü • çıkartmış ve yeniden takmayı da unutmuştu bu yüzden tüm örümcekler cızırdamaya ve tıslamaya başladılar:

Şimdi seni görüyoruz seni küçük, iğrenç yaratık! Seni yiyip kemiklerini ve derini bir ağaçta asılı bırakacağız. Vah!

Bir iğnesi var di mi? Neyse yine de onu yakalayacağız ve bir iki gün baş aşağı asılı bırakacağız."

Bu böyle sürüp giderken, diğer cüceler esirlerin geri kalanlarıyla uğraşıyorlar ve bıçaklarıyla ağ ipliklerini kesiyorlardı. Sonrasında ne olacağı pek belli olmasa

da yakında hepsi serbest kalacaktı. Örümcekler bir gece önce onları kolayca yakalamışlardı, ama karanlıkta ve gafil avlandıklarından olmuştu. Ama bu sefer korkunç bir mücadele olacağına benziyordu.

Birden Bilbo bazı örümceklerin yerdeki yaşlı Bombur etrafında toplanıp onu tekrar bağladıklarını ve sürükleyip götürdüklerini fark etti. Bir çığlık attı ve önündeki örümceklere saldırdı. Hemen yoldan çekildiler ve o da ilerleyip ağaçtan tam yerdekilerin ortasına atladı. Küçük hançeri örümcekler için iğneler konusunda yeni bir şeydi.

Nasıl da ileri geri gidip geliyordu!
Hançeri onlara doğru salladıkça metal

zevkle pırıldıyordu. Kaçıp Bombur'u

179

Bilbo'ya bırakmadan önce örümceklerin yarım düzinesi öldürüldü.

'Aşağı gelin! Aşağı gelin!' diye bağırdı Bilbo cücelere.

'Orada kalıp tuzaga düşmeyin!' Çünkü örümceklerin komşu ağaçlarda kümелendiğini, cücelerinin kafalarının üzerindeki büyük dallara doluştuklarını görmüştü.

Cücelerin onbiri de} küme halinde ve birçoğu da çok halsiz ve bacaklarından hayır gelmez bir şekilde ağaçlardan aşağıya yuvarlandılar, ya atladılar ya da

düştüler. Sonunda hepsi, hatta kuzeni Bifur ve kardeşi Bofur tarafından, iki taraftan da desteklenmiş zavallı yaşlı Bombur'u da sayarsak on ikisi de oradaydı. Ve Bilbo dans ederek iğnesini sallayıp duruyordu ve yüzlerce öfkeli örümcek çevrelerinde ve yanlarında ve üstlerinde gözleri fırlayarak onlara bakıyordu.

Durum oldukça ümitsiz gözüküyordu.

Sonra çarpışma başladı. Cücelerden bazılarının bıçakları, bazılarının sopaları vardı ve hepsi taçlara yetişebiliyordu; ve Bilbo'nun ela elf-işi hançeri vardı.

Örümcekler yeniden ve tekrar

püskürtüldüler ve bir çoğu öldürüldü. Ama bu uzun süre devam edemezdi, Bilbo nerdeyse yorgunluktan ölecekti. Cücelerden yalnızca dördü doğru düzgün ayakta durabiliyorlardı ve çok yakında da tükenmiş sinekler gibi boyun eğeceklerdi. Örümcekler çoktan ağlarını çevrelerinde ağaçtan ağaca örmeye başlamışlardı bile.

Sonunda Bilbo cücelere yüzüğünün sırrını açmaktan başka bir plan düşünemedi. Doğrusu bu onu çok üzüyordu, ama bu konuda yapılabilecek bir şey de yoktu,

'Ben gözden kaybolacağım!' dedi. Yapabilirsem örümcekleri uzaklaştıracağım; ve siz de birbirinizden

ayrılmamalı ve ters yöne doğru gitmelisiniz. Şu tarafa, sola doğru, orası aşağı yukarı bizim elf-ateşlerini gördüğümüz yere giden yol.'

Ne olduğunu onlara anlatmak, bulanık kafalan ve bağırış

çağırışlar, savrulan sopalar ve atılan taşların pat kütleri arasında zordu; ama en sonunda Bilbo daha fazla gecikemeyeceğini anladı. Örümcekler dairelerini küçültüyorlardı. Aniden yüzüğünü taktı ve cücelerin büyük şaşkınlıkları arasında yok oldu.

Az sonra ilerde, sağdaki ağaçlardan 'Tembel böcek' ve

'Kafadanbacakh' sesleri geldi. Bu örümcekleri felaket derecede sinirlendirdi. İlerlemeyi kestiler ve bazıları sesin geldiği yöne doğru gitti, 'Kafadanbacakh* onlan öyle öfkelendirdi

ki akılları başlarından gitti. Sonra Bilbo'nun planını diğerlerinden daha iyi kavrayan Balin bir hücum başlattı. Cüceler küçük bir grup halinde toplandılar, ve taş

yağmuruna tutup sol taraftaki örümceklere saldırdılar, ve daireyi yarıp geçtiler. Arkalarındaki bağışmalar ve şarkılar aniden kesildi.

Cüceler Bilbo'nun yakalanmadığını umarak ümitsizce devam ettiler. Yine de yeterince hızlı değil ama. Hasta ve yorgundular ve örümceklerin pek çoğu hemen arkalarında olmalarına rağmen sallanıp topallamaktan fazla ilerleyemiyorlardı, Arada bir dönmek ve onlara yetişen yaratıklarla çarpışmak

zorunda kalıyorlardı, ve bazı örümcekler üstlerindeki ağaçlara çıkmışlardı bile ve aşağıya uzun yapışkan ağ iplikleri atıyorlardı.

Her şey yeniden oldukça kötü gözüküyordu ki, birden Bilbo tekrar ortaya çıktı ve şaşırان örümceklere beklenmedik bir şekilde yandan hücum etti.

'Devam edin! Devam edin!' diye bağırdı. 'İğnelemeyi ben yaparım!'

Ve yaptı da. Örümceklerin ağ ipliklerini keserek, bacaklarına tekmeler atarak ve eğer fazla yaklaşırlarsa tombul gövdelerini bıçaklayarak hançerini ileri geri salladı.

Örümcekler öfkeden ka bardılar ve cızırdadılar ve köpürdüler ve korkunç küfürler tısladılar; ama İğne'den ölesiye korkar hale geldiler ve çok yaklaşmaya cesaret **181**

edemediler; üstelik şimdi de daha da üzerlerine geliyordu.

Bunun üzerine ne kadar küfredelerse etsinler avları yavaş, ama kaçınılmaz bir şekilde uzaklaştı. Bu en korkunç işmiş

gibi geldi ve sanki saatler sürdü, ama sonunda Bilbo tam kolunu artık tek bir atış için bile kaldıramayacağını hissediyorken örümcekler birden vazgeçtiler ve onları daha fazla takip etmeyerek hayal kırıklığı içinde karanlık

kolonilerine geri döndüler.

Sonra cüceler elf-ateşlerinin olduğu halkalardan birinin kenarına geldiklerini fark ettiler. Ama bir gece önce gördüklerinden biri olup olmadığı konusunda karar veremediler. Böyle noktalarda örümceklerin pek hoşlanmadığı iyi bir sihir kalmış gibiydi. Her halükârda burada ışık daha bir yeşil ve kalın dallar daha ince ve daha az tehditkardı ve böylece dinlenme ve nefes alma fırsatını buldular,

Öfleyip püfleyerek ve kalpleri çarpıntı içinde bir süre uzandılar. Ama çok geçmeden sorular sormaya başladılar.

Şu yok olma işinin tamamı dikkatlice

açıklanmalıydı ve yüzüğün bılınuşu ilgilerini o kadar çok çekti ki bir süre kendi dertlerini unuttular. Özellikle Balin, Gollüm hikâyesinin, bilmeceler ve geri kalanının yüzüğün tam yerinde bulunması kaydıyla sil baştan anlatılması için ısrar etti. Ama bir süre sonra hava kararmaya başladı ve sonra başka sorular soruldu. Neredeydiler, yolları neresiydi, nerede yemek vardı ve bundan sonra ne yapacaklardı? Bu soruları boyuna sorup durdular ve sanki yanıtları da küçük Bilbo'dan almayı bekler gibiydiler.. Bundan da anlayabileceğiniz gibi Bay Baggins hakkındaki fikirlerini oldukça değiştirmişlerdi ve ona çok büyük saygı beslemeye başlamışlardı (tıpkı

Gandalfın onlara söylediği gibi).

Yalnızca söylenmiyorlar, gerçekten de ondan cücelere yardım edecek harika bir plan düşünmesini bekliyorlardı. Hepsi de eğer hobbit olmasaydı çoktan **182**

ölmüş olabileceklerini çok iyi biliyorlardı, ve ona pek çok kez teşekkür ettiler. Hatta bazıları kalkıp, önünde yerlere dek eğilerek selam bile verdiler, ama gösterdikleri bu çaba üzerine yuvarlandılar ve bir süre ayaklarının üzerine basamadılar. Ortadan yok olma konusunda doğruyu öğrenmiş olmak, Bilbo hakkındaki düşüncelerini değiştirmede; çünkü şansı ve sihirli yüzüğü kadar akli da olduğunu görüyorlardı ve bu üçü de çok yararlı

mülkiyetlerdi. Aslında onu öyle çok övdüler ki, Bilbo her şeye rağmen kendisinde gözü pek bir maceracılık tarafı olduğunu hissetmeye başladı, ama yine de eğer yiyecek bir şeyler olsaydı kendini daha da gözü pek hissedebilirdi.

Ama yiyecek hiç, hem de hiçbir şey yoktu; ve hiçbirisi gidip yiyecek bir şeyler arayacak ya da kayıp patikayı araştırarak halde değildi. Kayıp patika! Bilbo'nun yorgun kafasına başka hiçbir fikir gelemezdi. Yalnızca önündeki sonsuz ağaçlara gözünü dikerek oturdu; ve bir süre sonra hepsi tekrar sessizleşti. Balin dışında hepsi. Diğerleri konuşmayı kesip gözlerini kapattıktan çok sonra bile o kendi kendine

mırıldanmaya ve kıkırdamaya devam etti.

'Gollüm! Tanrı iyiliğimi versin! Yani benim yanımdan sürünerek böyle geçmiş, di mi? Şimdi anlıyorum! Yalnızca sessizce sürünerek geçtin di mi Bay Baggins? Kapı eşiğinde bir sürü düğmeler! Seni iyi yaş Bilbo - Bilbo - bo - bo -

bo.' Ve sonra uykuya daldı ve uzun bir süre tam bir sessizlik hakim oldu.

Aniden Dwalin bir gözünü açıp çevrelerine bakındı.

'Thorin nerede?' diye sordu.

Bu korkunç bir şoktu. Tabii ki yalnızca onüç kişiydiler.

Oniki cüce ve bir hobbit. Gerçekten Thorin nerdeydi?

Başına hangi akıbetin geldiğini merak ettiler, sihir miydi yoksa karanlık canavarlar mı; ve ormanda kaybolmuş

öylece yatarlarken korkudan ürperdiler. Akşam kara geceye bürünürken, birer birer, korkunç rüyalarla dolu **183**

rahatsız bir uykuya daldılar; ve şimdilik onları orada, muhafızlar koymak *ya* da sırayla nöbet tutmak için çok hasta ve yorgun bir şekilde öylece bırakmalıyız.

Thorin onlardan çok daha çabuk yakalanmıştı.

Bilbo'nun ışık dairesine girdiği anda bir kütük gibi uykuya dalışını hatırlıyor musunuz? Sonraki sefer ileri atılan Thorin'di ve ışıklar söndüğünde büyülenmiş bir taş gibi düşüverdi. Cücelerin tüm gürültüsü gecede yitip gitti ve örümcekler onları yakalayıp bağladığında ki çılgınlık ve ertesi günkü çarpışmanın tüm sesleri o duymadan geçip gitmişti. Sonra Orman-elfleri gelmiş, onu bağlamış ve taşıyıp götürmüşlerdi.

Ziyafetteki kişiler Orman-elfleriydi tabii. Bunlar hiç kötü değillerdi. Eğer bir hatalan varsa, yabancılara

güvenmediklerindendir. Sihirleri güçlü olmasına rağmen o günlerde daha da bir tedbirliydi. Batının Yüksek Elflerinden farklıydılar ve daha tehlikeli ve daha az bilgeydiler. Çünkü çoğu (tepelere ve dağlara dağılmış

akrabalarıyla birlikte) hiç Batıdaki Elf-ülkesi'ne gitmemiş

eski kabilelerden gelmişlerdi. Elf-ülkesi'ne Işık-elfleri ve Derin-elfler ve Deniz-elfleri gider ve yüzyıllarca orada yaşayıp daha iyi, daha bilge, daha bilgili olurlar ve güzel ve harika şeyler yapmadaki sihir ve hileli marifetlerini keşfederler, sonra da Geniş Dünya'ya geri dönerlerdi.

Geniş Dünya'da Orman-elfleri Güneş ve Ay'ın alacakaranlığında gezinir, ama en çok yıldızları sever ve şimdi kayıp olan bu topraklarda yukarılara uzanan koca ormanlarda dolaşırlardı. Çoğunlukla, avlanabilmek için çıkabilecekleri ya da ay ışığı ve yıldız ışığında koşup ata binebilecekleri açık topraklara gidip gelebilecekleri orman kenarlarında barınırlardı; ve İnsanoğlunun gelişinden sonra da sabah ve akşam karanlıklarından çok daha çok hoşlanmaya başladılar. Ne olursa olsun onlar elfdiler ve öyle kalacaklardır ve bu da İyi Kişiler demektir.

1S4

Kasvetormanı'nın doğu yakasının bir iki mil dahilindeki büyük bir mağarada en büyük kralları yaşıyordu. Koca taş

kapılarının önünde, bir nehir ormanın yükseklerinden gelip muhteşem ağaçlarla dolu toprakların diplerindeki çalılıktan akıp gidiyordu. Her tarafında, sayısız daha küçük mağaralar açılmış bu koca mağara yeraltının derinliklerine uzanıyordu ve pek çok geçit ve geniş duvar vardı İçinde; ama herhangi bir goblin barınağından çok daha ferah ve sağlıklı, üstelik daha az derin ve tehlikeliydi, Aslında kralın uyruğundakiler daha çok açık alanlarda

yaşıyor ve avlanıyorlardı ve yerde ve yukarda dallarda evleri ya da kulübeleri vardı. En sevdikleri ağaçlar kayınlardı. Kralın mağarası onun sarayıydı ve tabii hazinesi için sağlam bir yer ve düşmanlarına karşı da halkının kaleşiydi.

Aynı zamanda tutsaklarının da zindanıydı. Bu yüzden Thorin'i bu mağaraya sürüklediler - pek de nazik değildiler, çünkü cüceleri pek sevmezlerdi ve onun bir düşman olduğunu sanıyorlardı. Ve eski günlerde hazinelerini çalmakla suçladıkları bazı cücelerle savaşmışlardı. Yalnızca cücelerin hikâyeyi farklı anlattıklarını ve elf-kralın işlenmemiş altın ve gümüşü

şekillendirmek için onlarla pazarlık ettiğini, ama sonra da ödeme yapmayı reddettiği için cücelerin hakettiklerini aldıklarını söylemek dürüstçe olur. Eğer elf-kralın bir zaafi varsa bu hazine, özellikle gümüş ve beyaz taşlaraydı; ve istiflediği şeyler oldukça zengin olmasına rağmen, eskilerin, diğer elf-beylerinin kadar büyük bir hazineye sahip olmadığı için daha fazlasına gözü hep açtı. Halkı ne madencilik yapıyor, ne metaller ve mücevheratla uğraşılıyor, ne de ticaret yapma ya da toprak işleme zahmetine katlanıyordu. Thorin'in ailesinin bahsettiğim bu eski atışmayla hiçbir ilgisi olmamasına rağmen tüm bunlar her cüce tarafından etraflıca biliniyordu. Sonuç olarak sorguya

çekildiğinde Thorin kendisine yapılan muameleye **185**

öfkelendi ve aklı başına geldi; ve ağzından altına ya da mücevherlere dair hiçbir söz çıkmayacağına karar verdi.

Kral, huzuruna getirildiğinde Thorin'e ters ters baktı ve pek çok soru sordu. Ama Thorin yalnızca açıklıktan

• t l 1 « 4 V < 1 4 1 » * | 1 d

olduğunu söyledi.

'Neden sen ve halkın, tam eğlenirken halkıma saldırmaya çalıştınız?' diye sordu kral.

'Biz onlara saldırmadık,' diye yanıadı Thorin.

'Yalvarmaya gittik, çünkü açlıktan ölüyorduk

'Şimdi arkadaşların nerede ve ne yapıyorlar?'

'Bilmiyorum, ama sanırım ormanda açlıktan ölüyor olmalılar.'

Ormanda ne yapıyordunuz?'

'Yiyecek içecek arıyorduk, çünkü açlıktan ölüyorduk.'

'Peki ya sizi ormana getiren ne?' diye sordu kral öfkeyle.

Bunun üzerine Thorin ağzını kapattı ve tek bir sözcük bile söylemedi.

'Pekâlâ!' dedi kral, 'Onu götürün ve gerçeği söylemeye karar verene dek de güvenli bir yerde tutun. Yüzyıl beklese bile.1

Sonra elfler sırımlarla bağlayıp, güçlü tahta kapılarıyla en derindeki mağaralardan birine kapattılar ve orada bıraktılar. Yiyecek ve içecek verdiler; çok güzel olmasa bile ikisinden de yeterince vardı; çünkü Orman-elfleri goblin değildiler ve yakaladıkları zaman en kötü düşmanlarına bile ellerinden geldiğince iyi davranırlardı.

Gözlerinin yaşına bakmadıkları tek

canlılar dev örümceklerdi.

Zavallı Thorin orada, kralın zindanında yatıyordu ve ekmek ve et ve su için şükranlarını bitirince şanssız arkadaşlarının başına ne geldiğini merak etti. Ne olduğunu bulması uzun sürmedi; ama bu sonraki bölüme ve hobbitin bir kez daha yararlılığını gösterdiği başka bir maceranın başlangıcına ait.

186

BÖLÜĞÜ 9

PİÇİLLARLA k^ç 1 ş

Örümceklerle yapılan çarpışmadan sonraki gün Bilbo ve cüceler açlık ve susuzluktan ölmeden Önce çıkış yolunu bulmak için son bir umutsuz deneme daha yaptılar.

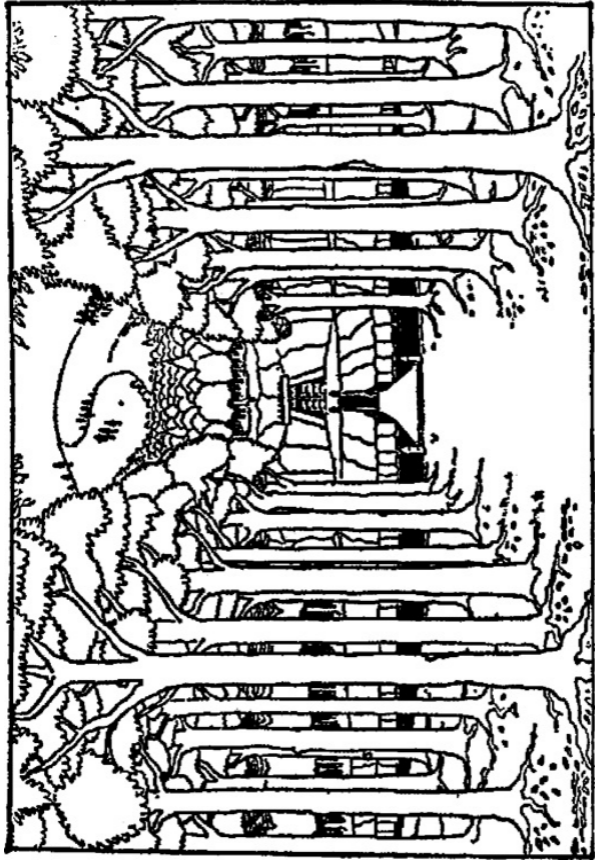
Kalktılar ve onüçünden sekizinin patikanın uzandığını tahmin ettiği yönde sendeleye sendeleye ilerlediler, ama haklı olup olmadıklarını hiç anlayamadılar. Böylesi bir gün ormandaki her gün gibi bir kez daha

gecenin karanlığına karışıyorken birden etraflarında yüzlerce kırmızı yıldız gibi bir sürü meşalenin ışığı belirdi, Orman-elfleri yayları ve mızraklarıyla ortaya çıktılar ve cüceleri durmaya çağırdılar.

Kavga etmek akıllarının ucundan geçmedi. Cüceler yakalanmalarına gerçekten sevinecek durumda olmasalardı bile, sahip oldukları tek silah olan o küçük bıçaklar, elflerin karanlıkta bir kuşu gözünden vurabilen oklarına karşı pek fayda etmezdi. Bunun zerine yalnızca zınk diye durdular ve oturup beklediler - yzgn parmağına geçiren ve çabucak bir kenara kayan Bilbo dışında tabii. İşte bu nedenle elfier cüceleri birbirleri ardına dizip

uzun bir sıra halinde bağladıklarında ve saydıklarında hobbiti hiç bulamadılar ve saymadılar.

Ayrıca tutsaklarını ormana götürürlerken meşale ışığının hemen ardında hızla ilerleyişini de ne duydular ne de hissettiler. Her cücenin gözleri bağlanmıştı, ama bu pek de fark etmiyordu. Çünkü Bilbo bile gözleri açık olduğu halde **187**

ELÇ KRALLIĞININ KAPISI

nereye gittiklerini göremiyordu, üstelik ne o ne de diğerleri yola nereden başladıklarını bile bilmiyorlardı.

Bilbo meşalelere ayak uydurmak için elinden geleni yapıyordu, çünkü elfler hasta ve yorgun hallerine bakmadan cüceleri gidebilecekleri kadar hızlı götürüyorlardı. Kral onlara acele etmelerini buyurmuştu.

Birden meşaleler durdu ve hobbit onları köprüyü geçmeden ancak yakalayabildi. Bu, nehrin üzerinden kralın kapılarına giden köprüydü. Su, altta, karanlık ve hızlı ve güçlü akıyordu; ve diğer uçta, ağaçlarla kaplı dik bir yamacın içine uzanan bir mağara azmanının ağzında, kapılar vardı. Ve orada kocaman

kayınlar kökleri akıntıya kapılana dek kıyıya sokulmuşlardı.

Elfler tutsaklarını köprünün öbür tarafına itelediler, ama Bilbo arkada duraksadı. Bu büyük mağaranın ağzının görünüşünü sevmeyi ve kralın koca kapıları aralarında bir çınlamayla kapanmadan önce tam zamanında, arkadaşlarını terk etmemeye karar verdi ve son elflerin topuklarının hemen arkasından hızla koştu.

Geçitlerin içi kırmızı meşale ışıklarıyla aydınlatılmıştı ve onlar kıvrılan, birbirleriyle çakışan ve yankı yapan yollarda ilerlerken elf-muhafızlar şarkılar söylüyorlardı. Bunlar goblin-

şehirlerine benzemiyorlardı; daha küçük, daha az yerin altında" ve daha temiz bir havayla doluydular. Elflerin kralı canlı taşlardan yontulmuş sütunları olan büyük bir salonda ağaç oyma bir koltukta oturuyordu. Güz yine geldiğinden başında böğürtlen ve kırmızı yapraklardan yapılmış bir taç vardı. İlkyazda, orman ülkesi çiçekleriyle yapılmış bir taç giyerdi. Elinde oyma meşe bir asa tutuyordu.

Tutsaklar huzuruna getirildiler; ve kral onlara sert sert bakmasına rağmen zayıf ve yorgun oldukları için adamkına onları çözmelerini söyledi. 'Hem burada herhangi bir bağa ihtiyaçları yok,' dedi, 'Bir kez içeri **189**

getirilenler için artık sihirli kapılarımdan kaçış yoktur/

Kral cüceleri uzun bir süre ve çok ayrıntılı olarak yaptıkları şeyler, nereye gittikleri ve nereden geldikleri konusunda sorguladı; ama cücelerden Thorin1 den elde edebildiğinin ancak biraz fazlasını elde edebildi. Hırçın ve öfkeliydiler ve nazik olmaya çalışmadılar bile.

'Biz ne yaptık ki, ey kral?' dedi içlerinde artık yaşı en büyük olan Balin. 'Ormanda kaybolmak, aç ve susuz kalmak örümcekler tarafından kapana kısırılmak suç mu?'

Öldürmemiz sizi öfkeliendirdiğine göre

bu örümcekler sizin uysal hayvanlarınız mı yoksa evde beslediğiniz gözdeleğiniz mi?

Böyle bir soru tabii kralı daha da öfkeliendirdi ve şöyle yanıtladı: 'Benim ülkemde izinsiz dolaşmak suçtur. Benim krallığımda olduğunuzu ve halkımın yaptığı yolu kullandığınızı unutuyor musunuz? Ormanda halkımı tam üç kez izleyip rahatsız etmediniz mi ve gürültü patırtı ve yaygarayla örümcekleri siz ayaklandırmadınız mı?

Verdiğiniz tüm rahatsızlığın üzerine sizi buralara neyin getirdiğini bilme hakkım var ve eğer bunu şu an anlatmazsanız aklı başında ve terbiyeli davranmayı öğrenene dek sizi hapiste tutarım!'

Sonra cücelerin her birisinin ayrı bir hücreye konulmasını ve yiyecek ve içecek verilmesini, ama içlerinden en az biri öğrenmek istediklerini anlatana dek de küçük hapisanelerinin kapılarından geçmelerine izin verilmemesini emretti. Ama Thorin'in de yanında tutsak olduğunu söylemedi. Bunu bulup ortaya çıkartan Bilbo oldu.

Zavallı Bay Baggins - yorucu derecede uzunca bir süre, o yerde tümüyle tek başına ve hep saklanarak, yüzüğünü çıkartmaya hiç cesaret edemeyerek ve bulabildiği en uzak ve karanlık köşelerde bile uyumaya zorlukla cesaret ederek **190**

yaşadı. Yapacak bir şeyler olsun diye de Elfkrahnın sarayını dolaşmaya girişti. Kapılan sihirler kapatıyordu ve bazen çabuk olabildiği zamanlarda dışarı çıkabiliyordu. Orman-elfleri, bazen kralları da başta olmak üzere, ata binmek, avlanmak ya da ormanda ya da I>oğuya düşen topraklarda başka bir iş için gruplar halinde dışarı çıkıyorlardı. O aralar eğer Bilbo yeterince çevik olabilirse çok tehlikeli olmasına rağmen hemen arkalarından kayıveriyordu. Birden fazla kez, 'son elf kapıdan geçerken çarpıştıkları için az daha yakalanıyordu; yine de (meşale ışığında zayıf ve titrek olsa da) gölgesi yüzünden ve birinin çarpıp orada olduğunu anlamasından korktuğundan onlarla

birlikte yürümeye cesaret edemiyordu. Çok nadir de olsa dışarı çıkabildiğinde bu hiçbir işe yaramıyordu. Cüceleri bırakıp gitmeyi istemiyordu ve zaten onlarsız dünyanın neresine gidebileceğini de bilmiyordu. Dışardalarken avlanan elflere hiçbir zaman yetişemiyordu, bu yüzden de ormandan çıkış

yollarını hiç öğrenemiyor ve bir dönüş fırsatı ele geçirene

- dek de kaybolmaktan dehşete düşerek, çaresiz ve başıboş

ormanda dolanıp ' duruyordu.

Dışardayken avcılıktan anlamadığı için aç da kalıyordu, ama mağaralann içinde

ya depodan da ortalıkta kimse yokken masadan yiyecek çalarak yaşamını sürdürüyordu.

'Çekip gidemeyen, ama çaresizce her gün aynı evi soymaya devam etmek zorunda kalan bir hırsız gibiyim,'

diye düşündü. lBu berbat, yorucu ve tatsız maceranın en can sıkıcı ve kasvetli yanı bu! Keşke yeniden hobbit-kovuğumda, parlayan lambam ve sıcak ateşimin yanı başında olabilseydim!' Ayrıca sık sık, yardım için büyücüye bir nriesaj gönderebilmeyi de diliyordu, ama tabii bu tamamen olanaksızdı; ve çok geçmeden eğer bir şey yapılması gerekiyorsa bunun Bay Baggıns tarafından yapılması gerektiğinin farkına

vardı; tek başına ve yardımsız.

191

En sonunda, bu bir iki haftalık korku dolu yaşamdan sonra, muhafızları gözleyerek ve takip ederek ve eline geçen her şansı değerlendirerek her cücenin nerede tutulduğunu bulmayı becerdi. Oniki hücreyi de sarayın değişik kesimlerinde buldu ve bir süre sonra da etrafta yolunu çok iyi bulmaya başladı. Asıl sürpriz bir gün muhafızlardan bazılarının konuşmasına kulak misafiri olmak ve hapiste, özellikle derin karanlık bir yerde, bir cüce daha olduğunu öğrenmesi oldu. Tabii hemen onun Thorin olduğunu tahmin etti; ve bir süre sonra da

tahmininin doğru olduğunu gördü. Bir sürü güçlükten sonra sonunda etrafta kimse yokken orayı bulmayı ve cücelerin şefiyle bir iki sözcük konuşabilmeyi başardı.

Thorin artık şanssızlıklarına öfketenemeyecek kadar sefil bir haldeydi ve hatta krala hazinesi ve hakkında her şeyi anlatmayı düşünmeye başlamıştı (bu da onun ne kadar çaresiz kaldığını gösterir) ki anahtar deliğinden Bilbo'nun kısık sesini duydu. Kulaklarına zorla İnanabildi. Yine de az sonra yanılamayacağına karar verdi ve kapıya geldi ve diğer taraftaki hobbitle uzun bir fısıldama sohbeti yaptı.

Böylece Bilbo, Thorin'in mesajını diğer

tutsak cücelerin her birine gizlice götürerek, onlara, şefleri Thorin'in de yakınlarda bir yerlerde tutsak olduğunu ve içlerinden hiçbirinin en azından şimdi ya da Thorin bu konuda bir söz etmedikçe yolculuklarının amacını krala açıklamamaları gerektiğini söyledi. Hobbitin yoldaşlarını örümceklerden nasıl kurtarmış olduğunu duyan Thorin de yeniden yüreklenmiş ve bir kez daha tüm kaçış yolları tükenene, Muhteşem Bay Görünmez Baggins hakkında gerçekten çok İyi fikirler edinmeye başladığı daha zekice bir şey düşünmeyi bütünüyle beceremeyinceye dek, krala hazineden pay sözleriyle kendisini salıverdirtmeme kararını almıştı.

Mesajı alan diğer cüceler bu fikre tümüyle katıldılar.

Hepsi, eğer Orman-elfleri bir kısmını talep ederse hazinedeki paylarının (içinde bulduktan kötü duruma ve halen yenilmemiş ejderhaya rağmen hazineyi tümüyle kendilerinin görüyorlardı) ciddi bir biçimde azalacağını düşünüyordu ve hepsi Bilbo'ya güvendiler. Görüyorsunuz ya, tam Gandalfın söyledikleri olacaktı. Belki de bu, gitmesinin ve onlardan ayrılmasının nedeninin bir parçasıydı.

Yine de Bilbo onlar kadar umuüü olamıyordu. Herkesin ona beb bağlaması hoşuna gitmedi ve büyücünün el altında olmasını diledi. Ama bu işe yaramadı.

Büyük bir olasılıkla Kasvetormanı'nın tüm karanlığı aralannda uzanıyordu, Oturdu ve düşündü ve düşündü, ta ki beyni patlayana dek, ama hiçbir parlak fikir gelmedi aklına. Görünmez bir yüzük iyi bir şeydi, ama ondördü için çok da yeterli değildi, Ama tabii tahmin ettiğiniz gibi sonunda arkadaşlarını kurtardı, ve bu da şöyle oldu.

Bir gün Bilbo burnunu sağa sola sokarak gezinirken çok ilginç bir şey keşfetti: Büyük kapılar mağaraların tek girişi *değildi* Sarayın en aşağıdaki bölümlerinin bir kısmı altında bir dere akıyor ve doğuya doğru biraz ilerlerde, ana ağzın açıldığı dik yamacın ardında Orman Nehri'ne karışıyordu.

Bu yeraltı deresinin yatağının geldiği yamaçta bir su geçidi vardı. Orada kayalık tavan derenin yüzeyine alçalıp yakınlaşıyordu ve buradaki inip kalkabilen bir demir parmaklık, istense herhangi birisinin bu yoldan giriş

çıkışını önlemek için taa nehrin yatağına oturtulabilirdi.

Ama su geçidinde oldukça yoğun bir gidiş geliş olduğundan demir parmaklık çoğu zaman açıktı. Eğer birisi buradan gelecek olsa kendisini tepenin tam ortasının derinliklerine götüren karanlık ve inişli çıkışlı bir tünelde bulacaktı; ama mağaralann altından geçtiği noktada tavan yontulmuş ve meşeden büyük ızgaralarla örtülmüştü. Bunlar yukarı,

kralın kilerlerine açılıyordu. Orada ise fiçılar ve fiçılar ve **193**

fiçılar vardı; çünkü Orman-elfleri, özellikle de kralları, yörelerde hiç asma yetişmemesine rağmen şarabı çok seviyordu, Şarap ve diğer yiyecekler, çok uzaklardan, Güneydeki akrabalarından ya da uzak ülkelerdeki insanların asma bağlarından getiriliyordu.

Bilbo en büyük fiçılardan birinin ardına saklanarak ızgaralan ve ne İşe yaradıklarını ve orada gizlenip kralın uşaklarının konuşmalarını dinleyerek, şarap ve diğer yiyeceklerin nehirden ya da karadan Uzun Göl'e nasıl geldiğini

öğrendi. Anladığı kadarıyla orada her türden düşmana karşı, özellikle de Dağ'ın ejderhasına karşı korunma amacıyla suda, köprüler üzerine kurulmuş bir .

İnsanlar kasabası büyüyordu. Göl-kasabası'ndan fiçılar Orman Nehri'ne getiriliyordu. Çoğunlukla büyük sallar gibi birbirlerine bağlanıp sıriklarla itilerek ya da küreklerle dereden yukarı getiriliyor; bazen de düz kayıklara yükleniyordu.

Fıçılar boşaldığında cifler bunları ızgaralardan atıyorlar, su, geçidini açınca da fiçılar dereye fırlıyor, bata çıka Kasvetormanı en doğu köşesinin yakınlarına, taa kıyının çıkıntı yaptığı bir

yere dek akıntıyla nehirden aşağılara sürükleniyorlardı. Sonra orada toplanıp, birbirlerine bağlanıyor ye Orman Nehri'nin Uzun Göl'e karıştığı bir noktanın yakınlarındaki Göl-kasabası'na geri yüzdürülüyorlardı.

Bilbo bir süre için oturup bu su geçidini ve arkadaşlarının kaçışı için kullanılıp kullanılmayacağını düşündü ve en sonunda bir planın umutsuz başlangıçlarını kafasında canlandırabilirdi.

Akşam yemeği mahkûmlara verilmişti. Muhafızlar meşale ışıklarını da yanlarında götürerek geçitlerden ağır ağır çıkıyorlar ve her şeyi karanlığa

gömüyorlardı. Sonra Bilbo kralın
kilercibaşınm başmuhafıza İyi geceler
temennisini duydu.

'Şimdi benimle gel/ dedi, Ve henüz gelen şu yeni şarabı tat. Bu akşam boş tahta kilerleri temizlerken çok çalışmam gerekecek, bu yüzden işimize yardımcı olsun diye önce bir içki içelim.1

'Çok güzel/ diye güldü başmuhafız.
'Seninle birlikte ben de tadıp kralın masasına uygun olup olmadığına bir bakayım, Bu gece bir şölen var ve kötü bir şeyler göndermek hiç iyi olmaz!'

Bunu duyduğunda Bilbo1 nun eli ayağına dolaştı, çünkü şansının yaver gittiğini ve gözü pek planını hemen deneme fırsatının eline geçtiğini fark etti. İki elfi

onlar küçük bir kilere girip üzerine iki koca testinin koyulduğu bir masanın başına oturana dek takip etti. Az sonra içmeye ve neşeli neşeli gülmeye başladılar. İşte bundan sonra hiç beklenmedik türden bir şans Bilbo'ya güldü. Bir orman-elfini çakırkeyf edebildiğine göre oldukça kuvvetli bir şarap olmalıydı, ama bu şarap, görünüşe bakılırsa, Dorwinion'un büyük bahçelerinin başavuran bağbozu-munun ürünüydü ve Kral'ın hizmetçi ve askerleri için değil, yalnız kralın şölenleri için, kilercibaşımın koca testileri değil de küçük çanaklar düşünülerek yapılmıştı.

Çok geçmeden başmuhafızın başı öne

eğildi, sonra masanın üzerine düştü ve uykuya daldı. Kilercibaşı bunu fark etmeden kendi kendine konuşmaya ve gülmeye bir süre daha devam etti, ama onun başı da çabucak masaya düştü ve o da uykuya dalıp arkadaşının yanı başında horlamaya koyuldu. Sonra hobbit içeri süründü. Çok geçmeden başmuhafızın üzerinde artık hiç anahtar kalmamıştı ve Bilbo dehlizlerden hücrelere doğru gidebildiğince hızlı koşuşturdu. Koca anahtar öbeği kollarına göre çok ağırdı ve yüzüğüne rağmen yüreği sık sık ağzına geliyordu. Çünkü anahtarların arada bir yüksek bir sesle şangırdamasını önleyemiyordu, bu da onu tir tir **195**

titretiyordu.

İlk olarak Balin'in kapısını açtı ve cüce dışarı çıkar çıkmaz da kapıyı dikkatlice kilitledi. Balin tahmin edebileceğiniz gibi korkunç şaşırılmıştı; ama sıkıcı, küçük taş odasından da kurtulmuş olmaktan mutluydu ve durup sorular sormak ve Bilbo'nun neler yapacağını ve kalan her şeyi bilmek istedi.

'Şimdi vakit yok!' dedi hobbit. 'Sen yalnızca beni takip et. Hepimiz bir arada kalmalı ve birbirimizden ayrılma riskine girmemeliyiz. Ya hepimiz kaçanz ya hiçbirimiz ve bu da bizim sön şansımız. Eğer bu anlaşılırsa kralın bundan sonra sizi nereye koyacağını Tann bilir ve tabii elleriniz ve ayaklarınızda da

zincirler olur sanırım. Tartışmayalım, iyi bir dost vardı işte/

Sonra onu takip edenler onikiye ulaşınca dek - ki hiçbirisi karanlık ve uzun mahkûmluklarından dolayı neler olup bittiğini yeterince iyi kavrayamazken - kapıdan kapıya koşturdu. Karanlıkta cücelerden biri diğerine çarptığı, homurdandığı ya da fısıldadığında Bilbo'nun yüreği yerinden oynuyordu. 'Şu cücevarİ saçmalığı kesin!'

dedi kendi kendine. Ama her şey yolunda gitti ve hiçbir muhafızla karşılaşmadılar, işin aslı o gece korulukta ve yukardaki salonlarda büyük

bir sonbahar şöleni vardı.

Nerdeyse kralın tüm halkı eğleniyordu.

Sonunda bir sürü falsodan sonra aşağılarda çukur bir yerde bulunan, ama neyse ki hücrelerden pek uzak olmayan Thorin'in kaldığı zindana geldiler.

Tanrı aşkına!' dedi Thorin, Bilbo dışarı çıkıp arkadaşlarına katılmasını söylediğinde, 'Gandalf doğru söylemiş her zamanki gibi! Görünüşe bakılırsa zamanı gelince çok iyi bir hırsız oluveriyorsun. Bundan sonra ne olursa olsun, hepimizin sonsuza dek hizmetinde olacağından eminim. Peki, bundan sonra ne olacak?'

Bilbo fikrini olabildiğince açıklama vaktinin geldiğini **196**

fark etti, ama cücelerin bunu nasıl karşılayacağı konusunda pek emin değildi. Korkuları doğru çıktı, çünkü cüceler plandan bir gıdım bile hoşlanmayıp tüm tehlikeye rağmen bağırsa çağınşa homurdanmaya başladılar.

'Her tarafımız çürüyecek, parçalara ayrılacağız ve tabii ki boğulacağız da,' diye söylendiler. 'Anahtarları elde etmeyi başardığında akla uygun bir fikrin olduğunu sanmıştık. Bu çılgınca bir fikir!'

'Çok güzel!' dedi Bilbo gayet üzgün,

hatta kızgın. 'Hadi güzel hücrelerinize geri dönün ve ben de . tekrar kilitleyeyim, siz de orada rahatça oturur ve daha iyi bir plan düşünürsünüz - ama denemeye kalkışsam bile anahtarları tekrar elde edebileceğimi sanmıyorum.'

Bu kadan onlar için fazlaydı ve hepsi yatıştı. Ve tabii sonunda Bİlbo'nun önerisini yerine getirmek zorunda kaldılar, çünkü yukarki salonlara giden yolu kendi başlarına deneyip bulmaları ya da sihirle kapanan kapılardan savaşıarak çıkabilmeleri açıkça olanaksızdı; hem tekrar yakalanana dek dehlizlerde homurdanmanın da alemi yoktu, Böylece hobbiti takip ederek en dipteki kilerlere süründüler. Aralığından

başmuhafız ve kilercibaşının yüzlerinde gülücüklerle mutlu mutlu horladıkları görülebilen bir kapıyı geçtiler.

Dorwinion şarabı derin ve hoş rüyalar getirir insana. Bilbo devam etmeden önce içeri sıvışıp iyi yüreklilikle anahtarları kemerine geri takmasına rağmen ertesi gün başmuhafızın yüzünde farklı bir ifade olacaktı.

'Bu onu içinde bulunacağı beladan biraz olsun kurtaracaktır/ dedi Bay Baggins kendi kendine. 'Hiç fena biri değildi, hem mahkûmlara karşı da oldukça nazikti. Bu hepsini çok şaşırtacak. Bizim tüm bu kilitli kapılardan geçip ortadan kaybolacak çok kuvvetli bir sihire sahip olduğumuzu düşünecekler. Ortadan

kaybolmak! Eğer olması gereken buyusa
derhal işe koyulmalıyız!

Balin'e başmuhafız ve kilercibaşığı gözlemesi ve eğer kıpırdarlarsa onları uyarması söylenmişti. Geri kalanlar ızgaraların olduğu bitişik kilere geçtiler. Kaybedecek çok az zaman vardı. Bilbo, çok geçmeden bazı elfler aşağı gelip kilercibaşığıya boş fiçileri kapılardan dereye atmak için yardımcı olma emri aldıklarını biliyordu. Bu fiçiler da zaten yerin ortasında sıralar halinde dizilmiş itilmeyi bekliyorlardı. Bazıları şarap fiçileriydi ve bunların ağızları gürültü çıkartmadan kolayca açılmayacaklarından ve aynı şekilde kolayca kapatılmayacağından bir işe

yaramazdı.

Ama aralarında diğer gereksinimleri, tereyağ, elma ve tüm diğer Şeyleri kralın sarayına getirmek için kullanılmış bazı başka fiçılar vardı.

Çok geçmeden her biri bir cüceyi barındırabilecek kadar geniş onüç fiçı buldular. Hatta doğrusu bazıları oyle genişti ki, Bilbot bu denli kısa zamanda' baŐarılabilceđi kadar rahatça saman ve başka maddelerle doldurmak için elinden gelenin en iyisini yaptıysa da cüceler içeri girer girmez sinirli sinirli içerde karŐılacakları sallanma ve toslamaları düşündüler. Sonunda oniki cüce de yerleŐip saklandı. Thorin çok sorun çıkartmış ve fiısında, kıvrılıp

bükülür ve küçük bir kulübeye tıklan koca bir köpek gibi homurdanırken; en son gelen Balin hava deliklerini mesele yapıp daha kapağını kapatmadan boğulduğunu söylüyordu.

Bilbo fiçıların yanlarındaki delikleri ve de kapakları olabildiğince güvenli kapatmak için elinden geleni yapmıştı ve şimdi yine tek başına kalmış ve etrafta koşuşturup paketleme işlerinin son düzeltmelerini yapıyor ve planının işleyeceğinden umudunu kesmiyordu.

İş bir parça olsun vaktinden önce bitmemişti. Balin'in kapağının kapatılmasından yalnızca bir iki dakika sonra konuşma sesleri ve ışıklar

geliverdi: Birkaç elf gülerek ve konuşarak kilerlere daldılar ve şarkılardan parçalar söylediler. Çok hoş bir şöleni salonlardan birinde **198**

bırakmışlardı ve olabildiğince çabuk dönmek istiyorlardı.

'Kilercibaşı yaşlı Galion nerede?' dedi birisi. 'Bu gece onu masada görmedim. Ne yapılması gerektiğini göstermek için şimdi burada olmalıydı.'

'Eğer yaşlı ağır ayak geç kalırsa sinirleneceğim,' dedi bir diğeri.

'Yukarıda şarkılar söylenirken zamanımı burada boşa harcamak gibi bir niyetim yok.'

'Ha, ha!' diye bir çığlık geldi. İşte yaşlı hain, kafası da bir testinin üzerinde! O ve arkadaşı kaptan kendi başlarına burada ufak bir şölen yapıyorlarmış.'

'Silkeleyin onu! Uyandırın onu!': diye bağırdı sabırsızca diğerleri.

Galion silkelenmek ve uyandırılmaktan hiç hoşnut değildi; ve tabii kendisine gülünmüş olmasından da.

'Hepiniz geciktiniz,' diye homurdandı, 'Sizler içip, neşelenip, görevlerinizi unuturken ben burada aşağıda bekleyip bekleyip duruyorum. Eğer halsizlikten uyuya kalmışsam hiç şaşmamak lazım!'

'Açıklamalar hemen şurada testide

dururken/ dediler

'hiç şaşmamak lazım! Hadi gel de bize şu uykudan bir tadımlık ver! Ötedeki zindancıyı uyandırmaya gerek yok!

Görünüşe bakılırsa o payını almış.'

Sonra testiği bir tür döndürdüler ve hepsi birden oldukça neşelendiler. Ama pek de bilinçlerini kaybetmediler. 'Bizi bağışla Galion!' diye bağırdı bazıları.

'Sen şölenine erken başlamış ve zihnini bulandırmışsın!

Eğer ağırlıktan bahsetmek ayıp olmazsa, buraya boşlar yerine dolu fiçılar istiflemişsin.'

İşinize bakın!' diye homurdandı
kılıercibaşı boş bir fırlatma sepetinde
ağırlıktan söz edilemez. Gitmesi gereken
bunlar, başkaları değil. Söylediğimi
yapın!'

'Pekâlâ, pekâlâ/ diye yanıtladılar fiçilerini
açıklığa doğru yuvarlarken,

'Senin keyfine göre, Göbinsanları hiçbir
neden yokken **199**

şölen yapsınlar diye kralın dolu tereyağı
fiçilerini ve en iyi şarabı nehre itilecekse,
hadi bakalım!'

*Yuvarlan - yuvarlan - yuvarlan -
yuvarlan Yuvarlan - yuvarlan haydi
oyuktan!*

Vira et, vira! Suları sıçrata sıçrata!

Gidiyorlar işte vura çarpa!

Böylece önce ilk fiçı sonra bir diğeri karanlık açıklıktan gümbürtüyle geçip bir, bir buçuk metre aşağıdaki soğuk suya itilirken şarkılar söylediler. Bazı fiçılar gerçekten boş, bazıları ise herbiri bir cüceyle güzelce paketlenmiş

fiçilardı; hepsi de birbiri ardına oraya buraya birçok kez çarparak, altlarındakilerin üzerlerine küt diye vurarak, suya çarparak, tünelin duvarlarında itilip kakılarak, birbirlerine toslayarak ve akıntıda bata çıka geçip gittiler.

İşte tam bu sırada Bilbo aniden planındaki boşluğu fark etti. Tıpkı sizin de bir süre önce fark edip ona gülüyor olduğunuz gibi; ama siz onun yerinde olsanız bunun yarısını bile yapabileceğinizi sanmıyorum. Tabii ki kendisi bir fiçıda değildi ve buna fırsat olsaydı bile onu fiçıya yerleştirip kapatacak birisi yoktu! Bu sefer arkadaşlarını kesinlikle kaybedecekmiş gibi gözüküyordu (nerdeyse hepsi karanlık ızgaralardan kaybolup gitmişlerdi) ve düpedüz geride kalıp sonsuza dek, el f-mağaral arınının sürekli hırsız gibi saklanarak yaşamak zorunda kalacaktı.

Çünkü yukarki kapılardan kaçabilecek

olsa bile cüceleri bir daha bulma şansı pek azdı. Fıçıların toplandığı yere karadan giden yolu bilmiyordu. Onsuz cücelerin başına neler gelebileceğini merak etti; çünkü cücelere tüm öğrendiklerini ya da ormandan bir kez çıktıktan sonra ne yapmayı düşündüğünü anlatmaya zamanı olmamıştı.

Tüm bu düşünceler aklından geçerken elfler çok neşeli halleriyle nehir kapısının etrafında bir şarkı söylemeye
200

başlamışlardı. Bazıları aşağıda, suda yüzen fıçıların hepsi çıkabilsinler diye su-geçidindeki demir parmaklığı kaldıran ipleri çekmeye gitmişti bile.

*Gidiyorsun taşkın akıntıdan kapkara
Geri, bir zamanlar iyi bildiğin
topraklara/*

*Bırak mağaraları ve salonları
derinlerdeki, Bırak sarp dağları
kuzeydeki,*

Orda ormanlar geniş ve loştur

Çöker kûlrenge ve suratsız üzerine!

Ağaçların ardına sürüklen

*Taa göbeğine fısıldayan rüzgârın,
Geçip de sazları geçip de kamışları,
Geçip de bataklıkların sallanan
çalılarım, Bembeyaz doğmuş pusun
içinden*

Yüksel geceleyin sudan ve gölden!

*Takip et yıldızlan zıplayan, kovalala
Soğuk ve sarp göklere;*

*Dön alacakaranlık toprağa
çöktüğünde, Çağıldayan topraktan,
kızgın kumlardan, Güneye doğru! ve
Güneye doğru!*

Gün ışığını ara, ve de günü,

*Geri, otlaklara; geri, çayırlara, Buzağı
ve öküzler beslenir orda/*

Geri, bahçelere tepelerdeki

Böğürtlenlerin büyüyüp yetiştiği

Gün ışığıyla, günle!

Güneye doğru! ve Güneye doğru!

*Gidiyorsun taşkın akıntıdan kapkara
Geri, bir zamanlar iyi bildiğin
topraklara!*

Şimdi en son fiçı kapıya yuvarlanmıştı!
Zavallı küçük Bilbo umutsuzluk içinde
ve başka ne yapacağını bilmez bir halde
bu fiçiyi yakaladı ve onunla birlikte
kenara itildi. Ve 201

şap diye aşağıya, tepesinde bir fiçıyla
karanlık soğuk suya düştü.

Garip sesler çıkartarak ve bir fare gibi
tahtaya yapışarak tekrar suyun yüzeyine

çıktı, ama tüm çabalarına rağmen üstüne tırmanamadı. Her deneyişinde fiçı ters dönüp onu tekrar suya batırdı. Bu fiçı tümüyle boştu ve bir mantar hafifi iğ iyle yüzüyordu. Kulakları suyla dolmasına rağmen elflerin yukardaki kilerde halen şarkı söylediklerini duyabiliyorlardı. Sonra aniden ızgaralar büyük bir gümbürtüyle kapandılar ve sesleri sönüp gitti Bilbo karanlık bir tünelde, buz gibi bir suda tek başına yüzüyordu - hepsi de fiçılara yerleştirilip kapatılmış

arkadaşlar* var sayamazdınız.

Çok zaman geçmemişti ki, ilerdeki karanlıkta gri bir alan gözüktü. Su-geçidinin yukarı çekiliyorkenki gıcırtısını duydu ve kendini bir fiçı ve

varil yığınının kemerin altından geçip açık akıntıya çıkmak için birbirini sıkıştırdığı bir batıp çıkma ve çarpışma karmaşasının ortasında buldu.

Araya sıkışıp parçalara ayrılmayı önleyebilmek için elinden geldiğince uğraştı, ama sonunda itip kakıcı kalabalık birbirinden kopmaya başladı ve birer birer taş kemerin altından geçip Ötelere sürüklendiler. Sonra Bilbo birden fiçısının üzerine çıkmayı başarsa bile bunun bir işe yaramayacağını, çünkü kapının bulunduğu yerde, aniden alçalan tavan ve fiçinin üstü arasında bir hobbitcik boşluk bile yoktu.

İki kıyıda da üzerlerine eğilmiş

ağaçların dallarıyla yollarına devam ettiler. Bilbo cücelerin neler hissettiğini ve fiçilerine çok su girip girmediğini merak etti. Karanlıkta onun yanı sıra bata çıka ilerleyen fiçilerden bazıları suya oldukça batmış gözüküyordu ve o da bunların içinde cücelerin olduğunu anlıyordu.

'Umarım kapakları yeterince sıkı kapatmış imdir!' diye **202**

düşündü, ama çok geçmeden de kendisi hakkında cüceleri hatırlayamayacak kadar çok endişelenmeye başladı. Başını suyun üzerinde tutmayı beceriyordu, ama soğuktan buz kesmişti ve şans yüzüne gülmeden soğuktan ölüp ölmeyeceğini

ve daha ne kadar asılı kalabileceğini ve her şeyi bırakıp gitmesine izin verip kıyıya yüzmeyi deneme riskini göze alıp almaması gerektiğini merak ediyordu.

Çok geçmeden şans yüzüne, hem de çok iyi güldü: Girdaplanan akıntı birkaç fıçıyı bir noktada kıyıya sürükledi ve fıçılar orada görünmez bir köke bir süre takılı kaldılar. Sonra Bilbo fıçası bir diğerine yaslanmış düz dururken fıçıya tırmanma şansını elde etti. Boğulmuş bir fare gibi tırmandı ve en iyi şekilde dengeyi sağlamak için fıçının tepesine yayılıp uzandı. Meltem soğuktu, ama sudan daha iyiydi ve bir kez daha yola koyulduklarında tekrar aniden yuvarlanmayacağını umut etti.

Çok geçmeden fiçılar tekrar serbest kaldılar ve dereyle birlikte döndüler kıvrıldılar ve ana akıntıya açıldılar. Sonra Bilbo fiçıya yapışıp kalmayı korktuğu kadar zor bulmaya başladı; ama ümitsiz derecede rahatsız olmasına rağmen yine de üstesinden geldi. Neyse ki çok hafifti ve fiçı da güzel, büyük, ama biraz su sızdıran bir fiçıydı ve şimdiden az bir miktar su dolmuştu. Ama öyle olsa bile çimenlerde yuvarlanmasını aklından çıkaramayan tombul karınlı bir midilliği gemsiz ve üzengisiz sürmeye çalışmaya benziyordu bu.

Bu şekilde Bay Baggins sonunda iki taraftaki ağaçların da seyrettiği bir yere

geldi. Aralarından göğün uçuk mavisini görebiliyordu. Karanlık nehir aniden iyice açıldı ve kralın muazzam kapılarından aceleyle akan Orman Nehri'nin ana suyuna katıldı. Artık gölgelerle boğulmayan mat bir su tabakası vardı ve kaygan yüzeyindeyse bulutların ve yıldızların yansımaları kırılıp dans ediyorlardı. Sonra Orman Nehri'nin koşuşturana suyu tüm fıçı ve varil grubunu **203**

aşındırarak geniş bîr koy yaptığı kuzey kıyıya sürükledi.

Buranın eğimli kıyısının aşağısında çakıllı bir sahil vardı ve doğu ucunda da çıkıntı yapan sert kayalardan küçük bir

burun. Bazıları taş iskeleye vura vura devam etmesine rağmen fiçuların pek çoğu sığ sahilde karaya oturdu.

Kıyılarda bakınan insanlar vardı. Bunlar fiçuları sopalarla sığığa doğru itelediler ve saydıktan sonra da hepsini bir araya bağlayıp sabaha dek öylece bıraktılar. Zavallı cüceler!

Bilbo artık o kadar pili tükenmiş halde değildi. Fıçısından atlayıp kıyıya yöneldi ve sonra suyun kıyısında gördüğü kulübelerin yanından sinsice ilerledi. Eğer yolunu bulursa davet edilmediği bir akşam yemeğine kapağı atmakta bir an olsun duraksamayacakti; o kadar uzun süredir bunu yapmaya zorlanmıştı ki; onu ilgilendiren yalnızca

tıka basa dolu bir kilerin lezzeti değildi, gerçekten aç kalmanın ne demek olduğunu biraz fazlasıyla iyi öğrenmişti. Hem ağaçlar arasından bir ateş görür gibi olmuştu ve bu da, sular damlayan, zırıl zırıl kıyafetleri üzerine soğuk ve nemli yapışırken onu iyice cezbetmişti.

Doğu yolculuğunun sonuna yaklaştığımız ve son ve en büyük maceraya geliyor olduğumuz için o akşam ki maceralarından pek bahsetmeye gerek yok, acele etmeliyiz. Tabii sihirli yüzüğünün yardımıyla önceleri bayağı iyi idare ettiği halde sonunda ıslak ayak izleri ve nereye giderse ya da oturursa bıraktığı su damlacıklarıyla kendini ele verdi; ayrıca burnunu çekmeye de

başlamıştı ve nereye saklansa tutmaya çalıştığı hapşirmalarının korkunç patlamalarıyla nerede olduğu ortaya çıkıyordu.

Çok geçmeden nehrin kıyısındaki kasabada iyi bir karışıklık çıktı; ama Bilbo kendisine ait olmayan bir börek, bir tulum şarap ve bir somun ekmekle ormana kaçtı.

Ateşten uzak kaldığı için gecenin geri kalanını ıslak geçirmek zorunda kaldı, ama tulum ona epey yardımcı oldu ve hatta yılın son günleri ve havanın da iyice serin **204**

olmasına rağmen kuru yapraklar üzerinde biraz kestirdi bile.

Özellikle gürültülü bir hapşırımayla tekrar uyandı. Gri bir sabah başlamıştı bile ve aşağıda nehrin kıyısında keyifli bir şamata vardı. Fıçılardan bir sal yapıyorlardı ve yakında sal-elfleri bunu Göl-kasabasına götüreceklerdi. Bilbo yeniden hapşırdı. Artık sular üzerinden damlamıyordu, ama baştan aşağı buz gibiydi. Tutulmuş bacaklarının becerebildiği kadar hızlı aşağı koşuşturdu ve o genel koşuşturmanın içinde fıçı öbeğinin üzerine fark edilmeden atlamayı tam zamanında başardı. Neyse ki o sırada gölge oluşturacak bir güneş ışığı yoktu ve çok şükür ki Bilbo da uzun bir süre hapşırmadı.

Sırıklar kuvvetle itiliyordu. Sığ suda duran , elfler itelemeye uğraşıyorlardı. Ve hepsi birbirine bağlandığından fiçılar gıcırdayıp huysuzlanıyöründü.

Bu yük bayağı ağır!" diye homurdandı kimileri. 'Dibe çok batıyorlar - bunların bazıları kesinlikle boş değil. Eğer kıyıya gün ışığında gelmiş olsalardı içlerine bir göz atabilirdik/ dediler.

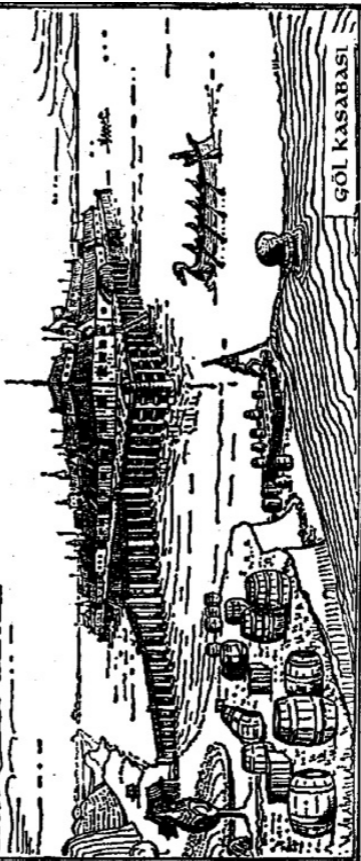
'Şimdi buna vakit yok!1 diye bağırdı sal adamları. 'İtin!'

Ve sonunda ilerlemeye başladılar. Başlarda, başka elflerin sırıklarla onları uzaklaştırmak için durdukları kayalık noktayı geçene dek yavaşça, sonra ana akıntıya kapıldıkça hızlandıkça

hızlandılar ve nehirle birlikte aşağılara,
göle doğru yüzdüler.

Kralın mahzenlerinden kaçmış ve
ormana düşmüşlerdi, ama ölümü diri mi
oldukları halen hikâyenin devamına
bakıyor.

GÖL KASABASI

T3ÖUJCT) 10

S I C A k B İ R k A R Ş I L ^ C D A

Onlar suyun üzerinde gidedururl arken gün ışığı aydınlandı. Bir süre sonra nehir onların soluna düşen tarafta dik bir yamacın etrafını döndü. Bir iç-yar gibi kayalık eteklerinin altında iyice derinleşen akıntı şırıldayarak ve köpürerek akıyordu. Aniden yar alçaldı. Kıyıların yükseltisi azaldı. Ağaçlar bitti. Sonra Bilbo bir manzarayla karşılaştı: Ufak derelere bölünüp belki yüzlerce yatakta kıvrılarak akan ya da her tarafı adacıklarla beneklenmiş, ama yine de ortalarından kuvveüi bir suyun aktığı havuzcuk ve bataklıklarla kesilen nehrin sularıyla dolu bir arazi çevresinde

olabildiğince uzuyordu. Ve uzaklarda Dağ, karanlık başıyla bir bulutu delmiş, belli belirsiz gözüküyordu! Kuzey-Doğuya bakan en yakın çevresi ve onjLi buralara bağlayan engebeli arazi görüleliyordu. Dağ

tek başına yükseliyor ve bataklıkların üzerinden ormana bakıyordu. Yalnız Dağ! Bilbo bunca yolu bir sürü macera yaşayarak onu görmek için gelmişti, ama şimdi görünüşünü zerre kadar beğenmemiştir.

Bilbo salcılarının konuşmalarını dinleyerek ve ağızlarından kaçırdıktan bilgi kırıntıçıklarını birbirlerine ekleyerek, onu bu denli uzaktan bile görmekte ne kadar şanslı olduğunun

farkına vardı kısa sürede. Tutsaklığı kasvetli ve durumu (altındaki zavallı cücelerden hiç bahsetmeyelim) hiç de hoş

olmamasına rağmen şansı tahmin ettiğinden daha yaver gitmişti. Konuşma tümüyle, suyollanyla gidip gelen

değiştokuş ve Doğudan Kasvetormanı'na giden yolların yok olması ya da kullanılmamaya başlanmasıyla nehirde artan trafik; ve Göl-insanlarının Orman Nehri'nin ve kıyılarının bakımıyla ilgili Orman-elfleriyle ağız dalaşları üzerineydi. . O topraklar cücelerin Dağ'da yaşadığı günlerden, ki bu günler şimdi pek çok kişi tarafından yalnızca çok gölgeli bir gelenek olarak hatırlanan günlerdi, bu yana çok değişmişti. Hatta son yıllarda, Gandalfın buralardan edindiği son haberlerden bu yana bile değişmişlerdi. Büyük seller ve yağmurlar doğuya akan sulan kabartmış

ve (Dağ'dan tarafa uğursuzluk ve beddua dolu bir kafa sallamayla ejderhaya atfedilen) bir iki deprem meydana gelmişti, Batak ve bataklıklar iki yanda gitgide daha da yayılmışlardı. Patikalar yok olmuştu, da ki karşı taraftaki yitik yollar bulmayı deneyen pek çok gezgin ve binici de kaybolup gitmişti, Cücelerin Beorn'un öğüdüne göre takip ettikleri ormanın içinden geçen elf yolu, ormanın doğu sınırında şimdi şüpheli ve az kullanılmış bir hal almıştı-, yalnızca nehir, Kuzeyde Kasvetormam nın eteklerinden, ardındaki dağın gölgesindeki ovalara güvenli bir yol sunabiliyordu ve nehir de Orman-elflerinin kralı tarafından korunuyordu.

Yani gördüğünüz gibi Bilbo en sonunda tek doğru dürüst yola gelmişti. Eğer olanların haberinin uzaklardaki Gandalfa ulaştığı ve onu telaşlandırdığını ve şu diğer işini (ki o bu hikâyeye dahil değil) bitiriyor olduğunu ve Thorin'in kafilesini aramaya gelmek üzere hazırlandığını bilse, bu fiçilerin üzerinde titreyen Bay Baggins'i biraz olsun rahatlatırdı. Ama Bilbo bunu bilmiyordu.

Tek bildiği nehrin alabildiğince devam ettiği, aç olduğu, burnuna korkunç bir nezlenin yerleştiği ve Dağ'ın yaklaştıkça kendisine kaşlarını çatıp tehdit ediyor görünmesinden hiç de hoşlanmadığıydı. Yine de bir süre sonra nehir daha güneye doğru bir yol takip etmeye **208**

başladı ve Dağ tekrar geriledi ve sonunda günün geç saatlerinde kıyıları kayalıklılaştı, nehir, tüm gezinen sulannı bir araya, derin ve hızlı bir akışa topladı ve onlar da korkunç bir hızla ilerlemeye başladılar, Gyneş, Orman Nehri, Doğuya doğru yaptığı yeni bir sürüklenmenin ardından hızla Uzun Göl'e kavuşuyorken battı. Gölün, iki tarafında da eteklerinde çakıllann kümelendiği yarvare .taşlık geçitleri olan geniş bir ağzı vardı.

Uzun Göl! Bilbo deniz olmayan herhangi bir su kütesinin bu kadar büyük olabileceğini asla tahmin edemezdi. Öyle genişti ki karşı kıyıları küçük ve uzaklarda gözükiüyordu, üstelik öyle de uzundu ki Dağ'a yönelen kuzey ucu

gözükmüyordu bile. Bilbo yalnızca haritadan, oralarda, Wain'in yıldızlarının ışıldadığı bir yerlerde, Akan Nehir'in Dale'den göle aktığını ve Orman Nehri'nin de bîr zamanlar büyük derin kayalık bir vadi olması gereken yerleri derin sularla doldurduğunu biliyordu. Güney yakasında ikiye katlanan sular yüksek şelalelerden aşağılara dökülüyor ve aceleyle bilinmedik topraklara akıyorlardı. Şelalelerin gürültüsü durgun akşamüstü havasında uzaklarda bir gürlleme gibi duyulabiliyordu.

Orman Nehri 1'nden pek de uzak olmayan bir yerlerde, kralın kilerlerinde bulunduğu sırada elflerin bahsettiği şu garip kasaba vardı. Kıyıda bir iki kulübe

ve yapı olmasına rağmen bu kasaba oraya kurulmamıştı; tam gölün üzerindeydi ve göle dökülen nehrin yarattığı girdaptan sakin bir koy oluşturan kayadan bir burunla korunuyordu.

Tahtadan büyük bir köprü, orman ağaçlarından yapılma devasa kazıklar üzerine kurulu hareketli ahşap bir kasabaya, ama bir elf kasabasına değil, halen burada, uzaklardaki ejderhadağının gölgesi altında oturmaya cesaret eden insanların kasabasına uzanıyordu. Bu İnsanlar Güneyden büyük nehrin yukansına ulaşan ve şelalelerden sonra atlı yük arabalarıyla kasabalanna ulaştınlarak yapılan **209**

ticaretle yaşamlarını devam ettiriyor, gelişıyorlardı; ama o eski harika günlerde, Kuzeydeki Dale zengin ve işleri yolundayken, onlar da varlıklı ve güçlüydüler ve o zaman sularda bazıları altın bazıları ise zırhlarla donanmış

savaşçılarla dolu kayık filoları vardı ve şimdi yalnızca birer efsane, olarak bahsedilen savaşlar, işler yapılırdı. Sular bir kuraklık sırasında alçalınca daha büyük bir kasabanın çürüyen kazıkları halen görülebilirdi.

Ancak bazıları halen Dağ'daki cücekrallara, Durin soyundan Thror ve Thrain'e ve ejderhanın gelişi ve Dale'in efendilerinin çöküşüne dair eski şarkılar söylese de, insanlar tüm bunların çok

azını hatırlayabiliyordu. Bazıları Thror ve Thrain'in bir gün geri döneceğine ve altının dağ

geçitlerinden nehirlere akacağına ve tüm bu diyarların yeni bir şarkı ve yeni bir keyifle dolacağına dair şarkılar da söylüyordu. Ama bu hoş efsane günlük işlerini pek etkilemiyordu.

Fıçılardan yapılmış sal görünür görünmez kasabanın kazıkları arasından kayıkların küreklerine asılındı ve sesler sal dümencilerini selamladı. Sonra ipler atıldı ve kürekler çekildi ve kısa bir sürede sal Orman Nehri'nin akıntısından -

çekildi ve yedeğe alınarak devasa

kayanın etrafından Göl-kasabası'nın küçük koyuna getirildi ve orada büyük köprünün kıyıda taraftaki ucundan pek de uzakta olmayan bir yere bağlandı. Az sonra insanlar Güneyden çıkagelecekler ve fiçılardan bazılarını alıp götürecekler, diğerlerini ise nehirden tekrar Orman-elfleri'nin yuvasına götürülmek üzere getirdikleri malzemelerle dolduracaklardı. Bu arada, saldaki elfler ve kayıkçılar Göl-kasabası'ndaki şölene katılmak üzere gittiklerinden fiçılar suda bırakılmıştı.

Eğer gittikten sonra ve gecenin gölgeleri etrafa çöktüğünde kıyıda neler olageldiğini görebilselerdi **210**

şaşakalırlardı. İlk olarak bir fiçı Bilbo tarafından kesilerek serbest bırakılmıştı ve kıyıya itilerek açıldı. İçerden iniltiler geldi ve en mutsuzlarından bir cüce sürünerek dışarıya çıktı. Islanıp pislenmiş sakalının içinde samanlar vardı; Öyle acılar içinde ve tutulmuş bir halde ve oraya buraya çarpıp durmaktan öyle çürük ve yara bere içindeydi ki zorla ayağa kalkabildi ve sığ suyun içinden düşe kalka kıyıya uzanıp inildemek üzere zorlukla ilerleyebildi. Zincirlenip bir hafta boyunca kulübesinde unutulmuş bir köpek kadar aç ve vahşi bir hali vardı, Bu Thorin'di, ama bunu ancak altın zinciri, şimdi pis ve tırtıklanmış bir haldeki gök mavisi başlığı ve artık kararmış gümüş

püskülünden ayırt edebilirdiniz. Hobbite karşı nazik olabilmesi için bile bir süre geçmesi gerekti.

'Pekâlâ, ölü müsün, diri mi?' diye şordu Bilbo ters ters.

Belki de cücelerden en az bir öğün fazla yemek yediğini ve daha fazla hava payı bir yana, ellerini ve kollarını da kullanma şansı olduğunu unutmuştu.

'Halen hapiste misin, yoksa özgür mü? Yiyecek istiyorsan ve bu aptal maceraya

-

ki her şeye rağmen bu sizin maceranız, benim değil -

devam etmek istiyorsan kollarını

tokatlayıp bacaklarını ovuştursan ve hali hazırda fırsat varken diğerlerini de çıkartmama yardım etsen iyi edersin!'

Tabii Thorin bunun doğruluğunu fark etti ve bir iki inlemeden sonra ayaklanıp elinden geldiğince hobbite yardım etti. Karanlıkta, soğuk suda bata çıka yürürken hangi fiçıların doğru fiçılar olduğunu bulmak zor ve epey iğrenç bir işti. Fıçıların üstlerine vurarak ve bağırarak yanıt verebilen altı cüceyi bulabildiler yalnızca. Bunlar da fiçılardan çıkartıldı ve yatarak inildeyip sızlanmak üzere kıyıya gitmelerine yardım edildi; öyle sıırılsıklam ve yara bere içinde ve kramp girmiş bir haldeydiler ki, kurtulduklarını zorlukla

fark ettiler ve bunun için doğru dürüst
bir teŖekkr edebildiler.

211

Dwalin ve Balin en mutsuz iki cüceydi ve onlardan yardım istemenin hiçbir faydası yoktu. Bifur ve Bofur sağı sola en az çarpmış olandılar ve nispeten kuru kalmışlardı, ama yere uzandılar ve hiçbir şey yapmadılar. Bununla beraber genç (cücelere göre) olan ve daha küçük fiçılara pek çok samanla güzelce paketlenen Fili ve Kili bir iki yara bere ve az bir tutuklukla, ki o da hemen geçti, iyi kötü gülümseyerek çıktılar dışarı.

Umarım bir daha asla elma kokusu duymam!' dedi Fili

'Benim fiçim elma kokusuyla doluydu.

Nadiren hareket edebilirken, üşümüşken ve açlıktan ölmek üzereyken bitmez tükenmezcesine elma kokusu duymak çıldırtıcıydı.

Şimdi, şu koca dünyada saatlerce her şeyi yiyebilirim - ama elma yemeyeceğim!

Thorin ve Bilbo, Fili ve Kili'nin gönüllü yardımlarıyla sonunda *kafilenin* geri kalanını buldular ve onları da dışarı çıkarttılar. Zavallı şişman Bombur ya uyuyordu ya da kendinde değildi; Dori, Nori, Ori, Oin ve Gloin'in fiçileri su almıştı ve yan yarıya yaşıyorlarmış gibiydiler; hepsinin birer birer kıyıya taşınması ve kıyıda da boylu boyunca yatırılması gerekti.

'Pekâlâ! İşte buradayız!' dedi Thorin. 'Ve Sanırım yıldızlarımıza ve Bay Baggins'e teşekkür etmeliyiz.

Kendisinin bunu beklemeye hakkı olduğuna eminim, ama yine de daha rahat bir yolculuk ayarlayabilmiş olmasını dilerdim. Neyse - hepimiz, tümüyle bir kez daha hizmetinizdeyiz Bay Baggins. Karnımız doyduğunda ve iyileştüğümüzde size daha doğru dürüst minnettar kalacağız şüphesiz. Bu arada, sırada ne var?'

'Ben Göl-kasabası'nı öneririm,' dedi Bilbo. 'Başka öneriniz var mı?'

Tabii ki başka hiçbir şey önerilemezdi.

Böylece Thorin ve Fili ve Kili ve hobbit diğerlerini bırakarak kıyı boyunca büyük köprüye doğru ilerlediler. Köprünün başında **212**

muhafızlar vardı ama buna gerçekten ihtiyaç duyulmasından bu yana çok uzun zaman geçtiği için çok dikkatli nöbet tutmuyorlardı. Ara sıra nehir geçiş parası üzerine yaptıkları ağız dalaşları dışında Orman-elfleriyle dosttular. Diğer insanlar uzaklardaydı; ve kasabadaki gençlerin bazıları dağda herhangi bir ejderhanın varlığından açıkça şüphe duyuyorlar ve gençlik günlerinde onu gökyüzünde uçarken görmüş olduklarını söyleyen kırsakallılara ve yaşlı kadınlara

gölüyorlardı. Durum böyleyken muhafızların kulübelerinde, bir ateşin etrafında gülüşüp kafa çekmeleri ve cücelerin fiçılardan çıkarken çıkarttıkları gürültüleri ya da dört öncünün ayak seslerini duymamaları pek şaşırtıcı değildi. Thorin Meşekalkan kapıdan içeri adım attığındaki şaşkınlıkları müthişti.

'Kimsiniz ve ne İstiyorsunuz?' cliye bağırdılar ayağa fırlayıp silahlarını bulmaya çalışırlarken.

'Dağın altındaki Kral Thrór'un oğju Thrain'in oğlu Thorin!' dedi cüce yüksek bir sesle ve yırtılmış kıyafetleri ve başlığına rağmen öyle de görünüyordu. Altın boynunda ve belinde parıldıyordu.

Gözleri karanlık ve derindi. 'Geri döndüm. Kasabanızın Efendisini görmek istiyorum!'

Sonra müthiş bir heyecan kapladı etrafı. Daha aptal olanların bazıları adeta Dağ'ın hemen o gece altına dönüşmesini ve gölün tüm sularının derhal sarı olmasını beklermişçesine kulübeden dışarı çıktılar. Başmuhafız öne çıktı.

'Peki ya bunlar kim?' diye sordu Fili ve Kili ve Bilbo'yu göstererek.

'Babamın kızının oğulları/ diye yanıtladı Thorin,

'Durin'in soyundan Fili ve Kili, ve Batıdan beri bizimle yolculuk eden Bay

Baggins/

'Barıyla geldinizse silahlarımızı bırakın!' dedi başmuhafız.

'Silahımız yok,' dedi Thorin ve bu yeterince doğrudu; bıçakları Orman elfleri tarafından alınmıştı ve tabii büyük **213**

kılıç O.rcrest de. Bilbo'nun kısa kılıcı her zamanki gibi saklanmış duruyordu, ama bu konuda hiçbir şey söylemedi. 'Eski şarkıların bahsettiği kendi yerimize dönen bizlerin silaha ihtiyacı yok. Zaten bu kadar çok insanla kapışanlayız da. Bizi efendinize götürün!'

'Kendisi şölende,' dedi başmuhafız.

'Eh! O zaman bizi kendisine götürmeniz için daha da fazla gerekçeniz var,1 diye atladı, tüm bu merasim karşısında sabırsızlanmaya başlayan Fili. 'Uzun yolumuzun ardından yorgun ve oldukça açız ve yoldaşlarımız da hasta.

Şimdi acele edin ve artık konuşmayı bırakalım, yoksa efendinizin size söyleyecek şeyleri olabilir.'

'O halde beni takip edin/ dedi başmuhafız, altı adamla birlikte, onları köprüden ve kapılardan geçirerek kasabanın pazar meydanına götürdü,. Burası, üzerine daha büyük evler inşa edilmiş kazıklar ve gölün yüzeyine inen basamakları ve merdivenleri olan uzun, ahşap iskelelerle çevrili geniş, durgun

bir su dairesiydi. Büyük bir salondan pek çok ışık parlıyor ve insan seslerinin gürültüleri geliyordu. Buranın kapılarını geçtiler ve ışıktan gözlerini kırpıştırarak insanlarla dolu uzun masalara bakakaldılar.

Daha başmuhafız hiçbir şey söylemeye fırsat bulamadan, 'Ben Dağın altındaki Kral Thror'un oğlu Thrain'in oğlu Thorin! Döndüm!' diye bağırdı yüksek sesle Thorin kapıdan.

Hepsi ayağa fırladılar. Kasabanın Efendisi büyük koltuğundan kalktı. Ama hiçbirisi salonun aşağı ucunda oturan elf-salcılardan daha büyük bir şaşkınlıkla ayaklanmadı, Efendi'nin

masasını Öne iterek bağıştılar:

'Bunlar kralımızın kaçan tutsakları, kim olduklarını doğru dürüst kanıtlayamayan ve ormanlarda sinsice dolaşıp halkımızın rahatını kaçıran, orada burada gezinen serseri cüceler1/

'Bu doğru mu?1 diye sordu Efendi. İşin aslı böyle birisi **214**

daha önce varolmuş olsa bile, Dağ'ın altındaki Kral'ın geri döndüğüne inanmaktansa bu söylenenlere inanmak ona daha akla yatkın geliyordu.

jElfkı;al tarafından yanlışlıkla yolumuzun kesildiği ve kendi topraklarımıza geri dönüş yolculuğumuz

sirasında gerekçesiz olarak mahkûm tutulduğumuz doğrudu yanıtladı Thorin. 'Ama eskilerde şarkıların bahsettiği eve dönüşe ne kilit ne hapis engel olabilir. Ne de bu kasaba Orman-elflerinin krallığında. Ben Göl İnsanları kasabasının efendisi ile konuşuyorum, kralın salcılarıyla değil.'

Sonra Efendi duraksadı ve bir ona bir diğerine bakmaya başladı. O yörelerde Elfkralı çok güçlüydü ve Efendi onunla düşman olmak istemez, hem de zaten aklını ticaret ve geçiş ücretlerine, kargo ve altına, bulunduğu konumu borçlu olduğu adetlere verdiğiinden eski şarkıları pek düşünmezdi. Bununla birlikte diğerleri başka kafadaydı ve

mesele onu katmadan çabucak halledildi. Haberler salonun kapısından tüm kasabaya bir yangın kadar çabuk yayılmıştı.

İnsanlar salonun içinde ve dışında bağışıyorlardı. İskeleler koşturan ayaklarla istila edilmişti. Bazılan eski şarkıların Dağ'ın altındaki Kral'ın dönüşüyle ilgili kısımları mırıldanmaya başlamışlardı. Gelmiş olanın Thror'un kendisi değil de, Thror'un büyüktorunu oluşu onları pek de ilgilendirmiyordu. Diğerleri de şarkıya katıldılar ve şarkı gölün üstünde bangır bangır gürlledi.

Kral, altındaki dağların,

Kralı oyulmuş taşın,

Efendisi gümüş pınarların

Gelecektir gerisin geri!

İşte tacı giyilecek,

Gürleyecek harbi bir daha,

Salonları altınla ötecek

215

Eşlik etmeye yine eskinin şarkılarına.

Ormanlar dağlarda dalgalanacak

Ve otlar güneşin altında uzanan;

Serveti pınarlardan fışkıracak

Ve nehirler akacak altından.

Keyifle akacak dereler;

Göller panldayıp yanacak,

*Tüm kederler sönecek ve tahii
üzüntüler Dağ-kral'ın dönüşüyle!*

Söyledikleri işte böyleydi ya da bunun çok benzeriydi, yalnız çok çok daha uzundu ve harplerin ve harplere katılmış kemanların müziği kadar da bağırsık çağnış vardı.

İşin gerçeği böylesi bir heyecan kasabada, en yaşlı büyükbabanın hafızasına göre bile yaşanmamıştı. Orman-elfleri kendi kendilerine epeyce meraklanmaya ve hatta korkmaya bile başladılar. Tabii ki Thorin'ın nasıl kaçtığını bilmiyorlardı, bu yüzden de krallarının ciddi bir hata yapmış olabileceğini düşünmeye başlamışlardı. E fendi'ye gelince bu konuda o an için, bir şekilde genel hengameye uymaktan ve Thorin'ın söylediği kişi olduğuna

inanmış gibi yapmaktan başka çıkar yol göremedi. Böylece kendi koca koltuğunu ona verdi ve Fili ve Kili'yi de onun arkasına, onur köşelerine yerleştirdi, Bilbo'ya bile yüksek masada bir yer verilmiş ve bu genel telaşede, nereden çıktığına dair -

hiçbir şarkı en üstü kapalı şekilde bile ona değinmiyordu -

hiçbir soru sorulmamıştı.

Tüm bunların ardından kısa bir süre sonra diğer cüceler de şaşkınlık verici coşkunculuk sahneleri arasında kasabaya getirildiler. Hepsi de en keyifli ve tatmin edici şekilde şımartıldı, tedavi edildi, doyuruldu ve kalacak yer sağlandı,

Thorin ve kafilesine büyük bir ev verildi; hizmetlerine **216**

kayıklar ve kürekçiler bulundu ve kalabalık tüm gün boyunca dışarda oturup, şarkılar söyledi ve bir cüce burnunu dahi gösterecek olsa keyiften çıldırdı.

Şarkılardan bazıları eskiydi; ama bazıları da oldukça yeniydi ve gizlice ejderhanın ölümü ve nehirden göl-kasabasına gelen zengin hediye yüklerinden bahsediyordu.

Bunlar daha çok Efendi tarafından etrafa yayılıyor ve bu durum cücelerin pek de hoşuna gitmiyordu, ama bu arada hepsi hallerinden hoşnuttu ve çabucak yeniden

şışmanlayıp güçlerine kavuştular. İşin aslı, bir hafta içinde oldukça iyileşmişler, taramıp düzeltilmiş sakalları ve gururlu adımlarıyla kendilerine has renklerde iyi kıyafetlere bürünmüşlerdi. Thorin adeta krallığını tekrar kazanmış ve Smaug küçük parçalara bölünmüş gibi bakmıyor ve davranıyordu.

Sonra, onun da söylediği gibi, cücelerin hobbite dair iyi duyguları gün geçtikçe kuvvedendi. Artık kimse inildeyip, homurdanmıyordu. Hobbitin sağlığına içiyor, sırtını taşıyor, üzerine titriyorlardı; bu da oldukça iyiydi, çünkü hobbit pek de keyifli hissetmiyordu kendini. Ne Dağ'ın görünüşünü, ne de

ejderha fikrini unutmamıştı ve üstelik de korkunç üşütmüştü. Üç gün boyunca hapşırırdı ve öksürdü, ve dışarı çıkamadı, hatta bundan sonra da şölenlerdeki konuşmaları burnu tıkalı bir 'Tışıkkur ıdırım'

den öteye gidemedi.

Tüm bunlar olurken Orman-elfleri yükleriyle birlikte Orman Nehri'nden geri döndüler ve kralın sarayında dehşet bir heyecan yaşandı. Başmuhafız ve kilercibaşının başına neler geldiği hakkında hiçbir şey işitmedim. Cüceler Göl-kasabasında kalırken tabii anahtarlar ve fiçılar hakkında hiçbir laf edilmedi ve Bilbo da asla görünmez olmamaya özen , gösterdi. Yine d,e Bay

Baggins biraz gizemli de kalsa, galiba bilinenden daha fazlası tahmin **2ir**

ediliyordu. Her halükârda kral artık cücelerin yolculuğunun amacını biliyor ya da bildiğini sanıyordu. Kendi kendisine şöyle dedi;

'Pekâlâ! Göreceğiz! Ben bu konuda bir iki söz söylemeden hiçbir hazine Kasvetormanı'ndan geri gelemez. Ama umarım başları belaya girer ve onlara da oh olur!' Ne olursa olsun cücelerin çarpışıp da Smaug gibi ejderhaları öldürebileceğine inanmıyordu ve daha çok hırsızlık *ya*. da onun gibi bir şeyden şüpheleniyordu - bu da onun, sonunda göreceğimiz gibi pek doğaı olmasa da

bilge bir elf, en azından kasabadaki insanlardan daha bilge olduğunu gösteriyordu. Casuslarını gölün kıyılarına ve gitmeyi kabul edecekleri kadar Dağ'ın kuzeyine gönderdi ve beklemeye başladı.

Onbeş günün sonunda Thorin yola çıkmayı düşünmeye başladı. Kasaba da coşku halen sürüyor ken yardım edinebilirlerdi. Gecikmeyle gelen durgunluk her şeyi mahvederdi. Bunun üzerine Efendi ve danışmanlar kumluyla konuştu ve kendisi ve kafilesinin kısa bir süre sonra Dağ'a doğru hareket etmeleri gerektiğini söyledi.

İşte o zaman Efendi ilk kez şaşırdı ve biraz da korktu;

'Thorin'in her Şeye rağmen eski krallann torunu olup olmadığını merak etti. Cücelerin gerçekten de Smaug'a yaklaŐmaya cesaret edebileceklerini hiç düşünmemiŐ, onların eninde sonunda ortaya çıkarılıp rezil olacak sahtekârlar olduklarına inanmıŐtı. Ama yanılmıŐtı. Thorin tabii ki gerçekten de Dağ'ın altındaki Kral'ın torunuydu ve bir cücenin kendisine ait olanı geri alma ve intikam için ne yapacağı ve neye cesaret edeceği hiç bilinmezdi.

Ama Efendi onların gitmesine izin verirken hiç üzülmedi. Onları ağırlamak pahalıya mal oluyordu ve onların gelişi ortalığı, İŐlerin yerinde saydığı uzun bir

tatile dönüştürmüştü. 'Gitsinler ve Smaug'la uğraşsınlar ve onları nasıl karşılayacağını görelim!' diye düşündü. Ama, 'Elbette **218**

ki ey Thror oğlu Thrain oğlu Thorin!' dedi konuşurken.

'Sizin olanı geri istemelisiniz. Eskilerin bahsettiği vakit geldi. Yapabileceğimiz her türlü yardım sizindir ve krallığınız geri kazanıldığında da bunu takdir edeceğinize inanıyoruz.'

Böylece bir gün, güzün gittikçe ilerlemesine ve rüzgârların soğuk olmasına ve yaprakların hızla dökülmesine rağmen, üç büyük kayak, kürekçiler, cüceler, Bay Baggins ve

oldukça da kumanyayla yüklü, Göl-
kasabası'nı terk etti. Atlar ve mîdilliler,
kararlaştırılan karaya çıkış yerlerinde
buluşmak üzere dolambaçlı patikalardan
yola çıkarılmıştı. Efendi ve danışmanlar
kurulu onları kasaba salonunun göle inen
koca basamaklarından uğurladılar.
İnsanlar iskelelerde ve pencerelerde
şarkılar söylediler. Beyaz kürekler batıp
çıkarken etrafa sular sıçrattılar ve
kuzeye doğru, uzun yolculuklarının son
aşamasında gölün yukarısına, yöneldiler.
Tepeden tırnağa mutsuz olan tek kişi
Bilbo'ydu.

B Ö L Ü C D 11

k A p i N i N i e Ő i  i N ö e

İki günlük yolculuk sırasında Uzun Gölün yukarısına doğru küreklere asılıp Akan Nehir1 e geçtiler ve o zaman hepsi Yalnız Dağ'ı önlerinde suratsız ve dimdik yükselirken görebildiler. Akıntı güçlü ve gidişleri ağırdı.

Üçüncü günün sonunda nehrin birkaç mil yukarısında sola, yani nehrin batı kıyısına yanaşıp karaya ayak bastılar.

Burada onlarla buluşmak üzere

gönderilmiş kumanyalar ve gerekli şeylerle yüklü atlar ve kendileri için olan midillilerin yanına vardılar. Midillilere yükleyebildikleri kadarını yüklediler ve geri kalanı bir çadırın altına depolandı, ama kasabadan hiç kimse bu geceyi Dağ'ın gölgesine bu denli yakın bir yerde, onlarla birlikte geçirmeyecekti,

'Şarkılar gerçekleşmedikçe hiçbir şekilde olmaz!'

dediler. Bu yabancı yerlerde Ejderha'ya inanmak daha kolay Thorin'e inanmaksa zordu. Zaten buradaki tüm topraklar ıssız ve boş olduğundan depolarının muhafıza ihtiyacı yoktu. Bunun üzerine gece çoktan çökmeye başlamasına rağmen

refakatçılarını, onlardan ayrıldı ve nehrin aşağısı ve kıyıya yakın patikalar boyunca aceleyle koşturdular.

Soğuk ve yalnız bir gece geçirdiler ve cesaretleri kırıldı.

Ertesi gün tekrar yola koyuldular. Balin ve Bilbo, her birisi iyice yüklü bir midilliye çekerek arkadan geliyorlardı; diğerleri biraz önde, patika falan olmadığından ağır ağır, bir yol tutturmuş gidiyorlardı. Akan Nehir'den uzaklaşarak, Dağ'ın güneye, onlara doğru savurduğu devasa bir çıkıntıya **220**

ÖN 1C3.pi

gitgide yanaşarak kuzeybatıya yöneldiler.

Yorucu bir yolculuktu; ve sessiz ve sinsi. Artık kahkahalar ya da şarkılar ya da harp sesleri kalmamıştı ve gölün kıyısında eski şarkılar söylenirken yüreklerini I

hoplatan gurur ve ümitler can sıkıntısı içinde kaybolup gitmişti.

Yolculuklarının sonuna, yaklaştıklarını ve bunun korkunç bir son olabileceğini biliyorlardı. Thorin'in anlattığına göre bir zamanlar yeşil ve verimli olan **221**

etraflarındaki topraklar çoraklaşıp kısırlaşmıştı. Çok az çimen vardı ve az sonra da ne çalı ne de ağaç, yalnızca çok

önceleri yok olandan bahsetmek istercesine, kırılıp kararan kütükler kaldı ortalıkta, Ejderha'nın Çorak Topraklarına ve yılın da son onbeş gününe gelmişlerdi.

Durum böyle de olsa hiçbir tehlike ya da ini etrafında yarattığı yabanılıktan başka ejderhaya dair hiçbir izle karşılaşmadan Dağ'ın eteklerine vardılar. Dağ, önlerinde karanlık ve sessiz, üstlerinde ise her zamankinden yüksek uzanıyordu. İlk kamplarını dev, Kuzguntepesi denen bir yükseltiyle biten dev güney dağ kolunun batı kısmında yaptılar. Kuzguntepesi'nde eski bir gözetleme noktası vardı; ama oraya tırmanmaya cesaret edemediler, fazlaca ortalıktaydı.

Thorin, hepsinin tüm umutlarının kilitlendiği gizli kapıyı Dağ'ın batı kollarında da araştırmak üzere yola çıkmadan, bir öncü grubunu casusluk yapmak üzere Ön Kapı'nın bulunduğu Güneye bakan topraklara gönderdi. Bunun için Balin ve Fili ve Kili'yi seçti ve Bilbo da onlarla gitti.

Kuzguntepesi eteklerine doğru, gri ve sessiz tepeler altında ilerlediler. Dale Vadisinin çevresinden geniş bir halka yapan nehir, burada hızla ve gürültüyle akarak Dağ'dan uzaklaştı ve Göl'e döndü. Kıyısı akıntının üzerinde, çıplak ve kayalık, yüksek ve sarptı. Orada durup, iri kayaların arasında köpürüp, etrafa sular sıçratan dar nehrin üzerinden

bakınca Dağ'ın kollarıyla gölgelenmiş
geniş

vadiyi, eski evlerin, kulelerin, surların
gri kalıntılarını görebiliyorlardı.

'Dale'den kalan her şey orada yatıyor,'
dedi Balin. 'O

kasabada çanların çınladığı günlerde,
Dağ'ın yamaçları ormanlarla yemyeşil
ve tümüyle kuytuda kalan vadi de zengin
ve hoştu!' Bunları söylerken hem üzgün
hem de acımasız gözükiyordu:

Ejderha'nın geldiği gün, o da **222**

Thorin'in yanında bulunanlardan biriydi.

Nehri Kapı'ya doğru fazla takip etmeye

cesaret edemediler; ama güney kolunun sonunun ötesine dek devam ettiler, ta ki bir kayanın arkasına gizlice uzandıkları yerden bakıp Dağ'ın kollan arasında büyük bir tepe duvarında karanlık mağaravari bir açıklık görebilene dek.

Oradan Akan Nehir'in sulan dışarı dökülüyordu; ve yine oradan dışarı buhar ve kara bir duman çıkıyordu. Issız topraklarda, su ve buhar ve arada bir de pek de hayra alamet olmayan bir iki kara karga dışında hiçbir şey kıpırdanmıyordu. Tek ses, taşlık suyun sesi ve arada bir de bir kuşun bet gaklamasıydı. Balin ürperdi.

'Hadi geri dönelim!' dedi. 'Burada bir şey yapamayız!

Ve ben Şu kara kuşları sevmedim,
kötölüğün casusları gibi duruyorlar.'

«

'O halde Ejderha halen sağ ve Dağ'ın
içindeki dehlizlerde ya da ben dumandan
bunu anlıyorum,' dedi hobbit.

'Bu bir kanıt değil,' dedi Balin, 'yine de
haklı olduğundan Őüphem yok. Ama bir
süre için gitmiş ya da dağ tarafında yatıp
gözcölük yapıyor olsa bile, sanırım yine
de kapılardan dumanlar ve buharlar
çıkıyor olurdu; içerdeki tüm dehlizler
onun iğrenç kokulu dumanıyla dolu
olmalı.1

İşte böyle kasvetli düşüncelerle ve üstlerinde gıklayıp duran kargalar onları takip ederken, kampa doğru yorucu yollarını tuttular. Daha haziranda Elrond'un güzel evinde misafirdiler ve şimdi güz henüz kışa emekliyor olmasına rağmen o keyifli zamanlar yıllar önceymiş gibi geldi onlara.

Başka yardım ümitlerinin olmadığı bu tehlikeli ıssızlıkta yapayalnızdılar. Yolculuklarının sonuna • gelmişlerdi, ama görünüşe bakılırsa araştırmalarının sonuna daha çokook vardı. Hiçbirisinin cesareti kalmamıştı.

Yalnız söylemesi tuhaf ama Bay

Baggins'in kalan cesareti 223

diğerlerininkinden biraz daha fazlaydı. Sık sık Thorin'in haritasını alıp Elrond'un çözdüğü ay-harflerinden mesaja ve Runik harflere bakıyordu. Cücelere batı yamaçlarında saklı kapının tehlikeli bir araştırması başlattıran da oydu.

Bundan sonra kamplarını, nehir Geçitlerinin bulunduğu Güneydeki büyük vadiden daha dar olan ve Dağ'ın alçak kollarıyla çevrili uzun bir vadiye taşıdılar. Buradaki iki kol, uzun sarp kenarlı sırtlarla ana kütlede batıya, taa aşağıdaki düzlüğe kadar ilerliyordu. Batı tarafında ejderhanın yağmacı ayak

izleri daha azdı ve midillileri için biraz çayır çimen de vardı. Gün boyunca güneş ormana doğru batana dek uçurum ve duvar tarafından gölgelenen bu batı kampından gruplar halinde tırmanıp dağın kenarında patikalar aradılar gün be gün. Eğer harita doğruysa, vadinin başındaki uçurumun yukarısında bir yerlerde gizli bir kapı olmalıydı.

Gün be gün kamplarına başaramadarı döndüler.

Ama sonunda hiç beklenmedik bir şekilde aradıklarını buldular. Fili ve Kili ve hobbit bir gün vadiden aşağı geri döndüler ve güney köşesindeki yuvarlanmış kayalar arasından tırmanarak gezindiler. Gün ortasında, bir

sütun gibi tek başına duran büyük bir kayanın arkasından tırmanırken Bilbo yukarıya doğru gider gibi gözüken, düzgün olmayan basamaklarla karşılaştı. O ve cüceler bunları heyecanla takip edip sık sık yitip yeniden ortaya çıkan ve güney sırtının tepesinde gezinen dar bir iz buldular ve bu iz sonunda onları Dağ'ın ön yüzünden kuzeye dönen daha da dar bir çıkıntıya getirdi. Aşağı baktılar ve vadinin girişindeki uçurumun üstünden aşağıdaki kendi kamplarına bakıyor olduklarını fark ettiler, Sağ taraflarındaki kayalık duvara yapışarak çıkıntı boyunca sessizce tek sıra halinde, taa ki duvar açılıp, hafif dik duvarlı, çayır çimen, sakin ve sessiz bir cumbaya varıncaya dek ilerlediler. Buldukları

giriş, tepenin çıkıntısı yüzünden
aşağıdan ve yalnızca kara bir çatlak gibi
gözükecek kadar **224**

da ufak olduğundan uzaktan
görüleliyordu. Burası bir mağara
değildi ve tepesi gökyüzüne açıktı;
ancak arka tarafında toprağa yakın alt
kıyımları bir duvarcı elinden
çıkılmışçasına pürüzsüz ve dimdik, ancak
görünürde ek yeri ya da yarığı olmayan
düz bir duvar yükseliyordu.

Bir gözetleme yeri ya da kapı ya da
eşiğe dair hiçbir iz yoktu. Bir kol ya da
bir sürgü ya da anahtar deliğine dair bir
iz de tabii; yine de onlar en sonunda
kapıyı bulduklarından şüphe etmediler.

Duvara vurdular, yüklenip ittiler, hareket etmesi için yalvardılar, açılış tılsımlarından yalan yanlış parçalar söylediler, ama tek bir şey bile kıpırdamadı. Sonunda yorgunluktan duvarın dibindeki çayırdaki dinlendiler ve sonra akşamüstü de uzun zorlu inişlerine başladılar.

O gece kamp heyecan doluydu. Sabahleyin bir kez daha hareket etmek üzere hazırlandılar. Yalnızca Bofur ve Bombur, nehirden beraberinde getirdikleri midillilere ve kumanyalanna gözcülük etmek üzere geride bırakıldı.

Diğerleri vadiden aşağı ve yeni bulunan patikadan yukarı ve oradan da dar çıkıntıya geçtiler. Hiç torba ya da yük

taşıyamıyorlardı; yol çok dardı ve yüzelli ayak aşağıdaki sivri kayalar insanın nefesini kesiyordu; ama her birisi koca bir kangal ipi bellerine sıkıca doladı ve böylece sonunda başlarına bir kaza gelmeden küçük 'çimenlik çıkıntıya ulaştılar.

Burada, ihtiyaçlarını ipleriyle aşağıdan çekerek üçüncü kamplarını kurdular. Yeni haberler oldukça bunları birbirlerine ulaştırmak ya da Bofur üstteki kampa çekildiğinde aşağıdaki nöbeti paylaşmak üzere araya aynı yolla Kili gibi daha hareketli cücelerden birini aşağı indirebilirlerdi. Bombur'sa ne iple ne de patika yoluyla yukarı gelecekti.

'Ben böyle yuksekten yuruyusler icin
cok sismanim.'

dedi. 'Başım döner ve sakalıma basarım, sonra da siz yine onüç kişi kah verirsiniz. Ve düğümlü ipler de benim ağırlığım için fazla ince/ Ama sizin de göreceğiniz gibi neyse ki durum böyle değildi.

Bu arada bazıları açıklığın ardındaki çıkıntıyı araştırdılar ve dağda gitgide yükselen bir patika buldular; ama bu yönde çok uzaklaşmayı göze alamadılar; zaten bunun pek yararı da yoktu. Orada, yukarda, hiçbir kuş ya da kaya çatlaklarında öten rüzgânın sesi dışında bir sesle bozulmayan bir sessizlik hüküm sürüyordu. Tehlike adeta her

kayaya sindiğinden alçak sesle
konuştular ve asla bağırmadılar, şarkı
söylemediler. Kapının gizemiyle uğraşan
diğerleri de öncekilerden başarılı
olamadılar. Runik harfler ya da ay-
harflerine aldıramayacak denli
istekliydiler ve yalnızca durup
dinlenmeksizin kapının, kayanın
pürüzsüz yüzünün neresinde
bulduğunu bulmaya çalıştılar. Göl-
kasabasından kazmalar ya da pek çok
değişik türden aletler getirmişlerdi ve
ilk olarak bunları kullanmayı denediler.
Ama aleüeri taşa vurduklarında sapları
kollarını dayandırmaz şekilde acıtıp
titretti ve kıymıklar ellerine girdi ve
aleüerin çelik uçları kırıldı ya da kurşun
gibi büküldü.

Açıkça anladıklarına gibi, kazma işi bu kapıyı kapatan sihire karşı pek etkili değdi; ayncâ yankılanan ses onları dehşete düşürüyordu.

Bilbo'yu yalnız ve yorgun kapı eşiğinde - tabii ki gerçek bir kapı eşiği yoktu, ama onlar çok önceleri Bilbo'nun hobbit-kovuğundaki beklenmedik partide, bir şeyler düşünene dek kapı eşiğinde oturabileceklerine dair ettiği lafları hatırlayarak duvar ve açıklık arasındaki küçük çimenlik alana eğlence olsun diye 'eşik' diyorlardı - oturur buldular. Ve oturdular ve düşündüler ya da amaçsızca gezindiler ve gitgide daha da asık suratlı bir hal aldılar.

Patikanın bulunmasıyla cesaretleri biraz

olsun artmıştı, **226**

ama şimdi yorgunluktan ölüyorlardı; ama yine de vazgeçmeyecekler ve bırakıp gitmeyeceklerdi. Artık hobbitin de cücelerden pek farkı kalmamıştı. Hiçbir şey yapmıyor, yalnızca sırtını kayanın yüzeyine dayayıp oturuyor, gözlerini açıklıktan batıya, uçurumun ötesine, Kasvetormanı'nın kara duvarının olduğu toprakların ötesine - ve bazen Puslu Dağlar'ın uzaktaki ufacık görüntülerinin gözüne çarpabileceğini'düşündüğü, bunların da ardındaki uzaklıklara dikiyordu. Eğer cüceler ona ne yaptığını sorarlarsa şöyle yanıtlıyordu:

'Sizler, içeri girmeyi saymazsak, benim

işimin kapının eşiğinde oturup düşünmek olduğunu söylediniz. Ben de oturuyor ve düşünüyorum.' Ama korkarım ki, işi düşünmekten çok, uzaklıklann ardında uzananları, Batı ülkesini ve Tepe"yi ve de bunun altında kalan hobbit-kovuğunu düşünüyordu.

Çimenin ortasında büyük gri bir taş vardı ve o da gözlerini mahzun mahzun ona diyor ya da kocaman sümüklüböcekleri seyrediyordu. Sümüklüböcekler serin kaya duvarlarıyla bu kuytu çıkıntıyı sever görünüyordardı ve dev büyüklükteki bir sürü, yan duvarlarında yavaş ve yapışkanca sürünerek ilerliyorlardı.

'Yarın güzün son haftası başlıyor,' dedi

Thorin bir gün.

'Ve güzün ardından kış geliyor,' dedi Bifur.

'Ve ondan sonra da gelecek yıl,' dedi Dwalin. 'Ve burada bir şeyler olmadan önce sakallanınız tepeden vadiye sarkana dek uzayacaklar. Peki bizim hırsızımız bizim için ne yapıyor? Görünmez bir yüzüğü olduğu ve şu anda özellikle mükemmel bir gösterici olması gerektiğine göre yavaş yavaş Ön Kapı'dan girip biraz casusluk yapması gerektiğini düşünmeye başlıyorum!'

Bilbo bunu duydu - cüceler oturduğu ağzın tam üzerindeki kayalardaydılar - ve 'Aman Tanrım!1 diye **227**

düşündü, 'Yani düşünmeye başladıkları şey bu öyle mi?

Onlan zorluklarından çekip çıkartmak zorunda olan hep benim, en azından büyücü bırakıp gittiğinden beri. Hem ne yapacağım ben şimdi? Sonunda başıma korkunç bir şey geleceğini tahmin etmeliydim. Dale'in o mutsuz vadisini yeniden görmeye tahammül edebileceğimi sanmıyorum, tabii bu buhar tüten kapı için de geçerli!!!'

O gece çok dertliydi ye zorlukla uyudu. Ertesi gün cücelerin hepsi değişik yönlere doğru gezinmeye gittiler; bazıları aşağıdaki midillileri hareket ettiriyorlar, bazıları dağ

tarafına dolanıyorlardı. Bilbo tüm gün çimenlik çıkıntıda kederli kederli oturarak gözlerini taşa ya da dar açıklıktan dışarıya, batıya dikti. Sanki bir şey bekliyor olduğuna dair tuhaf bir his vardı içinde. 'Belki de büyücü bugün aniden geri döner,' diye düşündü.

Eğer başını kaldırsaydı, uzaktaki ormanın görüntüsü gözüne ilişebilirdi, Güneş batıya dönüyor olduğundan uzak çatısının üzerinde, ışık sanki son soluk yapraklan tutuşturmuşçasına san bir pırıltı vardı. Çok geçmeden turuniçi güneş topunu gözlerinin hizasında batarken gördü.

Açıklığa gitti; soluk, belli belirsiz ince bir hilal Yeryüzü çizgisi üzerinde

duruyordu.

İşte tam o anda ardında keskin bir çatırtı duydu. Ve orada, çimendeki gri taşın üzerinden nerdeyse kömür karası, uçuk san gıdısı koyu lekelerle çilli devasa bir ardıçkuşu duruyordu. Çatırt! Bir sümüklüböcek yakalamış

ve onu taşa vuruyordu. Çatırt! Çatırt!

Birden Bilbo anladı. Tüm tehlikeyi unutarak çıkıntıda dikildi ve bağırıp el sallayarak cücelere seslendi. En yakınlardakiler neler olup bittiğini merak ederek, kayalann üzerinden cambazlıklar yaparak çıkıntıdan gelebilecekleri denli hızla ona doğru geldiler; diğerleri iplerle çekilebilmek

için seslendiler (Bombur dışında tabii ki; o uyuyordu).

Bilbo çabucak açıkladı; hepsi sessizliğe gömüldüler: Hobbit gri taşın yanında durdu ve cüceler de sabırsızca seyredip sakallannı salladılar. Güneş alçaldı, alçaldı ve umutlar sönüp gitti. Güneş kızılaşmış bir bulut kemerine dalıp gitti ve gözden kayboldu. Cüceler homurdandılar, ama Bilbo yine de nerdeyse hiç kıpırdamadan yerinde duruyordu. Ufacık ay ufka damlıyordu. Akşam oluyordu.

Sonra umutları iyice söndüğünde birden kızıl bir güneş

ışını delik çoraptan fırlayan parmak gibi

buluttan çıkıverdi.

Parlak bir ışık huzmesi doğruca ıkıntıdaki açıklığa geldi ve düzgün kayanın yüzeyine düştü. Boncuk boncuk gözlerle ve başı bir yana yatmış tünediği yerden olup biteni seyreden yaşlı ardıçkuşundan ani bir ötüş duyuldu.

Korkunç bir çatırtı oldu. Duvardan ince plaka halinde bir tabaka kopup yere düştü. Ve birden yerden üç ayak yükseklikte bir delik ortaya çıkıverdi.

Cüceler fırsatı kaçırma korkusuyla titreyerek çabucak kayaya koşup ittiler - tabii boşunaydı.

'Anahtar! Anahtar! diye yırtındı Bilbo.

Thorin nerede?'

Thorin aceleyle çıkageldi.

'Anahtar!' diye yırtındı Bilbo. 'Haritayla verilen anahtar!

Halen zaman varken anahtarı dene, hadi!'

Sonra Thorin öne çıkıp boynundaki zincire asılı anahtarı ortaya çıkarttı ve deliğe soktu. Anahtar oturdu ve döndü! Işık huzmesi yok oldu, güneş battı, ay gitti ve akşam gökyüzüne yayıldı.

O an hepsi bir arada ittiler ve kayaduvarın bir parçası geçit verdi. Uzun düz çatlaklar oluştu ve genişledi. Beş ayak

yüksekliğinde üç ayak eninde bir kapının ana hatları ortaya çıktı ve hiç ses çıkartmadan yavaşça içeri doğru açıldı.

Karanlık dağın yanındaki bu delikten bir buhar gibi dışarı sızdı ve hiçbir şeyin görülemeyeceği derin bir karanlık gözlerinin önünde uzanırken esneyen bir ağız başı çekip içeri girdi..

B Ö I ü c n 1 2

İ ç e R Ö G M s i z a m B İ L o î L e R

Cüceler uzun bir süre karanlıkta durup, sonunda Thorin sözü alana dek tartıştılar:

'Şimdi, uzun yolumuzda iyi bir yoldaş ve cüssesinin çok ötesinde beceriklilik ve cesaret dolu bir hobbit olduğunu kanıtlayan ve eğer söylememe izin verirseniz, genellikle lütfedilenin de çok ötesinde bir şansa sahip değerli Bay Baggins'imizin, şimdi, Kafilemize dahil edilme nedeni olan hizmeti yerine

getirme zamanı gelmiştir; şimdi onun
Ödülünü kazanma zamanıdır/

Thorin1 in önemli durumlarda nasıl
olduğuna alışkınsınızdır, bu yüzden
aslında bundan çok daha fazla devam
etmesine rağmen ben burada keseceğim.
Bu tabii ki önemli bir durumdu, ama
Bilbo sabırsızlanıyordu.

Şimdiye dek o da Thorin1 e iyice
alışmıştı, konuyu nereye getirdiğini
biliyordu.

'Düşündüğün şeyin gizli dehlize ilk
girmenin benim işim olduğunu
kastediyorsan ey Thrain oğlu Thorin
Meşekalkan, sakalın daha da uzasın/
dedi ters ters, 'Emret ve yapılınsın, pöh!

Bunu reddedebilirim, zaten sizi pazarlıkta hiç de olmayan iki dertten kurtardım; bu yüzden, sanırım biraz ödülü zaten hakettim. Ama babamın söylediği gibi,

"üçüncü kez hepsinin acısını çıkartır" ve her nedense reddetmem gerektiğini düşünmüyorum. Belki de şansıma, eskiden olduğundan daha fazla güveniyorum!" - kendi evini terk etmeden önceki son ilkbaharı kastetmişti, ama bu

230

yüzyıllar önceymiş gibi geliyordu - 'ama her neyse, en iyisi gidip şöyle bir göz atayım da bitsin gitsin. Şimdi, kim benimle geliyor?1

Bir gönüllüler korosu beklemiyordu, bu yüzden de hayal kırıklığına uğramadı. Fili ve Kili huzursuz görünüyordular ve tek ayak üzerinde durdular, ama hobbiti daha çok seven gözcü, yaşlı Balin dışında diğerleri teklif edermiş gibi bile yapmadılar. O, en azından içeri geleceğini, belki de yolun birazını da gidip gerekirse yardım çağıracağını söyledi.

Cüceler için söylenebilecek en iyi şey şuydu: Bilbo'ya hizmetleri için gerçekten de cömertçe bir ödeme yapmak niyetindeydiler; onu, buraya, iğrenç bir işi kendi adlarına yapması için getirmişlerdi ve zavallı küçük dostlarının nasıl yapacağına

aldırmıyorlardı, ama eğer başı belaya girerse, tıpkı troller olayında, daha maceralarının taa başında ve minnettar olmak için pek öyle özel bir nedenleri yokken bile yaptıkları gibi onu kurtarmak için ellerinden gelen her şeyi yapacaklardı. İşte böyle: Cüceler kahraman değil, paranın değeri hakkında gayet iyi fikir sahibi, hesapçı bir halktır; bazıları hileci ve haindir ve azıcık da olsa kötü oldukları bile söylenebilir; bazıları ise hiç böyle değildir ve eğer çok üstlerine girmezseniz Thorin ve Kafilesi gibi saygıdeğer kişilerdir.

Hobbit büyüğü kapıdan içeri süzülüp, gizlice Dağ'a sızdığına yıldızlar arkasında, kara çizgilerle dolu soluk bir

gökyüzünde yanmaya başlamışlardı. İlerlemek tahmin ettiğinden çok daha kolaydı. Bu ne bir goblin girişi ne de orman-elflerinin kaba mağarasıydı. Kendi varlık ve becerileri oranında cücelerce yapılmış bir geçitti; yani bir cetvel kadar düzt düzgün zeminli, düzgün duvarlı ve aşağılardaki karanlıkta bir tür uzak bir sona varan yumuşak, hep sabit kalan dosdoğru bir eğimdi.

231

Bir süre sonra Balin, Bilbo'ya İyİ şanslar!' diledi ve kapının belli belirsiz hatlarını halen görebildiği ve tam dışardaki diğerlerinin tüneldeki bir yankı hilesi ile fısıldayan seslerinin hışırtısını duyabildiği bir noktada durdu. Sonra hobbit yüzüğünü pannağına geçirdi ve yankılardan aldığı uyanyla gürültü çıkartmamaya bir hobbitin olağan özeninden daha fazlasını göstererek, gürültüsüzce aşağılara, aşağılara, aşağılardaki karanlığın içine doğru süzöldü. Korkudan titriyordu, ama küçük suratı sert ve kararlıydı. Şimdi bile uzun zaman önce cep mendilini

unutarak Bag-Yaka'dan koşarak çıkan hobbitten çok farklıydı. Ne zamandır bir cep mendili yoktu. Haerini kınından biraz gevşetip, kemerini sıktı ve yola devam etti.

İşte sonunda bulaştın, Bilbo Baggins,' dedi kendi kendine. 'Gittin ve o parti gecesi burnunu tam içine soktun ve şimdi onu çıkartmak ve bedelini ödemek zorundasın!

Sevgili ben, ne aptalmışım ve halen de öyleyim! dedi daha az Tookça olan tarafı. 'Ejderhanın koruduğu hazinelere hiç ihtiyacım yok ve tüm paylar sonsuza dek burada kalabilir de. Keşke uyanabilseydim ve bu iğrenç tünel, evimdeki kendi n salonum olabilseydi.'

Tabii ki uy anmadı, ve yalnızca devam, devam ve devam etti, taa ki ardında kalan kapının izi solup gidene dek.

Tümüyle yapayalnızdı. Çok geçmeden ortalığın ısınmaya başladığını sandı. 'Şu aşağıda tam üzerime geldiğini gördüğüm şey bir tür ateş mi?' diye düşündü.

Öyleydi. O ilerledikçe ateş hakkında şüphe getirileme-yecek dek büyüdü, büyüdü. Gitgide daha da kızılaşan kırmızı bir ışıktı bu. Ayrıca şimdi tünelin içi de şüphe götürmez derecede sıcaklaşmıştı. Buhar külecikleri yüzüp yanından geçtiler; o da terlemeye başladı. Sanki ateşte kaynayan koca bir kazanın gürültüsüne benzer bir

fokurdama, devasa bir erkek kedinin mırlamasına benzer bir hırıltıyla karışık bir ses de kulaklarında çınlamaya **232**

başlamıştı. Bu ses orada, önündeki kızıl ateşte, uykusunda horuldayan muazzam büyüklükteki bir tür hayvanın kükreme sesine dönüştü açıkça.

Bilbo işte bu noktada durdu. Oradan devam etmek hayatında yaptığı en cesurca şeydi. Bundan sonra olan şeyler bununla karşılaştırdınca hiç sayılırdı. Beklemeye çekilmiş korkunç tehlikeyi henüz fark etmeden önce, tünelde, tek başına gerçek bir savaş verdi. Her neyse, kısa bir duruştan sonra devam eder gibi yaptı; bu arada siz de onu

tünelin sonuna, yukarıdaki kapıyla
nerdeyse aynı büyüklük ve şekilde bir
açıklığa gelişini kafanızda
canlandırabilirsiniz. Hobbitin küçük
kafası oradan şöyle bir görünür. Önünde
en aşağıdaki en koca kiler ya da eski
cücelerin Dağ'ın tam köklerindeki
zindanı uzanır. Nerdeyse zifiri
karanlıktır, bu yüzden de muazzamlığı
ancak belli belirsiz sezilebilir, oradaki
kayalık zeminin yakın kenarından
yükselen koca bir ateş vardır. Smaug'un
ateşi!

Orada yatıyordu, muazzam kıvılcık altınımsı
bir ejderha, derin bir uykudaydı;
çenesinden ve burun deliklerinden bir
tıkırtı geliyordu ve tabii duman

parçacıkları da, ancak uykudayken alevleri küçüktü. Altında, yani tüm uzantılarının ve o kıvrık kuyruğunun altında ve görülmeyen Zeminlere doğru tüm yönlerde uzayıp giden çevresinde, yığınlarca değerli şeyler, işlenmiş ve işlenmemiş altın, sayısız değerli taş ve mücevher ve kırmızı ışıktaki üzerlerine al lekeler vurmuş gümüşler yayılmıştı.

Smaug kanatları ölçüp biçilemez büyüklükte bir yarasaymışçasma kıvrılmış ve hafifçe bir tarafına abanmış

yatıyordu; ejderha paha biçilmez yatağında boylamasına yattığından hobbit, altın parçacıkları ve değerli taşlarla kaplanmış uzun soluk karnını ve alt kısımlarını görebildi; Arkasındaki en

yakın duvarlarda asılı duran zırhlar, miğferler ve baltalar, kılıçlar ve mızraklar loşlukta **233**

görülebiliyorlardı; ve yine orada tahmin edilemeyecek bir servetle dolu koca küp ve kaplar sıralar halinde duruyorlardı.

Bilbo'nun nefesinin kesildiğini söylemenin hiç yolu yoktu. İnsanlar bütün dünyanın harikulade olduğu günlerde elflerden öğrendikleri dili değiştirdiklerinden Bilbo'nun afallamasını ifade edecek sözcük kalmamıştır, Bilbo ejderha ganimetlerine dair şarkıları daha önce duymuştu, ama daha önce içi hiç böyle bir hazinenin görkem, ihtişam ve

arzusuyla dolmamıştı. Yüreği büyüleyici hayranlık ve cücelerin ihtirasıyla dolup taştı; paha ve hesabın çok ötesindeki altına, ürkütücü muhafızı nerdeyse unutarak kıpırdamadan bakakaldı.

Bir yüzyıl kadar uzun bir süre. bakındı, sonra da istemeye istemeye, sürünerek hazine yığınlarının en yakın kıyısından, girişin gölgesinden geçti sessizce. Yukarısında uykusunda bile korkunç bir tehdit oluşturan ejderha yatıyordu. Ancak taşıyabileceği kadar ağır, iki saplı koca bir kadehi yakaladı ve yukarıya ürkek bir bakış fırlattı. Smaug bir kanadını kıpırdattı, pençelerinden birini açtı ve horlamasının gürültüsü ton değiştirdi.

Sonra. Bilbo kaçtı. Ama ejderha uyanmadı - henüz değil - bunun yerine, küçük hobbit uzun tünelden yukarı zor zahmet çıkarken, çalıntı salonunda yatıp başka açgözlülük ve şiddet dolu rüyalara gömüldü. Bilbo'nun kalbi tıp tıp atıyordu ve bacaklarını aşağı inerkenkinden daha ateşli bir titreme sarmıştı, ama yine de elindeki kadehe sıkı sıkıya yapışmıştı ve tek düşüncesi 'Başardım!'

Bu onlara gösterecek. Aslında bir hırsızdan çok bir bakkalmış ha! Pekâlâ, artık bunu bir daha duymayacağız demektir!'

Duymadı da. Balin, hobbiti yeniden gördüğüne fazlasıyla memnun olmuş ve

keyiflendiği kadar da çok şaşır mıştı.

Bilbo'yu kucaklayıp dışarı açık havaya taşıdı. Geceyansıydı ve bulutlar yıldızları kapatmıştı, ama Bilbo gözleri kapalı öyle yatarken zorlukla nefes alıp tekrar temiz havada olmanın keyfini çıkartıyordu ve cücelerin heyecanını ya da onu nasıl övüp sırtını tapışladıklarını ve kendilerinin ya da tüm ailelerinin kuşaklar boyunca onun hizmetinde olduklarını söylemelerini falan pek fark etmedi.

Cüceler kadehi elden ele dolaştırır ve hazinelerine tekrar kavuşmaları hakkında keyifle konuşurlarken dağ, altından eski bir volkan adeta tekrar patlamaya karar

vermişçesine muazzam bir gürlemeyle aniden uyandı.

Arkalarındaki kapı nerdeyse eski yerine çekildi ve bir taş

sıkıştığı için kapanmadı ama uzun tünelden, taa aşağıdaki derinliklerden, ayaklarının altındaki toprağı titreten bir kükreme ve tepinmenin dehşet verici yankıları geliyordu.

Sonra cüceler neşelerini ve bir dakika öncesindeki atılganlıklarını unutup korkuyla bir kenara sindiler.

Smaug'u hesaba katmak gerekiyordu. Eğer yakınlarda bir yerlerde bulunuyorsanız canlı bir ejderhayı

hesaplarınızın dışında bırakmaya gelmez. Ejderhalar tüm o servetlerinden pek faydalanmazlar, ama yine de her gramını kanun gibi bilirler, hele de o kadar uzun zaman sahip olduktan sonra; ve Smaug da bir istisna değildi. Sıkıntılı bir rüyadan (ki rüyasında tümüyle cılız cüsseli ama acı veren bir kılıç ve kocaman bir cesaretle donanmış bir savaşçı en sevimsiz halde şekilleniyordu) uyuklamaya, uyuklamadan da kesin bir uyanmaya geçti. Mağarasında bir nefeslik yabancı bir hava vardı. O küçük delikten giren bir akım olabilir miydi?

Çok küçük bir delik olduğu halde kendini bu konuda hiç de iyi

hissetmemişti ve şimdi de şüpheyle
deliğe bakıp neden daha önce
kapatmamış olduğunu merak etti. Son
zamanlarda taa yukarlardan bir tür
vurma sesinin belirsiz yankılarının inine
geldiğini duyduğunu kurmuştu kafasında.

Kıpırdadı ve etrafı koklamak için boynunu gerdi, sonra kadehin yokluğunu fark etti.

Haydutlar! Yangın! Cinayet! 6u türden bir şey Dağ'a ilk geldiği günden beri olmamıştı, Öfkesi sözlerin çok ötesindeydi - hani şu zenginlerin keyfini çıkartabileceğinin çok ötesinde bir şeylere sahip olup da çok uzun zamandır sahip oldukları, ama daha önce ne yokluğunu hissettikleri ne de kullandıkları bir şeyi aniden kaybettiklerinde görülen türden bir öfke. Alevini dışarı püskürdü, salon dumana büründü ve dağın köklerini bile titretti.

Kafasını küçük deliğe boşu boşuna zoraki soktu, sonra da iyice derttop olup yeraltında bir fırtına gibi gürleyerek derin inin ana kapısından dağ-sarayın devasa tünellerine çıkıp Ön Kapı ya doğru hızla ilerlemeye başladı.

Haydutu yakalayıp, ayaklarının altında ezip parçalayana dek dağı arayıp taramak düşüncelerinden biriydi. Kapı'dan çıktı ve sular dehşet bir ıslıkla buharlaşıp uçtu; ateşler saçarak havaya yükseldi ve yeşil ve kırmızı alevler arasında dağın tepesine kondu. Cüceler uçuşunun korkunç seslerini duydular ve ava çıkmış ejderhanın korku verici bakışlarından bir şekilde kaçabilmeyi umarak iri kaya parçalarının altına

büzülüp çımli terasın duvarlarına iyice yapıştılar.

Eğer Bilbo bir kez daha ortaya çıkmasaydı hepsi orada öldürülebilirlerdi. 'Çabuk! Çabuk!' diye nefes nefese bağırdı. 'Kapı! Tünel! Burası güvenli değil!'

Bu sözlerle ayaklanmış, tam tünelin içine sürüneceklerken Bifur bir çığlık attı: 'Kuzenlerim! Bombur

• ve Bofur - onları unuttuk, aşağıda vadideler!'

'Öldürülecekler ve tabii tüm midillilerimiz de, kumanyalarımız da yok olacak,' diye homurdandı diğerleri.

'Elimizden bir şey gelmez.'

'Saçma!' dedi eski asil haliyle Thorin.
'Onlan bıraka-mayız. İçeri girin Bay
Baggins, Balin ve siz ikiniz Fili ve Kili

236

- Ejderha hepimizi yakalamamak Şimdi
siz diğerleri, ipler nerede? Çabuk olun!

Bunlar belki de şimdiye dek geçirdikleri
en kötü dakikalardı. Smaug'un öfkesinin
korkunç sesleri taa yukarlardaki kayalık
oyuklarda yankılanıyordu; her an alevler
saçarak aşağı gelebilir ya da fırıl fırıl
dönerek uçar ve onları hemen oracıkta,
tehlikeli yann kıyısında delicesine iplere
asılırken bulabilirdi. Bofur yukarı geldi
ve hepsi hâlâ İyiydi. Bombur öfleye

püfleye ve hırıldayarak ve ipleri gıcırdatarak yukan geldi ve hepsi hâlâ iyiydi. Bazı aletler ve kumanya torbaları yukan geldi ve işte o zaman tehlike başlarına geldi.

Bir vınlama sesi duyuldu. Kırmızı bir ışık, kayaların uçlarına dokundu. Ejderha gelmişti.

Smaug, kuzeyden, koca kanatlarını gürleyen rüzgâr benzeri bir gürültüyle çırpır ve dağın yamaçlarını alevleriyle yalayarak fırlar gelirken, torbalarını içeri çekiştirip sürükleyerek tünele kaçışacak zamanı ancak buldular. Sıcak nefesi kapının önündeki otları kavurdu ve açık bıraktıkları aralıktan içeri girip saklandıktan yerde hafifçe onları

alazladı. Parıldayan alevler yanıp söndü ve kara kaya gölgeleri dans ettiler. Gider gitmez tekrar karanlık çöktü. Midilliler dehşet içinde çığlık attılar ve iplerini kopartıp vahşice, dörtnala uzaklara kaçtılar.

Ejderha peşlerine düşmek için döndü, üzerlerine çullandı ve kayboldu.

'Bu zavallı hayvanlarımızın sonu olacak!' dedi Thorin.

'Bir kez görmeye görsün, Smaug'un elinden hiçbir şey kaçamaz. Biz buradayız ve birisi, Smaug peşindeyken nehre dek olan uzun ve açık millerce yolu yayan gitmek gibi bir hayale kapılmadıkça da burada kalmak

durumundayız!'

Bu hiç de hoş bir düşünce değildi!
Tünelin aşağısına doğru süründüler ve
kapıdaki aralıktan alacakaranlık loş loş

içeri sızana dek de orada yatıp içerisi sıcak ve havasız olmasına rağmen titrediler. Gece boyunca arada bir döne döne dağın yamaçlarını arayarak uçan ejderhanın kükremesinin coşup sonra geçip sönmesini duyabiliyorlardı. Midillilere ve bulduğu kampların izlerine bakarak nehirden ve gölden birilerinin çıkageldiğini ve vadiden, midillilerin durduğu taraftan dağın yamacına tırmandıklarını tahmin etmişti; ama kapı, arayıp tarayan gözünden kaçtı ve yüksek duvarlı küçük girinti de en kavurucu alevlerini bile uzak tuttu. Şafağın soğuğu öfkesini sakinleştirene

dek uzun saatler boşu boşuna avlandı ve sonra da - yeniden güç kazanmak için - uyumak üzere altın döşegine geri döndü. Binlerce yıl kendisini bir taşa dönüştürse bile hırsız, ne unutacak ne de affedecekti, üstelik beklemeyi göze alabilirdi. Ağır ve sessizce inine süründü ve gözlerini yarım kapattı,

Sabah olduğunda cücelerin dehşeti azalmıştı. Böylesi bir muhafız ile boğuşurken ,bu türden tehlikelerin kaçınılmaz olduğunu fark ettiler; arayışlarından vazgeçmenin henüz hiç de sırası değildi. Hem Thorin'in belirttiği gibi şimdi buradan uzaklaşamazlardı da. Midillileri kaybolmuş ya da öldürülmüşlerdi ve o uzun yolu yayan

geri dönmeye cesaret edebilmeleri için de Smaug şu gözetleme işini gevşetene dek bir süre beklemeleri gerekecekti. Neyse ki kumanyalarının onları bir süre daha idare edebilecek bir miktarını kurtarmışlardı.

Ne yapılması gerektiği üzerine uzun uzadıya tartıştılar, ancak Smaug'dan kurtulmanın hiçbir yolunu - ki bu da Bilbo'nun belirtme gereğini duyduğu planlarındaki en zayıf noktaydı hep - bulamadılar. Sonra da kafası adamakıllı karışmış kişilerin doğası gereği hobbite homurdanmaya başladılar ve ilk başta onları çok çok sevindiren şey için onu sorumlu tuttular: Yani bir kadehi buralara getirerek Smaug'un gazabını bu

denli çabuk uyandırmaktan.

'Sizce bir hırsız başka ne yapar ki?' diye sordu Bilbo öfkeyle. 'Ben ejderha öldürmek, ki bu savaşçının işidir, için değil hazine çalmak için tutuldum. Elimden gelen en iyi başlangıcı yaptım. Thrór'un tüm hazinesini sırtlanıp geri koşturmamı mı bekliyordunuz? Eğer homurdanılacak bir şeyler varsa sanırım bu bana düşer. Bir tane değil beşyüz tane hırsız getirmiş olmalıydınız. Bu eminim büyükbabanıza büyük bir şeref kazandırıyor, ama varlığının hesapsız miktarından bana açıkça bahsetmiş gibi davranamazsınız. Cüsse şimdikinin elli katı, Smaug da bir tavşan kadar uysal

olsa bile tümünü yukarı taşımak için yüzyıllar istemem gerekirdi.'

Bunun üzerine tabii cüceler af dilediler. O halde ne yapmamızı önerirsiniz, Bay Baggins?' diye sordu nazikçe Thorin.

'Şu anda hiçbir fikrim yok— tabii eğer hazineyi çıkartmaktan bahsediyorsanız. Bu açıkça, tümüyle şansımızın dönmesine ve Smaug'dan kurtulmamıza bağlı.

Ejderhalardan kurtulmak pek benim uzmanlık alanım değil, ancak bu konuyu düşünmek için elimden geleni yapacağım. Şahsen hiçbir ümidim yok, keşke sağ salim evimde olsaydım/

'Şu an için buna aldırma! Bugün, şu an, ne yapmak durumundayız?'

Pekâlâ, eğer gerçekten bana akıl danışıyorsanız olduğumuz yerde kalmaktan başka bir şey yapamayacağımızı söylemeliyim. Şüphesiz gündüz, hava almak için güvenlice dışarı sürünebiliriz. Belki çok geçmeden de bir iki kişi nehir kıyısındaki kumanyamıza gidip, erzağımızı tazelemek üzere seçilebilir. Ancak bu arada geceleri herkes tünelin iyice içinde olmalı.

'Şimdi size bir teklifte bulunacağım. Benim yüzüğüm var ve hemen öğlenleyin - o ara eğer Smaug kestiriyorsa -

aşağı süzülüp ne planladığına bir bakacağım. Belki bir **239**

şeyler çıkar. Babamın, "Her ejderin zayıf bir noktası vardır," dediği gibi, ama eminimki bunu söylerken kişisel deneyimlerine dayanmıyordu/

Doğal olarak cüceler teklifi canı gönülden kabul ettiler.

Çoktan küçük Bilbo'ya saygı duymaya başlamışlardı. Şimdi maceralarındaki gerçek lider oydu. Kendisine ait fikirler ve planlar üretmeye başlamıştı. Öğle vakti geldiğinde Dağ'm derinliklerine yeni bir yolculuk için hazırlandı. Bu tabii ki hoşuna gitmedi, ama şimdi durum o kadar da kötü değildi; çünkü

neyle karşılaşacağını iyi ya da kötü biliyordu.

Ejderhalar ve kurnazlıkları hakkında daha çok Şey bilseydi, bu yegane uyuklama' anını yakalama konusunda daha az umudu ve daha çok korkak olabilirdi.

Yola çıktığında güneş ışıldıyordu, ancak tünellerin içi gece kadar karanlıktı. Nerdeyse kapalı olan kapıdan gelen ışık, o aşağı iniyorken çok geçmeden soldu. Gidişi yle sessizdi ki, hafif bir meltemin sürüklediği duman bile onunla zor boy luşrd ve aşağı kapıya yaklaştıca da kendisiyle birazcık gururlanmaya kalkıştı. Ortada görülebilecek en sönük ateş

görülüyordu.

'Yaşlı Smaug bitkin ve uykuda/ diye düşündü. 'Beni göremez ve beni duymayacak. Neşelen Bilbo!'

Ejderhaların koklama duyulannı ya unutmuştu ya da hiç bilmiyordu. Ayrıca eğer şüphe içindelerse, uyurken bir gözlerini açık tutabilmeleri de sıkıntı verici bir gerçektir.

Bilbo girişten bir kez daha göz attığında, arada bir görülmeyen bir buhar püfleyen biraz ağır horlaması ve ölü gibi korkunç haliyle Smaug derin uykudaymış gibi görünüyordu. Tam zemine adım atacakken Smaug'un sol gözünün sarkan gözkapasının altından sızan ani, İnce ve

delici bir kırmızı ışık huzmesi gözüne çarptı. Smaug yalnızca uyuyormuş gibi yapıyordu! Tünel'in girişini gözetliyordu. Bilbo aceleyle adımını geri çekti ve yüzüğünün şansına dua etti. Sonra Smaug konuştu.

'Pekâlâ, hırsız! Kokunu alıyorum ve havayı yarışını hissediyorum. Nefes alışını duyuyorum. Ortaya çık! Tekrar keyfine bak, bol bol ve fazlasıyla var!'

Ama Bilbo ejderhalar konusunda o kadar da yeniyetme değildi artık ve eğer Smaug onu bu kadar kolayca yakınına çekebileceğini sanıyorsa kırılırdı! 'Hayır teşekkür ederim, ey Yüce Smaug!' diye yanıtladı, 'Hediye almaya gelmedim.

Yalnızca sana bir bakıp gerçekten masalarda söylendiği kadar büyük müsün diye görmek istedim. Söylenenlere inanmamıştım.'

'Şimdi inanıyor musun?' dedi ejderha tek bir kelimesine inanmadığı halde yine de gururu okşanmış olarak.

'Gerçeği söylemek gerekirse şarkılar ve masallar gerçeği ifade etmekte yetersiz kalıyor, ey Felaketlerin En Büyüğü ve Başı,' diye yanıtladı Bilbo.

'Bir hırsız ve yalancı için oldukça iyi tavırların var,' dedi ejderha. İsmime alışkın gibisin, ama ben senin kokunu önceden hatırlar gibi değilim. Kim olduğunu ve nereden geldiğini sorabilir miyim?'

'Aslında sorabilirsiniz! Tepenin altından geliyorum ve yolum tepelerin altından ve tepelerin üstünden geçti. Ve havadan.

Ben görünmeden yürüyeyim.'

'Bunlara inanabilirim,' dedi Smaug, 'bu pek de senin normal ismin sayılmaz,'

'Ben ipucu bulucusu, ağ kesicisi, sokan sineğim. Ben şanslı sayı için seçilmiş olanım/

'Pek hoş ünvanlar!' diye alay etti ejderha. Ama şanslı sayılar her zaman işe yaramazlar/

'Ben arkadaşlarını canlı canlı gömen ve onları boğan ve sonra da onları sudan tekrar sağ çıkartanım. Bir yakanın ucundan geldim ama hiçbir yaka boynumdan geçmedi/

'Bunlar çok övgüye değer gelmiyor bana,' eğlendi Smaug.

'Ben ayıların dostu ve kartalların misafirim. Ben **241**

Yüzük-kazanıcı ve Şans-sahibiyim; ve ben Fıçı-

sürücüsüyüm,1 diye devam etti bilmece soruşundan hoşlanmaya başlayan Bilbo.

'Bu daha iyi!' dedi Smaug. 'Ama hayal gücünün seni alıp götürmemesine dikkat et!'

Eğer gerçek isminizi vermek istemiyorsanız (ki bu akıllıcadır) ya da yavan bir reddetmeyle çileden çıkartmak

istemiyorsanız (ki bu da oldukça akıllıcadır) ejderhalarla konuşmanın yolu budur. Hiçbir ejderha bilmeceli bir konuşmanın ve onu çözmek için harcayacağı zamanın cazibesine dayanamaz. Smaug'un hiç de anlamadığı (oysa Bilbo'nun bahsettiği macerası hakkında her şeyi bildiğiniz için sizin anladığınızı sanıyorum) pek çok şey vardı, ama o yeterince anladığını düşündü ve kötülük dolu içinden kıkırdadı.

'Dün gece böyle olduğunu anlamıştım.' diye güldü kendi kendine. 'Göl-insanları, bu ya, o zavallı fiçî tüccarı GÖL-insanlarının iğrenç bir dolabı ya da ben bir kertenkeleyim.

Çok uzun süredir o taraflara gitmedim;
ama çok yakında bunu telafi edeceğim!"

'Çok güzel, ey Fıçı-sürücüsü!' dedi yüksek sesle. 'Belki de fıçı senin midillinin ismidir; belki de yeterince şişman olmasına rağmen değildir; görülmeden yürüyebilirsin, ama tüm o yolu yürüyerek gelmediğin kesin. Sana haber vereyim ki dün gece altı midilli yedim ve çok geçmeden de tüm diğerlerini yakalayıp yiyeceğim. Bu harika yemeğin karşılığında kendi iyiliğin İçin sana küçük bir parça nasihat vereceğim: Cücelere yardım edebileceğinden fazla bulaşma!'

'Cüceler mi?!' dedi Bilbo yapmacık bir şaşırmaıyla.

'Zırvalamayı kes!' dedi Smaug, 'Bir cücenin kokusunu (ve tadını) bilirim - hem de herkesten iyi. Bana bir cüce tarafından sürülmüş bir midilli yiyip bunu anlamayacağımı **242**

söyleme! Böyle arkadaşların olursa sonun kötü olur, Hırsız Fıçısürücüsü.' Onlara gidip bunları söylediğimi söylemene de aldırmıyorum.' Ama Bilbo'ya çıkartamadığı bir koku -

hobbit kokusu - olduğunu söylemedi; bu koku onun tecrübelerinin ötesindeydi ve kafasını iyice karıştırmıştı.

'Sanırım o kadeh için dün gece iyi para

almış olmalısın, ha?' diye devam etti. 'Hadi söyle, aldın mı? Hiç mi bir şey almadın! İşte bu tam onlara göre bir şey. Tann bilir onlar dışarda kaytarıyorlardır ve tüm tehlikeli işi yapıp ben bakmıyorken alabileceğin şeyleri onlar için almak da senin işindir? Ve sende adil bir pay alacaksın, di mi? Sakın buna inanma! Eğer bu işten sağ çıkarsan şanslı olacaksın!'

Bilbo şimdi kendini gerçekten rahatsız hissetmeye başlıyordu. Smaug'un gölgeler arasında onu arayan gözü ne zaman Bilbo'nun İçinden geçip parıldasa titredi ve fırlayıp kendini tanıtmak ve gerçeği anlatmak için dayanılmaz bir arzu duymaya başladı. İşin doğrusu feci

bir şekilde ejderha büyüünün tehlikesi altındaydı, ama cesaretini toplayarak yeniden konuştu.

'Her şeyi bilmiyorsun ey Muazzam Smaug,' dedi. 'Bizi buraya getiren tek neden altın değil/

'Ha! Ha! "Biz"i itiraf ediyorsun,' diye güldü Smaug. 'Niye

"biz ondördümüz" diyip işi bitirmiyorsun, Bay Şanslı Sayı?

Sizin buralarda altından başka bir işiniz olduğunu duyduğuma sevindim. Bu durumda belki de hepiniz vaktinizi harcamazsınız.

'Bu arada farkına vardınız mı bilmem,
ama altını parça parça çalabilecek
olsanız dahi - ki bu bir yüzyıllık ya da
onun gibi bir iş olur - pek uzağa
götüremezsiniz? Dağın yamacı
kullanılamaz. Orman da kullanılamaz.
Tann beni korusun! Benim
yakalayacağımı da mı düşünmediniz?

Ondortte bir pay sanırım ya da onun gibi
bir şey; kullanılan terimler böyleydi,
değil mi ha? Peki ya teslimat? Peki ya
243

taşıma? Peki ya silahlı muhafızlar ve
geçiş vergisi?1 Ve Smaug yüksek sesle
güldü. Kötü ve hilekâr bir yüreği vardı
ve tahminlerinin uzak tahminler

olmadığını bilse de, Göl-insanların planlara arka çıktığından ve ganimetin çoğunun orada, kıyıdaki kasabada, gençliğinde Esgaroth denilen yerde tutulacağından şüpheleniyordu.

Buna güç inanacaksınız ama zavallı Bilbo gerçekten de iyice afallamıştı, Şimdiye dek tüm düşüncesi ve enerjisi Dağ*a ulaşmak ve girişi bulmaya yoğunlaşmıştı. Hiç zahmet edip, hazinenin nasıl çıkartılacağı ve hele kendi payına düşecek kısmın tüm o yoldan nasıl geri götürülüp Tepeninaltı'na, Bag-Yaka'ya ulaştırılacağını merak etmemişti.

Şimdi zihninde iğrenç bir şüphe büyümeye başlamıştı -

cüceler de bu önemli konuyu unutmuşlar mıydı, yoksa ona bıyık altından gülüp duruyorlar 'mıydı? İşte ejderha konuşmasının bir tecrübesiz üzerinde bıraktığı etki buydu.

Bilbo tabii ki uyanık olmalıydı, ama Smaug'un da bayağı ezici bir kişiliği vardı.

'Size söyledim,' dedi arkadaşlarına sadık kalmak ve kendini gayet iyi savunmak için çabalayarak, 'altın bizim sonradan aklımıza gelen bir şey. Biz tepenin üstünden ve tepenin altından geldik, dalgayla ve rüzgârla, *İntikam* için?

Ey paha biçilmez derece varlıklı Smaug,

başarınızın size bazı amansız düşmanlar kazandırdığını fark etmiş

olmalısınız?1

Bunun üzerine Smaug gerçekten kahkaha attı — ve tahrip gücü yüksek bu sesle Bilbo yere yuvarlandı ve bu arada tünelin yukarısında olan cüceler de bir araya büzüşüp hobbitin sonunun ani ve iğrenç olduğunu düşündüler.

'İntikam!' diye gürledi burnundan soluyarak ve gözlerinin ışıklan salonu yerden tavana dek kızıl bir şimşek gibi aydınlattı, 'İntikam! Dağ'ın altındaki Kral öldü, intikam almaya kalkacak cesaretteki akrabaları nerede? Dale'in

Efendisi Girion öldü ve ben de adarrüanni kuzular arasına düşmüş bir kurt gibi yedim, peki, bana yaklaşmaya cesaret eden oğullannın oğullan nerede? Ben istediğim yerde öldürürüm ve hiç kimse de karşı koymaya cesaret edemez.

Eskilerin savaşçılarını yerlere serdim ve onların bir benzeri daha bugünkü dünyada yok, O zamanlar genç ve şefkatliydim. Şimdi yaşlı ve güçlüyüm, güçlüyüm, güçlüyüm.

Gölgelerdeki hırsız.' diye keyif ve kinle gözlerini kısıtı.

'Zırhım on kat kalkan gibi, dişlerim birer kılıç, pençelerimse mızrak, kuyruğumun bir darbesi yıldırımdır, kanatlarımsa bir

tufan ve nefesim ölüm demektir!'

'Ben her zaman,1 dedi Bilbo korkudan bağırarak,

'ejderhaların altta, özellikle de, eee, göğüs bölgesinde daha zayıf olduklarını duymuştum; ama şüphesiz bu denli güçlü olan bunu da düşünmüştür,'

Ejderha böbürlenmesini zıncı diye kesti. 'Bilginiz çağdıışı/ diye tersledi, 'Üstte ve altta demir pullar ve sert, kıymetli taşlarla zırhlanmış haldeyim. Hiçbir bıçak bana işlemez.'

Tahmin etmeliydim/ dedi Bilbo.

'Gerçekten de Bıçakışlemez Smaug Efendi'nin bir benzeri hiçbir yerde daha

bulunamaz. Harika elmaslardan bir yelek sahibi olmak ne muazzamlık.'

'Gerçekten ender ve harika bir şey/ dedi Smaug saçma bir memnuniyetle. Önceki gelişinde tuhaf iç örtüsünün hobbitin gözüne iliştiğinden ve kendine has nedenlerle ona şöyle daha yakından bir göz atmak için can attığından habersizdi. Ejderha ters döndü. 'Bak!' dedi. 'Buna ne diyorsun?'

'Göz kamaştırıcı harikalıkta! Mükemmel! Kusursuz!

Afallatıcı!' diye çığlık attı Bilbo yüksek bir sesle, ama aslında kendi içinde düşündükleri şöyleydi: 'Seni yaşlı aptal!

Sol göğüs boşluğundaki kabuğundan çıkmış bir sümüklüböcek kadar çıplak o koca parça da neyin nesi!"

Göreceğini gören Bay Baggins'in bir düşüncesi de oradan uzaklaşabilmektir. 'Pekâlâ! Artık Muhteşem 1 Varlığınızı daha fazla alıkoymayayım/ dedi, ya da en gereksindiğiniz dinlenmenize engel olmayayım. Sanırım Midillileri yakalamak uzun bir başlangıç ertesinde güçtür.

Tabii hırsızları da/ diye ekledi bir veda vuruşu olarak ve ok gibi geriye fırlayıp tünelden yukarı kaçiverdi.

Bu talihsiz bir sözdü, çünkü ejderha arkasından korkunç alevler püskürttü ve

eğimden yukarı hızlıca ilerlemesine rağmen, Smaug'un korkunç kafası ardındaki açıklığı dayanmadan önce rahat edebileceği denli uzaklaşmamıştı.

şans eseri, Smaug'un kafa ve çenesinin tümü oradan geçemedi, ancak burun delikleri arkasından alev ve buhar gönderdi; nerdeyse yakalanacaktı Bilbo ve dehşet bir korku ve aa İçinde körce düşe kalka ilerledi. Smaugla yaptığı zekice konuşmadan oldukça hoşnuttu, ancak son anda yaptığı hata onu iyice kendine getirmişti.

'Bir daha asla canlı ejderhalara gülme, seni aptal Bilbo!'

dedi kendi kendine ve daha sonra bu

oldukça sevdiği bir deyiş olup atasözüne dönüştü. 'Henüz bu macerayı atlatabilmiş değilsin,' diye ekledi ve bu da oldukça doğrudu doğrusu.

Tekrar dışarı çıktığında ve bitkin bir halde sendeleyip

'kapı eşiği'ne yığıldığında ikindi akşama dönüyordu.

Cüceler ayılıp, yanıklarını ellerinden geldiğince tedavi t

ettiler; ancak ensesindeki ve topuklarındaki saçların uzaması epey zaman aldı; ta deriye dek alazlanıp kavrulmuşlardı. Bu atada arkadaşları onu neşelendirmek için ellerinden gelen

her Şeyi yaptılar; ve hikâyesini dinlemeye pek hevesliydiiler, özellikle de ejderhanın niye öyle korkunç bir ses çıkarttığını ve Bilbo'nun nasıl kaçabildiğini.

Ancak hobbit endişeli ve huzursuzdu ve ağzından bir **246**

Şey almaları epey güç oluyordu. Şimdi tekrar düşündüğünde, ejderhaya söylediği Şeylerin bazılarından pişmanlık duyuyordu ve bunları tekrarlamak istemiyordu.

Yaşlı ardıçkuşu civarlarında bir kayanın üzerinde kafasını bir yana bükmüş oturuyor ve söylenen her Şeyi dinliyordu.

İşte yaptığı şu şey Bilbo'nun ne kadar kötü bir halde olduğunu gösterir sanırım: Bir taş kaptı ve ardıçkuşuna fırlattı, kuş da hafifçe yana uçup yerine kondu.

'Kahrolası kuş!' dedi Bilbo ters ters.

'Bana bizi dinliyormuş gibi geliyor ve bakışlarını hiç beğenmiyorum/

'Onu rahat bırak!' dedi Thorin

'ardıçkuşları iyi ve dost canlısıdırlar - bu cidden çok yaşlı bir kuş ve belki de buralarda yaşayan ve çekinmeden babamın ve büyükbabamın ellerinden beslenen eski türün son örneği.

Çok uzun ömürlü ve sihirli bir ırktı ve bu da o zamanlarda yani birkaç yüzyıl ya da daha öncelerde sağ olanlardan biri

olabilir. Dale'in İnsanları onların dilini çözebilme yeteneğine sahiptiler ve bu kuşları Göl İnsanlarına ya da başka yerlere mesaj taşımaları için kullanırlardı.'

'Pekala eğer peşinde olduğu şey buysa, Göl-kasabasına götürecektir haberleri olacak/ dedi Bilbo; 'buna rağmen orada ardıçkuşu diliyle uğraşan kimse kaldığını sanmıyorum.'

'Niye, ne oldu ki?' diye bağıştı cüceler. 'Hadi, şu hikâyeyi anlat artık!'

Bunun üzerine Bilbo hatırlayabildiği her şeyi anlattı ve ejderhanın, kamplar ve midillilerle birleşince bilmecelerinden çok daha fazlasını tahmin ettiği gibi

iğrenç bir hissi olduğunu da itiraf etti.
'Eminim bizim Göl-kasabasından
geldiğimizi ve oradan yardım aldığımızı
biliyor; ve onun sonraki hamlesinin bu
yönde olacağına dair korkunç bir his var
içimde. Tanrıdan şu Fıçı-sürücüsü lafını
hiç etmemiş olmayı dilerdim; bu bölgede
kör bir tavşana bile Göl-insanlarını
düşündürür bu söz.'

'Pekâlâ, pekâlâ! Bu konuda artık bir şey yapılamaz ve bir ejderhayla konuşurken ağızdan bir şey kaçırmamak güçtür ya da en azından ben hep böyle olduğunu duydum,'

dedi onu rahatlatmaya can atan Balin.
'Bana sorarsan, gayet iyiydin — hem ne olursa olsun çok yararlı bir şey buldun ve sağ salim de eve döndün ve bu da Smaug gibileriyle laf etmişlerin söyleyebileceğinden çok daha fazla. Yaşlı Ejder'in elmas yeleğinde açık bir bölge olduğunu bilmek bir lütuf ve nimet olabilir.'

Bu konuşmanın yönünü çevirdi ve hepsi ejderha katledilişlerini, tarihi, belirsiz ve efsanevi ve de çeşidi tarzdaki bıçaklama ve vurmaları ve bunların gerçekleştirildiği değişik sanatları, aletleri ve savaş hilelerini tartışmaya başladılar. Genel kanı, bir ejderhayı uyuklarken yakalamanın sanıldığı kadar kolay olmadığı ve bir ejderhayı uyurken bıçaklamaya ya da sıkıştırmaya kalkmanın felaketle sonuçlanmaya, açık bir cephe saldırısından daha yakın olduğu üzerineydi. Onlar konuşa dururlarken ardıçkuşu da dinledi durdu, ta ki sonunda yıldızlar göz kırpmaya başladığında kanatlarını açıp uçup gidene dek.

Ve onlar konuşa dururlar ve gölgeler uzarlarken Bilbo gitgide daha da mutsuz bir hal aldı ve kötü bir şeyler olacağı önsezisi büyüdü.

Sonunda sözlerini kesti. 'Burada çok güvencesiz olduğumuzdan eminim/ dedi, 'niçin burada durduğumuzu anlamıyorum. Ejderha tüm güzel yeşili kavurdu ve gece oldu ve hava da soğuk. Taa iliklerime dek buranın yeniden saldırıya uğrayacağını hissediyorum. Smaug şimdi salonuna nasıl indiğini biliyor ve bu tünelin diğer ucunun nerede olduğunu tahmin etmesi için de ona güvenebilirsiniz.

Bizim girişimizi engellemek için gerekirse dağın tüm bu tarafını küçücük

parçalara ayırır ve eğer bu arada biz de ezilecek olursak bu daha da hoşuna gider.'

'Çok ümitsizsin, Bay BagginsV dedi Thorin. Teki eğer **248**

Smaug bizi dışarıda tutmak için bu denli istekliyse neden aşağı ucu tıkamadı?
Tıkamadı, eğer tıkasaydı bunu duyardık.'

'Bilmiyorum, bilmiyorum - çünkü sanırım önce beni tekrar içeri çekmeye çalışmak ve yem olarak kullanmak istedi; çünkü şimdi belki de bu geceki avın sonrasını bekliyordun çünkü eğer mümkünse yatak odasına zarar vermek istemiyor - ama dilerim tartışmazsınız. Smaug her an çıkıp gelebilir ve tek

umudumuz tünele girip kapıyı kapatmak/

Öyle ciddi görünüyordu ki cüceler sonunda söylediklerini yaptılar, ama yine de kapıyı kapatmayı geciktirdiler - bu ümitsiz bir plan gibiydi, çünkü hiç kimse içerden kapıyı tekrar açıp açamayacaklarını, açabilecek olsalar dahi bunun nasıl olacağını bilmiyordu ve dışarı çıkan tek yolun ejderhanın ininden geçtiği bir yerde kapalı kalma düşüncesinden de pek hoşlanmamalardı. Üstelik her şey sepsessiz gibiydi; hem tünelin içinde, hem de dışında.

Böylece uzunca bir zaman içerde yan açık kapıdan pek de uzak olmayan bir yerlerde oturup konuşmalarına devam ettiler.

Konuşma ejderhanın cüceler hakkındaki korkunç sözlerine döndü. Bilbo onları hiç duymamış olmayı isterdi ya da en azından cücelerin hazine kazanıldıktan sonra ne yapılacağını hiç düşünmediklerini açıkça söylediklerinde tümüyle dürüst olduğunu bilmeyi. 'Bunun her şeyi umutsuz bir girişim olduğunu biliyorduk/ dedi Thorin. -Ve bunu şimdi de biliyoruz ve sanırım, hazineyi elde ettiğimizde onunla ne yapacağımızı düşünecek vaktimiz olacak. Sizin payınıza gelince Bay Baggins, sizi temin ederim ki biz şükran duymanın da ötesindeyiz ve bölüşecek bir şeyimiz olur olmaz kendi ondörtte bir payınızı seçeceksiniz. Eğer taşıma hakkında

endişeleniyorsanız üzgünüm, güçlüklerin büyük olduğunu kabul ediyorum -
geldiğimiz topraklar **249**

geçen zamanla yabanılıklarını
yitirmediler, tersi daha doğrudur
herhalde - ancak sizin için elimizden
geleni yapacağız ve vakti geldiğinde
bedeli de paylaşacağız. İster inanın ister
inanmayın!

Bundan sonra konuşma koca hazinenin
kendisine ve Thorin ve Balin'in
hatırladığı şeylere döndü. Onların halen
aşağıda salonda sapsağlam durup
durmadıklarını merak ediyorlardı; Yüce
Kral Bladorthin'in (öleli çok olmuştu)
orduları için yapılmış, her birinin, üç

kez dövülmüş uçları ve marifetleri olan altınla kaplı gövdeleri bulunan mızraklar, çok önceleri ölmüş savaşçılar için yapılan zırhlar, Thrór'un iki kulplu, gözleri ve yaprakları mücevherden kuş ve çiçeklerle dövölüp işlenmiş büyük altın kadehi; silah işlemeyen yaldızlı ve gümüşlü zırh örtüleri; Dale'in Efendisi Girion'un, büyük oğluna, silah kuşanma töreninde, çeliğin üç katı sağlamlık ve güçte, saf gümüşten işlendiği için daha Önce eşi benzeri görülmemiş, cüce tarzı .geçmeli halkalardan yapılma bir örtü içinde verdiği, çimen yeşili beşyüz zümrüitten yapılma gerdanlığı.

Ama en güzelleri, cücelerin Dağ'ın köklerinde, Dağ'ın Kalbi'nde buldukları

büyük bçyaz mücevher, yani Thrain'in Arkentaşı'ydı.

'Arkentaşı! Arkentaşıf diye mırıldandı Thorin karanlıkta çenesi dizlerinde, yan hayal dünyasındayken.

'Bin yüzlü bir küre gibiydi; ateş ışığında ki gümüş, güneşteki su, yıldızların altındaki kar, Ay'a düşen yağmur gibi parıldardı!'

Ama Bilbo hazinenin büyülu tutkusunu kaybetmişti.

Konuşmaları boyunca onları yarım kulak dinledi. Bir kulağını çıkabilecek herhangi bir sesi duymak için kabartmış, diğer kulağını da cücelerin

mırıldanmalarını dışındaki yankılara, taa aşığılardaki herhangi bir hareketin fısıltısına açmış kapıya en yakın yerde oturdu.

Karanlık derinleşti ve o da iyice huzursuzlaştı.. 'Kapıyı **250**

kapatın!' diye yalvardı cücelere. 'Bu ejderhadan iliklerime kadar korkuyorum. Bu sessizlik dün geceki gümbürtüden çok çok daha az hoşuma gidiyor, Çok geç olmadan şu kapıyı kapatın!'

Sesindeki bir şey cüceleri huzursuz etti. Thorin yavaşça hayallerinden sıyrılıp kapıyı aralık tutan taşı tekmeledi.

Sonra kapıya yüklendiler ve kapı bir

çatırtı ve çınlamayla kapanıverdi. İç tarafta anahtar deliğine dair hiçbir iz kalmamıştı. Şimdi Dağ'a kapanmışlardı!

Ve tam da vaktinde. Bir dârbe, orman .meşelerinden yapılma ve devlerin savurduğu koçbaşları gibi Dağ'ın yamacına vurduğunda tünelde ancak biraz yol almışlardı.

Kayalar gürlledi, duvarlar çatladı ve kafalannın üzerindeki tavandan aşağıya taşlar düştü. Eğer kapı halen açık olsaydı p

neler olabileceğini düşünmek , dahi istemezdim.

Arkalarında dışarda Smaug'un öfkesinin

gürültü ve gürlemesini duyarlarken,* halen sağ olduklarına memnun tünelden aşağı kaçıştılar. Smaug koca kuyruğunun darbeleriyle duvarlara ve yara vurarak kayaları parçacıklara ayırdı, ta küçük yüksek kamp alanları, alazlanmış çayır, ardıçkuşunun taşı, sümüklüböcek kaplı duvarlar, dar çıkıntı ve kalan her şey paramparça olup, kopmuş taşlardan bir çığ, çıkıntının üzerinden aşağıdaki vadiye inene dek de devam etti.

Smaug inini sessiz bir gizlilikle terk etmiş ve sessizce havaya, yükselmiş ve sonra birisini ya da bir şeyi habersizce yakalamak veya hırsızın kullandığı dehlize giden açıklığı bulmak umutlarıyla karanlıkta ağır ve yavaşça,

azman bir karga gibi Dağ'ın batısına doğru rüzgârda süzölmüştü. İşte bu da, hiç kimseyi bulamayıp hiçbir şey de göremeyince, hatta açıklığın olabileceğini tahmin ettiğı yerde bile bir şey bulamayınca, gazabının patlamasıydı.

Öfkesinin bu şekilde boşalmasına izin verdikten sonra kendisini daha iyi hissetti ve taa içinden bir daha bu **251**

yönden rahatsız edilmeyeceğini düşündü. Bu arada alması gereken başka ölçler de vardı. 'Fıçı-sürücüsü!' diye burnundan soludu, 'Ayağın kıyıda çıktı ve şüphesiz sudan çıkageldin. Kokunu tanımıyorum, ama o Göl-insanlarından

birisi değilsen bile onlardan yardım
aldın. Beni görecekler ve gerçek Dağ'ın
altındaki Kral kimmiş hatırlayacaklar!'

Alevler arasında havalandı ve güneye,
Akan Nehirfe doğru uçup gitti.

B Ö I Ü C T) 13

e v ö e y o k u z

Bı arada cüceler karanlıkta oturdular ve üzerlerine tümüyle bir sessizlik çöktü. Az yediler az konuştular.

Zamanın akışını hissedemediler; ve nadiren hareket etmeye cesaret edebildiler, çünkü seslerinin fısıltıları tünelde yankılandı ve çınladı Kestirecek olsalar bile karanlığa ve siiregiden sessizliğe uyandılar. Sonunda günler ve günler süren bir beklemenin ardında, görünüşe bakılırsa, havasızlıktan

boğulacak gibi olup sersemleyince, bunu daha fazla kaldıramadılar. Nerdeyse aşığılardan gelecek ejderhanın dönüş seslerini bile hoş karşılayacaklardı. Sessizlikte şeytani marifetlerinden korkuyorlardı, ama oraçla sonsuza dek de oturamazlardı, Thorin konuştu: 'Kapıyı bir deneyelim!' dedi. 'Rüzgârı derhal yüzümde hissetmeliyim, yoksa - öleceğim. Sanırım burada, içerde, havasızlıktan boğulmaktansa açık havada Smaug tarafından ezilirim daha iyi!' Bunun üzerine cücelerden birkaçı ayaklandı ve el yordamıyla kapının bulunduğu yere geri döndüler. Ama tünelin yukarı ucunun çöküp, kırık bir kayayla da tıklandığını fark ettiler. Bir kez işe yaramış olsa da artık ne sihir ne

anahtar kapıyı açmayacaktı.

'Kapana kısıldık!' diye homurdandılar.

'Sonumuz geldi.

Burada ölüp gideceğiz.'

Ama nasılsa, tam da cüceler umutsuzluğa kapılmışlarken, Bilbo, yüreğinde, sanki yeleşinin altından **253**

bir yük gitmiş gibi bir rahatlama hissetti.

^Gelin, gelin! dedi. ' "Çıkmayan candan ümit kesilmez!"

derdi babam hep, ve "Tanrının hakkı üçtür!" Ben bir kez daha tünelden *aşağı* gidiyorum. 'Diğer uçta bir ejderha

olduğunu bildiğim zamanlarda bile o yolu iki kez gittim, şimdi bir kez de bunu artık emin olmadan göze alacağım.

Her koşulda .dışarı çıkan yol aşağıdan geçiyor. Ve sanırım bu sefer en iyisi hepimizin de benimle birlikte gelmesi.'

Umutsuzluk içinde bü fikri kabul ettiler ve Thorin Bilbo'nun yanında yürümek üzere ilk öne atılan oldu.

'Şimdi kesinlikle dikkatli olun!' diye fısıldadı hobbit, Ve tabii olabileceğiniz, kadar da sessiz! Dipte Smaug olmayabilir, ama olabilir de. Gereksiz risklere girmeyin!'

Aşağılara, aşağılara İndiler. Cüceler,

gerçekten de hissettirmeden hareket eden hobbitle karşılaştırdınca, elbette yankıların tehlikeli derecede arttırdığı bir sürü oflama ve puflama sesi çıkardılar, ama Bilbo arada bir korkuyla durup dinlemesine rağmen aşağıdan hiçbir kıpırtı gelmedi. Dibe fikir edinebildiğinde çok yaklaştıklarında Bilbo yüzüğünü parmağına geçirdi ve öne geçti. Ama buna ihtiyacı da yoktu: Karanlık mutlaktı ve hepsi de yüzük olsun olmasın görülmezlerdi. Hatta etraf öyle kapkaraydı ki, hobbit hiç beklenmedik bir anda açıklığa geldi, elini havaya uzattı, öne sendeledi ve balıklama salona yuvarlandı!

Orada, yerde, yüzüstü yatakaldı ve

kalkmaya hatta nerdeyse nefes almaya bile cesaret edemedi. Ama hiçbir şey hareket etmedi. Tek bir ışık pırıltısı bile yoktu - ya da sonunda başını yavaşça kaldırdığında, yukansında ve ilerde, karanlığın ortasında soluk beyaz bir parıltının dışında, belki de ona öyle gelmişti. Ama ortalıkta pis bir ejder kokusu ve ağzında da buhar tadı olmasına rağmen bunun bir ejderha alevi ateşi olmadığı kesindi.

En sonunda Bay Baggins buna daha fazla dayanamadı,

'Kahrol emi, Smaug, seni ejder!' diye gıcırdadı yüksek **254**

sesle. 'Saklambaç oynamayı bırak artık!

Bana bir ışık ver ve sonra beni ye, tabii eğer yakalayabil irsen!1

Sönük yankılar, göz gözü görmeyen salonda dolaştı, ama hiçbir karşılık alamadı.

Bilbo kalktı ve hangi yöne döneceğini bilmediğini fark etti.

'Şimdi Smaug'un oyununun ne halt olduğunu merak ediyorum,' dedi.

'Sanıyorum ki bugün (ya da bu gece ya da bu neyse) evde yok. Eğer Oin ve Gloin kav kutularım kaybetmedilerse belki de küçük bir ateş yakabilir ve şansımız tersine dönmeden etrafa bir bakabiliriz.'

Tşık!1 diye bağırdı 'Birisi ışık yakabiliyor mu?'

Cüceler, tabii ki, Bilbo bum diye girişten salona düşünce çok telaşlanmışlardı ve orada, tam Bilbo1 nun bıraktığı yerde, tünelin ucunda dertop olup oturdular.

'Şııııı!' diye endişelendiler onun sesini duyunca; bu Bilbo'ya nerede olduklarını bulması için yardım etse bile, onlardan yeni bir şeyler elde edebilene dek epey zaman geçti. Ama sonunda Bilbo tam anlamıyla yerde tepinmeye başlayıp tiz sesinin en üst notasından 'ışık!1 diye cıyakladığında Thorin yol açtı ve Oin ve Gloin de tünelin tepesindeki torbalarına geri gönderildiler.

Bir süre sonra titrek bir ışık gelişlerini haber verdi. Oin elinde yanan küçük bir çam meşale, Gloin'de kolunun altında bir yığın yedekle. Bilbo çabucak kapıya koştu ve meşaleyi aldı; ama bir türlü cüceleri diğerlerini de yakmaları ya da gelip kendisine katılmaları için ikna edemedi, Thorin'in dikkatlice açıkladığı gibi Bay Baggins halen resmi olarak uzman hırsızları ve araştırmacılarıydı.

Eğer bir ışık yakma riskini göze alacaksa bu onun sorunuydu. Onlar tünelde onun raporunu bekleyeceklerdi.

Böylece kapının kıyısına oturdular ve izlediler.

Hobbitin küçük karanlık şeklini, ince ışığını yukarda **255**

tutarak zeminde gezinirken gördüler. Arada bir, halen yeterince yakinken altın bir şeye çarptığında bir parıltı ve çingırtı yakaladılar, Bilbo boş salonda gezinip uzaklaştıkça ışık küçüldü; sonra havada dans ederek yükselmeye başladı. Bilbo koca hazine yığınınına tırmanıyordu. Çok geçmeden tepeye ulaştı, ama yine de devam etti. Sonra bir an için durup eğildiğini gördüler; ama nedenini anlamadılar.

Bu Arkentaşı'ydı, Dağ'ın Yüreği. Yani Bilbo, Thorin'in tarifinden öyle çıkarttı; ama zaten böyle bir mücevher dalıa

olamazdı, ne böyle harika bir hazinede ne de tüm dünyada. O tırmanıp durdukça aynı beyaz pırıltı önünde ışıldadı ve adımlarını kendisine doğru çekti.

Yavaşça küçük soluk bir ışık küresine büyüdü. Şimdi o yaklaştıkça meşalesinin kararsız ışığından yansıyan ve uzayan pek çok rengin titreşen yüzeyinde birbirine karışıyordu.

Sonunda doğru düzgün görebilecek gibi oldu ve nefesini tuttu. Muhteşem mücevher ayaklan altında, kendi iç ışıltısıyla parılıyordu ve yine de uzun zaman önce kendisini dağın yüreğinden çıkartmış cüceler tarafından kesilip işlenmiş olsa bile üzerine düşen tüm ışığı almış ve bunu gökkuşağının

pınlılarıyla bezenmiş onbinlerce beyaz ışın kıvılcımına dönüştürmüştü.

Birdenbire büyüüne kapılan Bilbo'nun kolu ona doğru uzandı. Bu büyük ve ağır bir taş olduğundan küçük eli çevresini sarmayacaktı; ama kaldırdı, gözlerini yumdu ve onu en derin cebine koydu.

Şimdi, aslında ben bir hırsızım!' diye düşündü. 'Ama sanırım cücelere bundan bahsetmeliyim - bir ara. Benim kendi payımı seçip alabileceğimi söylediler; ve sanırım tüm geri kalanını alsalar da ben bunu seçerdim!1 Böyle olsa bile seçip alma meselesinin pek de bu muazzam taşı içermediğine dair huzursuz bir his vardı içinde ve bu yüzden başı belaya girecekti.

Sonra tekrar devam etti. Koca yığının öteki tarafından **256**

aşağı indi ve meşalesinin ışığı, seyreden cücelerin görüş

alanından çıktı. Ama çok geçmeden onu epey uzak bir mesafede tekrar gördüler. Bilbo salonun zemininden karşıya geçiyordu.

Devam etti, ta öte yandaki yüksek kapılara ulaşıncaya dek ve orada bir hava akımı taze bir soluk verdi, ama nerdeyse de ışığını söndürüyordu. Oradan ürkek ürkek içeri baktı ve koca dehlizlerle giden geniş basamakların loş

başlangıçları gözüne ilişti. Ve halen Smaug'a dair ne bir ses, ne bir iz vardı. Tam dönüp geri gidecekti ki kara bir şekil üzerine çullanıp yüzünü sıyırdı. Bilbo cıyak cıyak bağırp sıçradı, geriye sendeledi ve düştü. Meşalesi baş aşağı yere düştü ve söndü!

'Yalnızca bir yarasa, sanır ve umarım!' dedi perişan bir halde. 'Ama şimdi ne yapmalıyım? Doğu, Güney, Kuzey ve Bata ne taraf?'

'Thorin! Balin! Oin! Gloin! Fui! Kili!' diye bağırdı olabildiğince yüksek sesle - yine de geniş karanlıkta incecik cılız bir sesteki bu. 'İşık söndü! Birisi gelip beni bulsun ve yardım etsin!' Ve bir an için tüm cesareti yok oldu.

Cüceler küçük haykırışlarını hafifçe duydular, ama buna rağmen seçebildikleri tek sözcük 'imdat!' oldu.

'Dünya üstünde ve altında ne oldu ki şimdi?' dedi Thorin. 'Ejderha olmadığı muhakkak, yoksa cıyak cıyak bağırmaya devam edemezdi.'

Bir iki dakika daha beklediler ve halen hiçbir ejderha gürültüsü, Bilbo'nun uzak sesi dışında hiçbir ses yoktu ortalıkta. 'Biriniz gelin ve bir iki ışık daha getirin!' diye emir verdi Thorin. 'Anlaşılan gitmeli ve hırsızımıza yardım etmeliyiz.'

'Çoktan yardım etme sıramız geldi.' dedi Balin, 'Ve ben de gitmeye epey

istekliyim. Yine de Şu an her Şey
güvenlidir umarım,'

Gloin birkaç meşale daha yaktı ve hepsi sürünerek çıkıp, birer birer, ellerinden geldiğince aceleyle duvar boyunca gittiler. Onlara doğru geri gelen Bilbo'yla karşılaştıklarında çok geçmemişti. Onların ışıklarının kıpırtısını görür görmez aklını çabucak başına toplamıştı.

'Yalnızca bir yarasa ve düşürülmüş bir meşale, daha kötü bir şey yok!' dedi sorulanaı yanıtılamak üzere. Oldukça rahatlamış olmalarına rağmen, hiçbir neden yokken korkutuldukları için somurtmaya yatkındılar; ama eğer o an Arkentaşı'ndan onlara bahsetmiş olsaydı

ne söylerlerdi bilemiyorum. İlerledikçe yanlanndan hızla geçen hazinenin yanıp sönen görüntüsü cücevi yüreklerinin tüm ateşini kabartmıştı; ve bir cücenin, hatta en saygıdeğer olanının bile, yüreği altın ve mücevherlerle uyandırılınca aniden cesurlaşır ve gözü pek bir hal alabilir.

Cüceler de tabii ki artık daha fazla tartışamazlardı. Şimdi hepsi de hazır buna şansın varken salonu incelemeye hevesli ve o an için Smaug'un evden uzakta olduğuna inanmaya istekliydiler. Şimdi hepsinin elinde yanan bir meşale vardı; ve önce bir yana sonra ötekine göz atıp durdukça korkuyu, hatta tedbiri bile unutuyorlardı. Eski hazineleri yığından ya da duvardan alıp* ışığa tutar

ve okşayıp üzerlerinde parmaklarını
gezdirelerken yüksek sesle konuştular
ve birbirlerine bağırip çağıldılar.

Fili ve Kili nerdeyse çakırkef bir
haldeydi ve gümüş

tellerle döşeli altın harpleri orada asılı
bulunca alıp çalmaya başladılar; sihirli
olduklarından (ve müziğe gayet az ilgi
duyan ejderha tarafından da
dokunamadıklarından) halen akortları
yerindeydi. Uzun zamandır sessiz kalmış
karanlık salon bir melodiyle doldu. Ama
cücelerin çoğu İşini daha iyi bilirdi:
Mücevherleri topladılar ve ceplerini
tıka basa doldurdular ve
taşıyamayacaklarının bir iç çekişle
parmaklarının arasından dökülmesine

izin verdiler. Thorin de onlardan geri kalmıyordu; ama o bir türlü bulamadığı

258

bir şey için etrafı arayıp tarıyordu. Aradığı şey Arkentaşı'ydi; ama henüz bundan hiç kimseye bahsetmemiştir.

Sonra cüceler duvarlardan zırhlar ve silahlar indirip, kuşandılar. Altın kaplama halkalardan bir giysiye bürünmüş

Thorin, kızıl taşlarla bezeli bir kemere takılı gümüş saplı baltasıyla gerçekten de asil duruyordu.

'Bay Baggins!' diye bağırdı. 'İşte ödülünüzün ilk ödemesi! Eski giysinizi

çıkartın ve bunu giyin!'

Ve söyler söylemez de çok önceleri genç bir elf-prensi için dövülmüş küçük bir zırhı Bilbo'nun üzerine geçirdi.

Elflerin *mithril* dediği gümüş-çeliktendi ve üzerinde de inci ve kristallerden bir kemer vardı. Hobbitin kafasına içten çelik kasnaklarla güçlendirilmiş ve kenarına beyaz mücevherler serpiştirilmiş hafif bir miğfer geçirilmişti.

'Kendimi harika hissediyorum,' diye düşündü; 'ama sanırım biraz şapşal duruyorum. Buna Tepe'deki evde nasıl da gülerlerdi! Yine de keşke bir ayna olsaydı elimin altında!'

Buna rağmen Bay Baggins kafasını yığının büyüsünden cücelerden daha iyi bir şekilde uzak tuttu. Cücelerin hazineyi inceleyip de yorulmalarından çok çok önce bu işten usandı ve yere çöküverdi; ve bütün bunların sonunun nasıl olacağını merak etmeye koyuldu.

'Beorn'un tahta kadehlerinden biriyle keyif verici bir şeyler içmek için,' di-ye düşündü, 'bu değerli kadehlerin pek çoğunu verirdim!'

'Thorin!' diye bağırdı, 'Sırada ne var? Silahlandık, ama dehşet verici Smaug karşısında herhangi bir zırhın ne değeri olmuş ki? Bu hazine henüz geri kazanılmadı. Henüz altın aramıyoruz, aradığımız şey bir çıkış yolu; ve

şansımıza gereğinden fazla meydan okuduk!'

'Doğru söylüyorsun!' diye yanıtladı Thorin aklını başma toplayarak. 'Hadi gidelim. Ben size yolu göstereceğim. Bu sarayın yollarını bin yıl geçse bile unutmam.' Sonra **259**

diğerlerini selamladı ve hepsi bir araya toplandılar ve meşalelerini başlarının üzerinde tutup, gözleri de artlarında, alabildiğine açık kapılardan geçtiler.

Pırıltılı zırhlarını eski pelerinleriyle ve parlak miğferlerini de yırtık pırtık başlıklarıyla gizleyip karanlıkta, bir kez daha korkuyla ejderhanın gelişine dair herhangi bir işarete kulak kabartmak

üzere sık sık duran bir dizi küçük ışık halinde birer birer Thorin'in arkasında ilerlediler.

Tüm eski süslemelerin çok önce çürüyüp dökülmüş ve yok olmasına karşın ve yine tümü, canavarın geliş

gidişleriyle ezilip kavrulmasına rağmen Thorin, her geçidi ve her dönüşü biliyordu. Uzun merdivenler çıktılar ve döndüler ve yankılı geniş yollardan aşağı indiler ve yeniden döndüler ve yine bir sürü merdiven çıktılar ve daha da merdiven çıktılar. Bu merdivenler o bölgedeki kayalardan geniş ve düzgün kesilmişlerdi ve pürüzsüzdüler; ve yukarı, daha da yukarı çıktı cüceler ve canlı hiçbir şeye dair hiçbir izle

karşılaşmadılar. Yalnızca hava akımıyla titreyen meşalelerin yaklaşmasından çıkan sinsi gölgeler vardı.

Ama basamaklar hobbit bacakları için yapılmamışlardı ve Bilbo tam da daha fazla devam edemeyecekmiş gibi hissedeceken tavan birden meşale ışıklarının ulaşamayacağı denli yükseldi. Taa yukarlarda bir açıklıktan içeri gelen beyaz bir pınlı görülebiliyordu ve hava da daha tatlı kokmaya başlamıştı. Önlerindeki menteşeleri üzerinde dönmüş ve yan yanık koca kapılardan loş bir ışık sızıyordu.

'Bu Thrór'un muhteşem odası,' dedi Thorin; 'ziyafet ve toplantı salonu. Az

ilerde de Ön Kapı var,'

Harabe haline gelmiş odadan geçtiler. Masalar çürüyordu; iskemle ve divanlar altüst olmuş, yanıp kömür haline gelmişti. Yerde çanaklar, kırık içki boynuzlan ve tozlar arasında kafataslan ve kemikler vardı. Daha ileri uçta başka kapılardan geçtikçe bir su sesi kulaklarına çaldı ve gri **260**

ışık birden artıp gözlerine vurdu.

İşte Akan Nehir'in doğduğu yer/ dedi Thorin. 'Buradan Kapı'ya yönelir. Onu takip edelim!'

Bir kaya duvarındaki karanlık bir açıklıktan kaynayan bir su çıkıyordu ve

eski, marifetli eller tarafından oyulup düzleştirilmiş ve derinleştirilmiş dar bir kanaldan girdaplar oluşturarak akıyordu. Hemen yanı başından pek çok kişinin yan yana yürüyebileceği denli geniş, taş döşeli bir yol gidiyordu. Hızlıca bu yol boyunca gittiler ve geniş bir virajı döndüler - ve işte! Tam önlerinde günün engin ışığı vardı. Önde parçalanmış, yıpranmış ve kararmış olmasına rağmen halen içteki eski oyma işinden parçalar yansıtan uzun bir kemer yükseliyordu. Puslu bir güneş soluk ışığını Dağ'ın kollan arasından geçiriyor ve altından ışık huzmeleri eşikteki taş kaplı yola düşüyordu.

Tüten meşaleler yüzünden ürken bir

yarasa kasırgası uyanıp, telaşla üzerlerinde uçtu; öne atıldıklarında ayaklan ejderhanın geçişiyle kayganlaşan ve iyice düzleşen taşlar üzerinde kayarak ilerledi. Şimdi önlerinde su gürültüyle dışarı akıyor ve köpürerek vadiye dökülüyordu.

Yarı sönmük meşalelerini yere saplayıp, büyülenmiş gözlerle dışarıyı seyrede kaldılar. Ön Kapı'ya gelmişlerdi ve Dale'e yukandan bakıyorlardı.

'Pekâlâ!' dedi Bilbo. Bu kapıdan *dışarı* bakıyor olmayı hiç ummazdım ve güneşi tekrar gördüğüme ve yüzümde rüzgârı hissetiğime bu kadar sevineceğimi de hiç ummazdım. Ama of! Bu rüzgâr buz gibi!

Öyleydi, Acı bir doğu meltemi kışı müjdeleyen bir tehditle esiyordu, Dağ'ın kollan üzerinden ve arasından dolanıp vadiye uzanıyor ve kayalar arasında iç çekiyordu.

Ejderli mağaraların derinliklerinde uzun süre endişelendikten sonra güneşte irkildiler.

Birden Bilbo yalnızca yorgun değil aslında çok da aç olduğunu fark etti. 'Sabahın ilerleyen saaderi gibi/ dedi Ve
261

sanırım aşağı yukarı kahvaltı vakti — tabii eğer kahvaltılık varsa. Ama Smaug'un ön kapı eşiğinin yemek için

uygun bir yer olduğunu sanmıyorum.
Hadi, biraz oturabileceğimiz sakın bir
yere gidelim!"

'Çok haklısın!' dedi Balin. 'Ve sanırım
gitmemiz gereken yeri biliyoaım. Dağ'ın
Güney-Batı ucundaki eski gözetleme
kulesine gitmeliyiz.1

'Orası ne kadar uzak?1 diye sordu
hobbit.

'Yürüyerek beş saat olmalı. Zor bir
yolculuk olacak.

Kapı'dan akıntının sol kenarı boyunca
olan yol tümüyle dağılmış gözüküy<?r.
Ama şu aşağıya bir bakın! Nehir yeniden
yıkılmış kasabanın tam önünden Dale'in

öte tarafına, doğuya geçiyor. Orada eskiden bir köprü vardı, köprü sağ kıyıyı tırmanan dik basamaklara, oradan da Kuzguntepesi'ne doğru giden bir yola çıkardı. Yoldan ayrılan ve kuleye tırmanan bir patika' var (ya da vardı). Bu da eğer eski basamaklar halen duruyor olsa bile oldukça zorlu bir tırmanış/

'Tanrı beni korusun!' diye homurdandı hobbit.

' Kahvaltısı z daha çok yürüyüş, daha çok tırmanış! O iğrenç saatsiz, zamansız delikte kaç kahvaltı ve tabii kaç başka öğünü atladığımızı merak ediyorum?'

İşin aslı, ejderha sihirli kapıyı

parçalamaya kalktığından beri iki gece ve İkinin arasındaki gün geçmişti yalnızca (üstelik hepsi de yiyeceksiz değildi), ancak Bilbo günlerini şaşırmıştı ve ona kalsa bu bir ya da haftalarca gece olabilirdi.

Hadi, yapma!' dedi Thorin gülerek - ruhu yeniden yükselmeye başlamıştı ve cebindeki değerli taşları şıngırdattı. 'Benim sarayıma iğrenç bir delik deme!

Temizlenip tekrar döşenene kadar bir bekle önce!1

'Böyle bir şey Smaug ölmeden olmaz/ dedi Bilbo asık bir suratla. 'Hem bu arada o nerede? Bunu bilmek için iyi bir kahvaltayı verirdim. Umarım Dağ'ın

tepesinden bizi **262**

izlemiyordur!"

Bı fikir cüceleri kemiklerine kadar rahatsız etti ve derhal Bilbo ve Balin'in haklı olduğuna karar verdiler.

'Buradan uzaklaşmalıyız,' dedi Dori.
'Sanki gözleri ensemdeymiş gibi hissediyorum.'

'Soğuk ve ıssız bir yer,' dedi Bombur.
'İçecek olabilir, ama hiç yiyecek izi görmüyorum. Bir ejderha böyle bir yerde hep aç kalır.'

'Hadi! Hadi!' diye bağırdı diğerleri.
'Balın1 in patikasını takip edelim.'

Kayalık duvarın altında sağa doğru yol falan yoktu ve onlar da nehrin sonundaki taşlar boyunca yorgun argın ilerleyip durdular ve boşluk ve ıssızlık çok geçmeden Thorin'i bile yeniden ayıktı. Balin'in bahsettiği köprünün çok önce ktğn gördüler ve taşlarının çoğu şimdi sığ, gürültülü akıntıda yalnızca birer kaya olmuştu; ama suyu çok zorlanmadan geçtiler ve eski basamakları bulup yüksek kıyıya tırmandılar. Kısa bir yol gittikten sonra eski yolla karşılaştılar ve çok geçmeden de kayalar arasına gizlenmiş derin bir vadiciğe geldiler, orada bir süre olabildiğince dinlendiler, olabildiğince İyi bir kahvaltı yaptılar, daha çok *galeta* ve suydı bu. (Eğer *galetanın* ne

olduğunu bilmek istiyorsanız tek söyleyebileceğim şey, tarifini bilmiyorum, ama bisküvitimsi, hep taze kalan vç yol tutucu ve doyurucu olması gereken ve aslında çiğneme egzersizi dışında hiç de ilginç olmayan, bu yüzden de kesinlikle eğlendirici olmayan bir şey. Göl-insanları tarafından uzun yolculuklar için yapılır.) Bundan sonra tekrar yola koyuldular, burada yol batıya doğru döndü ve nehirden ayrıldı ve güneye bakan dağ

çıkıntısının koca yamacı daha da yakınlaştı. Sonunda tepeye çıkan patikaya ulaştılar. Patika dikçe yukarı tırmanıyordu ve akşamüstünün ilerleyen saatlerinde tepesine gelene ve kış

güneşinin Batıya aşağı doğru kayışını
görene dek **263**

birbirlerinin ardında yavaş yavaş, güç
bela ilerlediler.

Burada üç tarafı duvarsız, ama üzerinde
kapıya benzer bir açıklığı bulunan
kayalık bir cepheyle sırtını Kuzeye
dayamış düz bir alan buldular. Bu
kapıdan bakılınca Doğu, Güney ve Batı
ayaklar altındaydı.

Burada,' dedi Balin, 'eski günlerde hep
bir gözcü tutardık ve şu arkadaki kapı
burada nöbetçi odası gibi yapılmış
kayaya oyulmuş bir odaya çıkar. Dağ'da
bu tip çeşitli yerler vardı. Ama mutlu
günlerimizde gözetlemeye çok az ihtiyaç

vardı ve nöbetçiler fazlasıyla rahat ettirilmişti, belki de - tersi olsaydı, ejderhanın gelişinden daha önce haberdar olabilirdik ve her şey daha değişik gelişebilirdi. Yine de burada bir süre için gizlice kalabilir ve barınabilir ve görülmeden pek çok şeyi görebiliriz.'

'Eğer buraya gelirken görüldüysek, pek fayda etmez,'

dedi sanki Smaug'u, bir kulenin tepesine tünemiş bir kuş

gibi Dağ'ın zirvesine tünemiş görmeyi beklermişçesine hep oraya bakan Dori.

'Şansımızı denemek zorundayız, dedi Thorin. 'Bugün daha fazla gidemeyiz. 1

'Bravo! Yaş'a!' diye bağırdı Bilbo ve kendisini yere attı.

Kaya oda nerdeyse yüz kişiyi alabilirdi ve daha içeride de dışarının soğuşundan daha iyi ayrılmış küçük bir oda vardı.

Hemen hemen terk edilmişti; anlaşılan Smaug'un hükümdarlığı sırasındaki tüm o günlerde burayı yabancı hayvanlar bile kullanmamıştı. Torbalarını oraya yıgdılar ve bazıları kendilerini hemen üzerlerine atıp uyudu; ama geri kalanlar dış kapının yakınına oturup planlarını tartıştı.

Konuşmalarında dönüp dolaşıp bir noktaya geldiler: Smaug neredeydi? Batıya baktılar ve hiçbir şey yoktu,

Doğuya baktılar ve hiçbir şey yoktu ve Güneyde de ejderhadan hiçbir iz yoktu, ama o tarafta pek çok kuş bir araya toplanıyordu, Buna gözleri takıldı ve merak ettiler; ama ilk soğuk yıldızlar çıktığında anlar gibi bile olmamışlardı.

Şimdi eğer siz de cüceler gibi
Smaug'dan haber almak istiyorsanız iki
gün önce kapıyı parçalayıp öfkeyle uçup
gittiği o akşama geri dönmelisiniz.

Göl-kasabası Esgaroth'un insanlant
meltem kara Doğudan geldiğinden ve
soğuk olduğundan çoğunlukla
evlerindeydi. Ancak çok azı rıhtımlarda
dolaşp, hoşlamna gittiği üzere,
yıldızların gökte açtıkları-gibi golün
pürüzsüz yüzeylerinde parça parça

parıldamalarını seyrediyordu.

Yalnız Dağ, kasabalarından çoğunlukla, Akan Nehir'in Kuzeyden geldiği açıklıktan ve gölün diğer yakasındaki alçak tepeleriyle görülebiliyordu.

Yüksek zirvesi yalnızca hava açıkken görebilirlerdi ki, bu da sabah güneşinde bile uğursuz ve karanlık gözüktiğünden nadiren bakarlardı. Şu araysa karanlıkta kaybolmuş, yitmiş, kararmıştı.

Aniden titrek titrek tekrar gözükte; kısa bir pırıltı üzerine dokunup söndü.

Bakm! dedi biri. 'Tekrar o ışıklar! Gözcüler dün gece bu ışıkların geceyansı başlayıp şafağa dek yanıp söndüğünü görmüşler. Orada bir şeyler oluyor,'

'Belki de Dağ'ın altındaki Kral altın dövüyordu,' dedi bir diğeri. 'Kuzeye gideli epey oldu. Şarkıların kendilerini ispatlama zamanı çoktan geldi.'

'Hangi kral?' dedi sert bir sesle bir diğeri. 'Ejderha'nın, bizim bildiğimiz Dağ'ın alündaki tek kralın, yağmacı ateşi sanki.'

265

'Hep kasvetli şeyleri seziyorsun sen de!' dedi diğerleri.

'Sellerden zehirli balıklara dek ne olursa. Neşeli bir şeyler düşün biraz.'

Sonra aniden tepelerin aşağısında bir yerlerde muazzam bir ışık belirdi ve gölün kuzey ucu altın rengine büründü.

'Dağın altındaki Kral!' diye bağırdılar.
'Serveti Güneş

gibidir, gümüşü bir kaynak, nehirleri altın akar! Nehir Dağ'dan altın olarak akıyor!' diye bağırdılar ve her yerde

pencereler açılıyor, ayaklar
koşuşturuyordu.

Bir kez daha her yeri müthiş bir heyecan
ve coşku sarmıştı. Ama sert sesli zat
alelacele Efendi'ye koştu. 'Ya Ejderha
geliyor ya da ben salağın tekiyim!' diye
bağırdı.

'Köprüleri kaldırın! Silahlanın!
Silahlanın!'

Sonra aniden uyan trompetleri çalmaya
başladı ve kayalık kıyıları boyunca
yankılandı. Eğlence kesildi ve neşe
yerini dehşete bıraktı. Böylece ejderha
da onları pek hazırlıksız yakalamamış
oldu.

Hızı öylesine fazlaydı ki çok geçmeden ejderhayı kendilerine süratle yaklaşan ve gitgide büyüyen ve parlaklaşan bir ateş kıvılcımı halinde gördüler ve en aptalları bile kehanetlerin yanlış olabileceğine dair şüphe duymadı. Az da olsa zamanlan vardı. Smaug'un korkunç gelişinin kükremesi iyice artmadan ve kanatlarının felaket çarpışı altında göl 1 ateş kadar kıpkırmızı dalgalanmadan önce kasabadaki tüm kaplar suyla dolduruldu, her savaşçı silahlandı, her ok ve mızrak hazırlandı ve karaya uzanan köprü yıkılıp yok edildi.

Ejderha çığlık ve feryatlar ve adamların bağrıışları arasında üzerlerine geldi ve köprülere doğru sürükledi ve bu da

insanları şaşırttı. Köprü gitmişti ve düşmanları derin suyun - onun zevkine göre fazlasıyla derin ve serin -

oıtasmda bir adadaydılar. Eğer bu suya dalacak olsa tüm ülkeyi günlerce pus kaplamaya yetecek kadar buhar ve buğu yükselirdi; ancak göl ondan çok, çok daha büyüktü ve **266**

o içinden geçemedi onu söndürürdü.

Kııkreyerek kasabanın üzerinde dolandı. Kara oklardan bir selam fırladı ve pullarına ve mücevherlerine çarpıp çınladı ve saplan ateş püsküren ve tıslayan soluğuyla kavrulmuş olarak göle geri düştüler. Hiçbir havai fişek o geceki görüntülerle yarışamazdı.

Yayların unlamaları ve trompetlerin acı bağışlarıyla ejderhanın gazabı had safhaya fırladı, öfkeden deliye dönüp çıldırdı. Nerdeyse yüzyıldır kimse onunla savaşmaya cesaret edememişti; eğer ki sert sesli adam (adı Bard'tı) sağa sola koşuşturup okçuları teşvik etmese ve Efendi'yi de onlara, son oklarına dek savaşmayı emretmesi için zorlamasa, şimdi de kimse buna cesaret edemezdi.

Ejderhanın ağzından ateş püskürdü. Bir süre gölü aydınlatarak göğün yükseklerinde . turladı. Kıyılarıdaki ağaçlar, diplerinde sıçrayıp duran yoğun kara gölgelerle kan ve bakır renginde panldadılar. Sonra ejderha, öfkeden hiçbir tehlikeyi umursamayan

düşmanlarına pullu taraflarını dönmeye özel bir çaba harcamadan ve yalnızca kasabalarını ateşe verebilmek amacıyla ok fırtınasının tam ortasına atıldı.

O aşağı saldırıp uzaklaşıp tekrar saldırdıkça, hepsi o gelmeden önce iyice ıslatıldığı halde saz damlardan ve ahşap kirişlerin tepelerinden alevler yükseldi. Bir kez daha bir kıvılcımın gözüktüğü her noktaya yüzlerce el tarafından su atıldı. Ejderha durup durup geri döndü, Bir kuyruk attı ve Yüce Ev'in damı ufalanıp çöktü. Söndürülemez alevler gecenin karanlığında yükseldiler. Bir darbe daha, bir daha ve bir ev daha ve sonra başka bir ev daha ateşe büründü ve çöktü; ve yine de hiçbir ok Smaug1 a

engel olamadı ya da ona bataklıklardan gelen bir sinekten daha öte işlemedi.

İnsanlar çoktan her yönden suya atılıyorlardı. Kadınlar ve çocuklar pazar-havuzundaki, yüklü kayıklarda **26 7**

toplanıyorlardı. Silahlar yere atılmıştı. Daha az bir zaman önce, cüceler hakkında, sevincin gelişine dair eski şarkıların söylendiği yerde şimdi ağlanıp, sızlanma ve yas vardı. Şimdi insanlar cücelerinin isimlerini lanetliyorlardı.

Efendi'nin kendisi bile bu karmaşada uzaklaşarak kendisini kurtarma umuduyla yaldızlı muhteşem kayığına yollanıyordu. Çok geçmeden tüm kasaba terk edilmiş

ve gölün seviyesine dek yanmış olacaktı.

Ejderha böyle olacağını umuyordu. Bayılacağı üzere hepsi kayıklara binebilirdi. O zaman o da onları avlayarak bir güzel spor yapabilir ya da açlıktan ölene dek orada tutardı. Karaya çıkmaya bir çalışsınlar, o hazır oluverirdi.

Çok geçmeden tüm karadaki koruları ateşe verecek ve her tarlayı ve otağı kavuracaktı. Şimdilik uzun yıllardır hiç yapmadığı denli iyi, kasabayla-oynama sporunun zevkini çıkartıyordu.

Ama halen yanan evlerin arasında yerlerini tutan bir grup okçu vardı. Yüzbaşılıarı, şu, arkadaşlarının onun

değer ve cesaretini bildikleri halde, sellerden zehirli balıklara dek kehanetlerde bulunduğu için suçlamış oldukları sert yüzlü ve sert sesli Bard'tı. Uzun zaman önce karısı ve çocuğu Akan Nehirle kaçan Dale Efendisi Girion'un büyük soyundan geliyordu. Şimdi porsuk ağacından kocaman bir yayla biri dışında tümünü harcamak üzere oklarını fırlatıyordu. Alevler yakınlaşmıştı. Arkadaşları onu terk ediyorlardı. Ve yayını son kez gerdi.

Aniden karanlıkta bir şey omzuna çarptı. İr kildi ama yalnızca yaşlı bir ardıçkuşuydu. Korkusuzca kulağının yanına tünedi, çünkü ona haberler getirmişti. Dale ırkından olduğu için

kuşun dilini anlayabildiğini şaşırarak fark etti.

'Bekle! Bekle!' dedi kuş ona. 'Ay yükseliyor. O uçup sana döndüğünde sol göğsündeki çukuru bul!' Ve Bard merak içinde kalakalmışken Dağ'da olan bitenleri ve tüm duyduklarını anlattı.

113

Sonra Bard yayını kulağına dek gerdi. Ejderha alçaktan uçarak arkaya doğru bir daire çiziyordu ve o gelirken ay da doğu kıyısının üzerinden yükseliyor ve kanatlarını gümüş

bir renge bürüyordu.

'Ok!1 dedi okçu. 'Kara ok! Seni sona sakladım. Yüzümü hiç kara çıkarmadın, ben de hep seni tamir ettim. Ben seni babamdan aldım ve o da daha eskilerden. Eğer ki Dağ'ın altındaki gerçek kralın demirhanelerinden geliyorsan, şimdi git ve iyi hızlan!'

Ejderha bir kez daha her seferkinden de çok alçalarak saldırdı ve o dönüp aşağı dalarken karnı ay ışığındaki mücevherlerin cıvıl cıvıl ateşleriyle bembeyaz pırıldadı -

ama bir yerden değil. Muazzam yay boşaldı. Kara ok telden zıpkın gibi fırladı ve doğmca ön ayağın iyice açıldığı sol göğüsteki çukura gitti. İçeri daldı ve gözden kayboldu, ucu, gövdesi ve tüyü; uçuşu pek şiddetliydi. İnsanı sağır edecek, ağaçları devirecek ve taşı çatlatacak bir feryatla Smaug havada kanlar fişkırtarak vuruldu, ters döndü ve yüksek yıkıntılara çarptı.

Tüm kasabanın, üzerine düşmüştü. Son sancıları kasabayı kıvılcımlara ve

(gledes)lere parçacıklarla kapladı.

Göl bir gümbürtüyle kaydadı. Muazzam bir buhar kütlesi ay ışığı altındaki ani karanlıkta bembeyaz yükseldi. Bir tıslama, fişkıran bir girdap oldu; sonra da sessizlik. Ve bu Smaug'un ve Esgaroth'un sonuydu, ama Bard'ın değil.

Gitgide büyüyen ay yükseldi, yükseldi ve rüzgâr uğuldayıp soğudu. Beyaz sisi, kıvrılan sütunlara ve aceleyle koşuşturan bulutlara döndürdü ve

Kasvetormanı'ndan önceki bataklıklar üzerine yırtık pırtık, paçavralar halinde serpmek üzere Baüya sürdü. Sonra pek çok kayık gölün üzerinde karanlık lekeler gibi görünür hale geldi ve

rüzgâr, Esgaroth'un insanlarının yitik kasabalarına, eşyalanna ve yıkılmış evlerine ağlayan seslerini taşıdı. O sırada bunu **269**

yapmalarını beklemek zor olsa da düşünseler gerçekten müteşekkir olabilecekleri çok şey vardı: Kasabalıların en azından dörtte üçü sağlam kalmıştı; korulan tarlalan ve otlaklan ve hayvanlan ve kayıklarının pek çoğu hasar görmemişti; ve ejderha da ölmüştü. Bunun ne arılama geldiğinin henüz farkına varmamışlardı.

Batı kıyıları üzerinde, soğuk rüzgârda titreyerek yaşlı topluluklar halinde bir araya geldiler ve ilk öfke ve yakınmalan

bazılarının halen savunmak istediği, çabucak kasabayı terk eden Efendilinin aleyhineydi.

'Kafası işe iyi işleyebilir - özellikle de kendi işine,' diye mırıldandı bazıları, 'ama ciddi bir şeyler olageldiğinde hiçbir işe yaramıyor?'r Ve Bard'ın cesaretine ve son muazzam atışına dua ettiler. 'Keşke ölmemiş olsaydı,'

dediler tümü, 'Onu kral yapardık. Girion soyundan Ejderha-vuran Bard! Yazık ki kaybettik!'

Ve tam konuşmalarının orta yerinde gölgelerin arasından uzun bir sima öne çıktı. Sırılıslam olmuştu, ıslak siyah saçları yüzü ve omuzlarına düşmüştü ve

gözlerinde yakıcı bir ışık vardı.

'Bard kaybolmadı!' diye bağırdı.

'Düşman ölürken Esgaroth'dan suya dalmıştı. Ben Girion soyundan Bard;
Ben ejderhayı katleden kişi!'

'Kral Bard! Kral Bard!' diye bağırdılar;
ama Efendi birbirine çarpan dişlerini
gıcırdattı.

'Girion Dale'in efendisiydi, Esgaroth'un
kralı değil,'

dedi. 'Bizler, Göl-kasabasında efendileri
hep yaşlı ve bilgeler arasından seçtik; ve
yalnızca savaşan adamlar kuralına
dayanmadık. "Kral Bard" kendi
krallığına gitsin -

Dale Őimdi onun cesaretiyle 6zg6rl6đ6ne kavuŐtu ve d6n6Ő6ne mani olacak hiąbir Őey yok. Ve her kim isterse, ola ki Dađ'ın g6lgesi altındaki soğuk kayalan g6l6n yeŐil kıyılarına tercih ediyorsa, onunla gidebilir. Aklı baŐında olanlar burada kalacak ve kasabamızı tekrar inŐa etmeyi

270

umacaklar ve zamanı gelince de tekrar huzur ve bolluğunun keyfini ıkartacaklardır.'

'Biz Kral Bard'ı isteriz!' diye bağırdı yanıt olarak civardaki halk. 'YaŐlıları ve para istifilerini yeterince g6rd6k!' Ve daha gerideki halk slogan atmaya başladı:

'Okçu yukarı, Para torbaları aşağı,' taa ki patırtı kıyı boyunca yankılanana dek.

'Ben Okçu Bard'a değer vermeyecek en son insanım,'

dedi Efendi ihtiyatla (çünkü Bard şimdi yakınlarında duruyordu). 'Bu gece kasabamızın büyükleri listesinde yüksek bir yer kazandı; ve pek çok ebedi şarkıya layıktır.

Ama neden ey İnsanlar?' - ve burada Efendi ayağa kalktı ve çok yüksek sesle ve anlaşılır konuştu — 'neden tüm kınamanızı ben hakediyorum? Hangi kusurdan dolayı tahttan indirilmeliyim? Ejderha'yı uykusundan kim uyandırdı, sorabilir miyim? Kim bizden bol bol

hediye ve fazlasıyla yardım alıp, bizi eski şarkıların gerçekleşeceğine inandırmaya çalıştı? Kim bizim yufka yüreklerimiz ve güzel hayallerimizle oynadı? Bizi ödüllendirmek için nehirden bize ne tür bir altın gönderdiler? Ejderha ateşi ve yıkıntı!

Zararımızın tazminatını ve dul ve yetimlerimize yardımı kimden talep edeceğiz?'

Gördüğünüz gibi, Efendi koltuğunu boşu boşuna elde etmemiştir, Sözlerinin sonucu olarak insanlar o an için yeni bir kral fikrini hemen hemen unuttular ve öfkeli düşüncelerini Thorin ve arkadaşlarına çevirdiler. Pek çok yönden vahşi ve aa sözler bağrıldi; ve

daha önceleri eski şarkıları en yüksek sesle söyleyenlerden bazıları şimdi nerdeyse feryat figan cücelerin ejderhayı kendilerine karşı bilip isteyerek harekete geçirdiklerini bağıırıyordu!

'Aptallar!' dedi Bard. 'Neden o şanssız yaratıklara öfkelenip sözlerinizi harcıyorsunuz ki? Şüphesiz, Smaug bize gelmeden önce ateşle ilk can veren onlardı.' Sonra tam konuşurken Dağ'da sahipsiz ve muhafızsız yatan **271**

efsanevi hazine düşüncesi yüreğini vurdu ve birden susuverdi. Efendi'nin sözlerini, Dale'in tekrar inşa edilmesini ve altın çanlarla doldurulmasını düşündü, tabii eğer insanları bulabilirse.

Sonunda tekrar konuştu: 'Şimdi öfkeli sözcükler zamanı değil, Efendi, ya da ağır değişim planlan düşünme zamanı.

Yapılacak çok iş var. Halen hizmetinizdeyim, yine de bir süre sonra sözlerinizi tekrar düşünebilir ve benimle gelecek olanları alıp Kuzeye yönlenebilirim.'

Sonra kampların düzenlenmesine ve yaralı ve hastaların bakılmasına yardım etmek üzere uzaklaştı. Ancak Efendi, o giderken arkasından tehditkar bakışlar fırlattı ve oturduğu yerden kalkmadı. Çok düşündü, ama insanlara kendisine ateş ve yiyecek getirmeleri için bağıırıp seslenmek dışında çok az konuştu,

O sırada Bard nereye gitse insanları şimdi korumasız kalan muazzam hazine hakkında deliler gibi konuşurken buldu, İnsanlar zararlarını pek yakında ondan elde edecekleriyle karşılayacaklarında, zenginlikten , ve bir kısmını da Güneyden bir şeyler almak üzere ayırmaktan bahsediyorlardı; ve bu da onları çok neşelendiriyordu.

Gece acı ve mutsuz olduğundan bu iyi geliyordu. Çok az insan için barınak yapılabilmmişti (ki bir tanesi Efendi'nindi) ve çok az yiyecek vardı (Efendi bile biraz aç kaldı).

Kasabanın yıkılışından kurtululardan pek çoğu o gece soğuk, rutubet ve üzüntüden hastalanıp sonra da öldüler;

ve takip eden günlerde de fazlasıyla hastalık ve büyük bir açlık vardı.

Bu arada Bard liderliği ele aldı ve hep Efendi'nin adıyla da olsa tüm emirleri kendi keyfince verdi. Ayrıca insanları yönetmek ve korunma ve barınma hazırlıklarını yönlendirme gibi zor bir görev de onundu. Eğer yardım gelmemiş olsaydı büyük bir olasılıkla sonbahardan sonra gelmekte acele eden kışta çoğu yitip gidecekti. Ama **272**

yardım hemencecik geldi; çünkü Bard derhal ayağı tez habercileri nehirden Orman'a, Orman Elflerinin Kralı'ndan yardım istemeye gönderdi ve bu haberciler Smaug'un düşüşünden

itibaren yalnızca üç gün geçmesine rağmen zaten harekete geçmiş olan bir ordu buldular, Elfkral kendi habercilerinden ve halkını seven kuşlardan haber almıştı ve olan bitenin çoğunu zaten biliyordu. İşin aslı Ejderha'nın Çorak Topraklarının sınırları içinde yaşayan kanatlı her şey arasında büyük bir karmaşa vardı.

Hava, dönüp duran sürülerle doluydu ve tez-uçuşlu elçileri gökyüzünde bir oraya bir buraya uçuşup duruyordu.

Orman'ın sınırlarının ötesini ıslıklar, bağırs çığış ve boru sesleri sarmıştı. Haberler Kasvetormanı'ndan öteye bile yayılmıştı; 'Smaug öldü!' Yapraklar hışırdadı ve şaşkın kulaklar kabardı.

Daha Elfkral atını bile s üremeden haberler batıdan, Puslu Dağlar'in çam ormanlarına doğru yayılmıştı; Beorn haberleri ahşap evinde duydu ve goblinler de mağaralarında toplantıya oturmuşlardı.

'Korkarım ki bu Thorin Meşekalkan'dan son haber alışımız olacak/ dedi kral.

'Benim misafirim kalmış olsa daha iyi etmiş olacaktı. Yine de bu kimseye iyilik getirmeyen bir felaket.1 Çünkü o da Thror'un servetine dair efsaneyi unutmamıştı. İşte bu yüzden Bard'ın habercileri onu pek çok okçu ve mızrakçı ile yola koyulmuş bulmuştu; ve çok uzun bir süredir burada yaşanmadığı denli dehşet bir savaşın yeniden

uyandığını düşünen kargalar da kaim bir tabaka halinde üzerlerinde toplanmışlardı.

Ama kral, Bard'ın ricalarını dinleyince iyi ve nazik insanların efendisi olduğundan merhamete geldi; böylece daha önce doğruca Dağ'a yönelmiş olan yürüyüşün yönünü çevirip nehirden aşağı Uzun Göl'e doğru hızla ilerlemeye başladı. Ordusu için yeterince kayık ya da sah yoktu ve yürüyerek yavaş gitmek zorundaydılar; ama büyük **273**

miktarlarda eşyayı önceden su yoluyla gönderdi. Yine de elfler ayaklarına tezdır ve bu günlerde bataklıklara, Orman ve Göl arasındaki güvenilmez

topraklara pek alışık olmasalar da gidişleri epey hızlıydı. Ejderhanın ölümünden yalnızca beş gün sonra kıyılara ulaşıp kasabanın yıkıntıları gördüler, Beklenileceği gibi çok hoş karşılandılar ve insanlar ve Efendileri, Elfkral'ın yardımlarını ilerde ödemek için her tür pazarlığı yapmaya hazırdılar.

Planlar hemen hazırlandı. Efendi, kadınlar ve çocuklar, yaşlılar ve zayıflarla geride kaldı; ve bazı ustalar ve elfler de onunla kalıp, ağaç kesme ve Orman1 dan gönderilen kerestelerin toplanması işleriyle uğraştılar. Sonra kışın hızla yaklaşışına karşılık kıyıda pek çok kulübe inşa etme işine giriştiler; ayrıca Efendi'nin yönetimi altında da

daha güzel ve eskisinden de büyük tasarlanmış, ama eski yerinde olmamak üzere yeni bir kasabanın planlamasına başladılar.

Kıyıdan yukarı, kuzeye doğru ilerlediler. Çünkü bunca zaman sonra bile ejderhanın yattığı sudan korkuyorlardı.

Bir daha asla alün yatağına geri dönmeyecekti ve taş gibi katılaşmış ve kıvrılmış sığ sularda yatıyordu. Devasa kemikleri yıllarca, sakin havada eski kasabanın yıkıntı yığınlarının ortasında görülebildi. Ama çok azı bu lanetli noktayı geçmeye cesaret etti, hiçbirisiyse dondurucu suya dalmaya ya da çürüyen leşinden düşen değerli taşları almaya cesaret edemedi.

Ancak eli halen silah tutanlar ve Elfkral'ın ordusunun çoğu kuzeye, Dağ'a doğru yürümeğ için hazırlandı.

Ordularının baş tarafı, kasabanın yıkılışından onbir gün sonra, gölün sonundaki kayakapıları geçip ıssız topraklara girdi.

BÖLÜC D 15

P I R T I M A G e U Y O R

Şimdi Bilbo ve cücelere dönelim. Tüm gece boyunca içlerinden birisi nöbet tutmuş, ama sabah olduğunda hiçbir tehlike izi görmemiş ve duymamışlardı. Ama kuşlar şimdi daha da yoğun bir halde bir araya toplanıyordu.

Güneyden gruplar halinde uçarak geliyorlardı; ve Dağ'ın çevresinde yaşayan kargalar yukarda durmaksızın dönüp bağışıyorlardı.

'Garip bir şeyler oluyor,' dedi Thorin.
'Sonbahar gezintileri zamanı geçti,
üstelik bunlar hep karada yaşayan
kuşlardır; sığırcık kuşları ve ispinoz
sürüleri ve uzaklarda da sanki yakında
savaş çıkacakmış gibi leş kuşları var!'

Bilbo birden işaret etti: 'Bakın yine yaşlı
ardıçkuşu!' diye bağırdı. 'Smaug dağın
yamacını vurduğunda kaçabilmiş

herhalde, ama sanırım sümüklüböcekler
kaçamamıştır!'

Ardıçkuşu kesinlikle oradaydı ve Bilbo
onu gösterirken o da onlara doğru uçtu
ve yakınlardaki bir taşın üzerine tündü.
Sonra kanatlarını çırdı ve şakıdı. Sonra
başını dinliyormuş gibi bir yana

düşürdü; sonra yine şakıdı, sonra yine dinledi.

'Sanırım bize bir şey anlatmak istiyor,' dedi Balin; 'ama bu tür kuşların konuşmasını takip edemiyorum, çok hızlı ve zor. Siz çıkartabiliyor musunuz Bay Baggins?'

'Pek iyi değil,' dedi Bilbo (işin aslı tek kelimesini bile anlamıyordu); 'ama eski dost çok heyecanlı gözüküyor.1

'Keşke bir kuzgun olsaydı!' dedi Balin.

'Onları sevmediğini sanırdım! Daha önce bu tarafa gelirken onlara karşı pek çekingendin.'

'Onlar kargalardı! İğrenç şüpheli görünürlü yaratıklar!

Üstelik kaba da. Bize taktıkları isimleri ardımızdan bağırırlarken duymuşsunuzdur. Ama kuzgunlar başkadır.

Onlarla Thror halkı arasında çok iyi bir dostluk vardı; bize sık sık gizli haberler getirirler ve karşılığında da yuvalarında saklamaya imrendikleri türden parlak

şeylerle ödüllendirilirlerdi:

'Çok uzun yıllar yaşadar ve hafızalan kuvvetlidir ve bildikleri şeyleri çocuklarına miras bırakırlar. Ben delikanlı bîr cüceyken kaya kuzgunları arasında pek çok tanıdığım vardı. Bu tepe bir zamanlar Kuzguntepesi diye adlandırılmıştı çünkü burada nöbetçi odasının üzerinde yaşayan ünlü ve bilge bir çift, yaşlı Carc ve karısı vardı. Ama o eski soyun halen buralarda olduğunu sanmıyorum.'

Tam ö konuşmasını bitirmişti ki yaşlı ardıçkuşu yüksek bir çığlık attı ve hemen uçup uzaklaştı.

'Biz onu anlamayabiliriz, ama bu yaşlı

kuşun bizi anladığına eminim,' dedi Balin. 'Şimdi seyredip ne olduğunu görelim!'

Çok geçmeden bir kanat çırpışı duyuldu ve ardıçkuşu geri geldi; beraberinde de son derece eli ayağı tutmaz yaşlı bir kuş vardı. Pek göremiyordu, zorlukla uçuyordu ve kafasının tepesi keldi. Bayağı cüsseli, yaşını başını çoktan almış bir kuzgundu bu. Önlerindeki toprağa dimdik kondu, kanatlarını bir iki silkeledi ve Thorin'e doğru başını salladı.

'Ey Thrain oğlu Thorin ve Fundin oğlu Balin,' diye gakladı (ve Bilbo'da, söylediklerini anlayabiliyordu, çünkü kuş dilini değil, konuşma dilini

kullanıyordu). 'Ben Carc oğlu Roâc,
Cark öldü, arna bir zamanlar sizce iyi
tanınırdı.

Ben yumurtadan çıkalı yüzotuzbeş yıl
oluyor, ama babamın bana söylediklerini
unutmadım. Şimdi Dağ'daki yüce **121**

kuzgunların şefi benim. Sayımız az, ama
halen eski kralı hatırlıyoruz. Halkımın
çoğu Güneyde büyük haberler -

bazılarını keyifle karşılayacağınız
bazılarını da iyi bulmayacağınız -
olduğundan dışardalar.

'Bakın! Kuşlar Güneyden, Doğudan ve
Batıdan, Dağ'a ve Dale'e geri
toplanıyorlar, çünkü Smaug'un öldüğüne

dair bir söz etrafa yayıldı!

'Öldü! Öldü mü?' diye bağırdı cüceler.
'Öldü! O halde gereksizce korkmuşuz ve
hazine de artık bizim!' Hepsi ayağa
fırladılar ve keyifle hoplayıp zıplamaya
başladılar.

'Evet, Öldü/ dedi Roac. 'Ardıçkuşu,
tüyleri inşallah hiç dökülmesin, onu
ölürken görmüş ve onun sözüne
güvenebiliriz. Bundan üç gece önce ayın
doğuşunda, Esgaroth halkıyla yaptığı
savaş sırasında düştüğünü görmüş. 1

Thorin1 in cüceleri yatışürıp kuzgunun
haberlerini dinlemesini sağlaması zaman
aldı. Sonunda çarpışmanın tüm
hikâyesini anlattıktan sonra şöyle devam

etti:

'Keyiflenecek çok şey var Thorin Meşekalkan. Güven içinde salonlarınıza geri dönebilirsiniz; tüm hazine sizin -

şimdilik. Ama kuşların yaraşıra başkaları da buraya toplanıyor.

Muhafızın Öldüğü haberi çoktan iyice yayıldı; ve Thrór'un servetinin efsanesi de bunca yıl boyunca ününü yitirmedi: Yağmadan pay almaya istekli çok var.

Bir Elf ordusu yola çıktı bile ve leş kuşları da çarpışma ve kan dökülmesi umuduyla onlarla birlikteler. Göl kıyısında halk kendi kederlerinin cüceler yüzünden olduğuna dair konuşup duruyor, çünkü artık evsiz barksızlar ve pek çoğu öldü ve Smaug kasabalarını

yerle bir etti. Siz sağ da olsanız, ölü de hazinenizden tazminat almayı onlar da düşünüyor.

'Yolunuza kendi bilgeliğiniz karar vermeli; ancak onüç bîr zamanlar burada oturan ve şimdi uzaklara dağılan geniş

Durin halkının çok küçük bir miktarı. Eğer sözümü dinleyecek olursanız Göl-insanlarının Efendisi'ne güvenmemeli, ancak onun yerine ejderhayı okuyula vuran **277**

kişiye güvenmelisiniz. O Dale ırkından ve Grion soyundan Bard'dır; sert, ama dürüst birisidir. Uzun yalnızlıktan sonra cüceler, insanlar ve elfler arasında bir kez daha barış

yaşanacaktır, ama derim ki bu size altın ölçüsüyle epey pa halıya patlayabilir.'

Sonra Thorin öfkeyle öne atıldı:

'Müteşekkirimiz Carc'ın oğlu Roac. Sen ve halkın unutulmayacak. Ama sağ

olduğumuz sürece altınımızın bir gramını bile, ne hırsızlar çalabilir, ne de zorla alınabilir. Eğer ki daha da teşekkürümüzü kazanmak istiyorsan, bize yaklaşan varsa haberini getir. Ve sizden rica ediyorum; eğer halen genç ve kanadı güçlü olanınız varsa buradan hem doğuda hem de batıda kalan Kuzey dağlarındaki akrabalarımıza haberciler gönderin ve onları kötü durumumuzdan haberdar edin.

Ama özellikle Demir Tepeler deki kuzenim Dain'e gidin, çünkü onun iyi silahlanmış pek çok adamı var ve buraya en yakın o oturuyor. Acele etmesini de söyleyin!"

'Bu planın iyi ya da kötü olup olmadığını söylemeyeceğim,' diye gıkladı Roac; 'ama yapılabilecekleri yapacağım.'
Sonra ağır ağır uçarak uzaklaştı.

'Şimdi doğruca Dağ'a geri gidelim!' diye bağırdı Thorin,

'Kaybedilecek çok az zamanımız var!'

'Ve az yemeğimiz!' diye bağırdı bu tür konularda her zaman pratik düşünen Bilbo. Doğruyu söylemek gerekirse o

her durumda maceranın ejderhanın ölümüyle sona erdiğini sanıyordu - ki oldukça yanılıyordu - ve olayların huzurlu bir şekilde bağlanması için ele kâr payının çoğunu verirdi.

'Dağa geri gidelim!' diye bağırdı cüceler adeta onu duymamış gibi; böylece o da onlarla birlikte geri dönmek zorunda kaldı.

Oıayların bazılarını önceden bildiğimize göre cücelerın önlerinde halen birkaç günleri olduğunu tahmin edersiniz.

Mağaralara bir kez daha baktılar ve tahmin ettikleri gibi yalnızca ön kapının açık kalmış olduğunu gördüler; Tüm diğer kapılar (tabii ki küçük gizli kapı dışında) çok, çok önce Smaug tarafından kırılmış ya da tıkanmıştı ve onlardan hiçbir iz de kalmamıştı, Böylece şimdi girişi sağlamlaştırmak ve bunun uzantısı olarak da yeni bir yol inşa etmek gibi epey zorlu bir işe giriştiler. Eskilerden kalma, inşaatçıların, madencilerin, avcılarının kullandığı bir sürü alet vardı ve bu tür işlerde cüceler halen çok yetenekliydi.

Onlar çalışırken kuzgunlar onlara

düzenli olarak haber getirdiler. Bu yolla Elfkral'ın Göl'den yana saptığını öğrendiler ve rahat bir nefes aldılar. Daha da iyisi, midillilerinden üçünün kurtulmuş olduğunu ve Akan Nehir'in kıyılarının aşağısında, kalan kumanyalarını, bulunduğu yerden pek de uzak olmayan bir yerlerde başıboş dolandıklarını öğrendiler. Böylece diğerleri işlerine devam ederlerken Fili ve Kili bir kuzgunun rehberliğinde midillileri bulmaya ve geri getirebileceklerini de getirmeye yollandılar.

Onlar gideli dört gün olmuştu ve bu sırada Göl-insanları ve Elflerin birleşik ordusu aceleyle Dağ'a doğru

yaklaşıyordu. Ama şimdi ümitleri daha yüksekti, çünkü dikkatli bir harcamayla haftalarca yetecek yiyecekleri vardı

- en çoğu da *galetaydı* ve çok bıkmışlardı, ama tabii ki *galeta* hiçbir şey olmamasından daha iyidir - ve kapı da şimdiden açıklığın önüne yığılan kum, ama çok kalın ve yüksek kare taşlardan yapılmış bir duvarla tıkanmıştı.

Duvarın dışarıya bakabilecekleri (ya da atış

yapabilecekleri) delikler vardı, ama girilebilecek bir yer kesinlikle yoktu, İçeri ya da dışarı girip çıkarken merdivenlerle tırmanıyorlar ve malzemeleri iplerle çekiyorlardı,

Derenin ıkışı için yeni duvarın altında
kk alçak bir kemer kurmuşlardı; ama
girişin yakınında dar

yatağını öyle değiştirmişlerdi ki dağın duvanndan Dale'e doğru gittiği şelalenin başına dek bir havuz uzanıyordu.

Yüzmeyi saymazsak şimdi kapıya ulaşmak, yalnızca duvardan bakılınca sağda kalan uçurumun dar çıkıntısından mümkün olabilirdi. Midillileri yalnızca eski köprünün üzerindeki merdivenlerin başına dek getirdiler ve orada yüklerini boşaltarak efendilerine dönmelerini söyleyip, sürücüsüz Güneye gönderdiler.

Bir gece önlerinde, güneye doğru Dale tarafında sanki ateş ve meşaleler varmış

gibi pek çok ışık aniden belirdi.

'Geldiler!' dedi Balin. 'Ve kampları da çok büyük.

Vadiye alacakaranlık perdesi altında nehrin her iki yakasından birden gelmiş olmalılar.'

O gece cüceler çok az uyudular. Bir grubun yaklaştığını gördüklerinde sabah halen solgundu. Vadinin başına gelişlerini ve ağır ağır tırmanmalarını duvarlarının ardından izlediler. Çok geçmeden aralarında, hem savaş içinmiş gibi silahlanmış göl insanların hem de elf okçuların olduğunu gördüler.

Sonunda en öndekiler yıkılan kayalara tırmandılar ve şelalenin tepesinde bel

irdiler; ve önlerindeki havuzu ve kapının da yeni kesilmiş taşlardan yapılmış bir duvarla tıkanmış olduğunu görmek onları iyice hayrete düşürdü.

Orada durup işaret eder ve birbirleriyle konuşurlarken Thorin onları selamladı: 'Kimsiniz siz,' diye bağırdı çok yüksek bir sesle, 'Dağ'ın altındaki Kral Thrain oğlu Thorin'in kapısına savaştaymış gibi gelen sizler; arzunuz nedir?'

Ama hiçbir yanıt vermedi. Bazılan hemen geri döndü, onlar ve diğerleri de bir süre kapıya ve korunuş şekillerine bakıp çok geçmeden öncekileri takip etti. O gün kamp nehrin doğusuna, tam Dağ'ın kollan arasına taşındı. Sonra kayalar çok uzun günlerdir olmadığı gibi

sesler ve şarkılarla yankılandı. Ayrıca elf harplarının sesleri ve tatlı bir müzik

2SO

de vardı; ve müzik yankılanıp onlara yükseldikçe sanki havanın soğuşu kesildi ve hafiften ormanülkesi çiçeklerinin ilkyazda tomurcuklanışını yakaladılar müzikte.

Sonra Bilbo karanlık siperden kaçmak, aşağı gidip ateşlerin etrafındaki ziyafete ve eğlenceye katılmak için can attı. Daha genççe bazı cücelerin de yürekleri kabarmıştı ve her şeyin tersine dönmesini istediklerini ve böyle insanları dost olarak hoş karşılayabileceklerini mırıldandılar;

ama Thorin kaşlarını çattı.

Sonra cüceler kendileri de hazine yığınınından geri aldıkları harpları ve diğer müzik aletlerini ortaya çıkarttılar ve Thorin'İ yumuşatmak için çaldılar, ama onların şarkıları elfçe bir şarkı değildi ve daha çok, daha önce, Bilbo'nun küçük hobbit-kovuğunda söyledikleri şarkıya benziyordu.

Dağlar altında karanlık ve yüce

Kral geldi salonlarına nice!

Son buldu düşmanı, Dehşetin Ejderi, Ve tüm düşmanları böyle düşüvere, Mızrak uzun, kılıç keskindir,

Ok hızlı, Kapı kuvvetlidir;

Altını koruyan yürekler cesur;

Cüceler artık boşa acı çekmeyecektir.

*Eskilerin cüceleri güçlü sihirler
yaptılar, inerken çınlayan çanlar gibi
balyozlar Derin yerlerde, uyur karanlık
şeyler de, Dağlar altında barındırır
oyuk salonlar Astılar gümüş
gerdanlıklara*

*Işığını yıldızların, geçirdiler taçlara
Ateşini ejderin, bükük tellerden yayılır
Harplerinin melodisi etrafa.*

Dağın tahtı özgür hir kez daha!

Ey avare halk, kulak verin çağrılara!

*Koşun gelin! Koşun gelin! Issızlıktan
bu yana!*

*Kralın ihtiyacı var akraba ve dostlara,
Şimdi çağırıyoruz soğuk dağlar ardına.*

'Dönün hadi eskilerin mağaralarına!'

Bekliyor kral Kapılarda işte,

Elleri dolu mücevherler ve altınla.

Kral geldi salonlarına nice

Dağlar altında karanlık ve yüce.

Dehşetin Ejderi katledildi, öldü}

*Ve tüm düşmanlarımız da böyle
düşüvere!*

Bu şarkı Thorin'i hoşnut etti ve tekrar gülümseyip neşelendi; ve Demir Tepeler'e olan uzaklığı ve eğer haber ulaşır ulaşmaz yola çıkarsa Dain Yalnız Dağ'a ulaşana dek ne kadar zaman geçeceğini hesaplamaya başladı. Ama Bilbo'nun yüreği hem şarkıya hem de konuşmaya kapandı.

Fazlasıyla savaş kokuyorlardı.

Ertesi sabah erkenden bir grup mızrakçının nehri geçip, vadiden yukarı yürüdüğü görüldü. Beraberlerinde Elfkral'ın yeşil sancağıyla Göl'ün mavi sancağını taşıyorlardı ve tam Kapı'daki surun önünde gelip durana dek ilerlediler, Thorin yine onları yüksek bir sesle selamladı; 'Dağ'ın altındaki Kral, Thrain oğlu Thorin'in kapılanna silahlanarak savaşmaya gelen sizler kimsiniz?' Bu sefer yanıt alabildi.

Siyah saçlı, sert yüzlü bir adam öne çıktı ve bağırdı.

'Selam olsun Thorin! Neden kendini hücredeki bir hırsız gibi duvarlar ardına atıyorsun? Bizler henüz düşman değiliz ve ümidimizi kaybettiğimiz halde

sağ olduğunuz için memnunuz. Biz burada yaşayan hiçkimseyi bulamayacağımızı düşünerek geldik, ama şimdi **282**

karşılaştığımızı göre resmi bir görüşme^ ve meclis söz konusudur.

'Siz kimsiniz ve neyi resmi olarak görüşeceksiniz?5

'Ben Bard'ım; ejderhayı ellerimle katledip hazinenizi kurtardım. Bu sizi hiç mi ilgilendirmiyor? Dale'li Girion'un mirasçılarının doğrudan torunuyum ve sizin hazine yığınınız, yaşlı Smaug'un, onun salon ve kasabalarından çaldığı servetle karışıktır, Bu konuşabileceğimiz türden bir konu değil mi? Dahası Smaug

son çarpışmasında Esgaroth insanlannın evlerini yok etti ve ben de şu sıra Efendi'nin hizmetindeyim. Onun adına konuşacak ve size onun halkı için hiçbir sıkıntı ve üzüntü duyup duymadığınızı soracaktım. Onlar darlık zamanlarınızda size yardım ettiler ve şüphesiz böyle düşünülmemiş bile olsa sizler karşılığında yalnızca yıkıntı verdiniz onlara.1

şimdi gurur ve sertlikle de söylense bunlar adil ve gerçek sözlerdi; ve Bilbo, Thorin'in bu sözlerin doğruluk payını derhal kabul edeceğini sandı. Tabii ki kimsenin ejderhanın zayıf noktasını onun tek başına bulduğunu hatırlamasını beklemiyordu; ve bu da gayet yerinde bir

düşünceydi, çünkü kimse de hatırlamıyordu. Ama ne üzerinde uzun; süre bir ejderhanın kuluçkaya yattığı altının gücünü ne de cücevi yürekleri hesaba katıyordu. Geçmiş

günlerde Thorin hazinenin başında uzun saatler geçirmişti ve hazinenin onda uyandırdığı arzu ağır basıyordu.

Özellikle Arkentaşı'nı aramış olmasına rağmen, orada yatan ırkının üzüntüleri ve emeklerinin eski hatıralarıyla yoğrulmuş diğer harika şeylere de yeterince önem veriyordu,

'En berbat nedenini sona, en iyi yere bırakıyorsun,' diye yanıtladı Thorin.

'Hazinemizi bizden çalan Smaug onun da

hayatını veya yuvasını çaldı diye kimse halkımın hazinesinde hak iddia edemez. Hazine onun değil ki onun kötü işlerinin . verdiği zarar hazinenin bir payıyla **283**

karşılansın. Göl-insanlarından aldığımız yardım ve malzemelerin bedelini dürüstçe ödeyeceğiz - tam vaktinde. Ama kuvvet tehditi altında *hiçbir şey*, bir somunun karşılığını bile vermeyiz. Kapımızın önünde silahlı bir ordu durduğu müddetçe sizleri düşman ve hırsız olarak göreceğiz,

'Eğer hazine yığınınını korumasız, bizi de katlolmuş

bulsaydınız akrabalarımıza bu mirastan ne tür bir pay ödeyeceğinizi sormak

istiyorum.'

'Çok yerinde bir soru,' diye yanıtladı Bard. 'Ama ölmediniz ve bizler de hırsız değiliz. Dahası varlıklılar, istediklerinde onlara dostluk göstermiş yoksullara insafın ötesinde acırlar. Ve, her şeye rağmen diğer iddialarım da halen yanıtlanmadı.

'Daha önce de söylediğim gibi kapımdaki silahlı adamlarla görüşme falan yapmam. Hele ki gayet az sevecenlikle hatırladığım Elfkrall halkıyla hiç. Bu tartışmada yerleri yok. Şimdi oklanmız uçuşmadan önce gidin! Ve eğer tekrar benimle konuşacak olursan, önce elf ordusunu ait olduğu ormana götür ve öyle dön, ve eşiğe

yaklaşmadan önce tabii silahlarını da yere bırak. 1

'Elfkral dostumdur ve dostluktan başka verecekleri bir şey olmadığı halde ihtiyaçları olduğu an Göl halkının imdadına yetişmiştir,' diye yanıtladı Bard. 'Sözlerinizden pişmanlık duymanız için size zaman vereceğiz. Biz geri gelmeden önce aklınızı başınıza toplayın!' Sonra gitti ve kampına geri döndü.

Çok saatler geçmeden önce, sancak taşıyıcılar döndüler ve trompetçiler öne çıkıp trompetlerini çaldılar:

'Esgaroth ve Orman adına,' diye bağırdı birisi, 'kendisini Dağın altındaki kral

diye niteleyen Thrain oğlu Thorin Meşekalkan'a konuşuyor ve kendisine, daha önce dile getirilen istekleri iyi düşünmesini ya da bizim dşmanımız ilan edileceğini beyan ediyoruz. En azından hazinenin **284**

onikide birlik kısmını, Girion soyundan, Ejderha katili Bard'a devretmelidir. Bu paydan Bard Esgaroth için gerekli yardıma kendisi katkıda bulunacaktır; ancak Thorin, atalarının eskiden yaptığı gibi civar toprakların dostluk ve onurunu istiyor ise kendi payından bir miktarı Gl insanlarının rahata ermesi için vermelidir.'

Sonra Thorin boynuzdan bir yayı gerdi

ve konuşmacıya bir ok attı. Ok gidip zırha çarptı ve saplanıp titredi.

'Eğer cevabınız buysa/ diye bağırdı karşılık olarak,

'Dağ'ın kuşatıldığını beyan ederim. Kendiniz bir uzlaşma ve görüşme istemedikçe buradan ayrılmayacaksınız. Size hiçbir silah doğrultmuyor, fakat sizi altınınızla başbaşa bırakıyoruz. Eğer becerebiliyorsanız, altınınızı yiyebilirsiniz!'

Bunun üzerine haberciler çabucak ayrıldılar ve cüceleri durumlarını ölçüp biçmeye bıraktılar, Thorin çok sertleşmişti ve aksine insanlar bile onu hatalı bulmaya cesaret edemediler; ama

zaten çoğu da onunla hemfikir
gözüküyordu - büyük bir olasılıkla,
yaşlı, şişman Bombur ve Fili ve Kili
dışında. Bilbo, elbette ki olayların böyle
gelişmesinden hoşnut değildi. Şimdiye
dek Dağla yeterince haşır neşir olmuştu
ve İçinde kuşatılmış olmak hiç de
zevklerine uygun bir şey değildi.

'Burası halen tümüyle ejderha kokuyor/
diye homurdandı kendi kendine, Ve bu
beni hasta ediyor. Ve *galeta* da
boğazıma takılmaya başlıyor.'

I3ÖLÜCD 16

ç e c e ö e B İ R P İ R S İ Z

Artık günler yavaş ve bezdirici geçiyordu. Cücelerin çoğu vakitlerini hazineyi gruplayıp düzenleyerek geçiriyorlardı; ve o arada Thorin, Thrain'in Arkentaşı'ndan bahsetmiş ve sabırsızlıkla her köşeye bakmalarını emretmişti.

'Çünkü babamın Arkentaşı,' dedi, 'kendi başına bir nehir altından daha değerlidir ve benim içinse paha bile biçilemez. Hazineden kendime alacağım tek taş o

ve bulup da vermemezlik edecek
olandan intikamımı feci alacağım. 1

Bilbo bu sözleri duydu ve eğer taş
bulunacak olursa -

yanı yastık olarak kullandığı yırtık pırtık
paçavraların arasına sardığı yerde -
neler olacağını merak - edip korktu.

Buna rağmen bundan bahsetmedi, çünkü
günlerin bezginliği arttıkça bir planın
tomurcukları küçük kafasında
filizlenmeye başladı.

Kuzgunlar, Demir Tepeler'den aceleyle
gelen Dain ve beşyüzden fazla cücenin
kuzeydoğudan yaklaştıklarını ve Dale'e
iki günlük yürüyüş mesafesinde

olduklarını haber verdiğinde işler bir süredir böyle devam ediyordu.

'Ama fark edilmeden Dağ'a ulaşamazlar/ dedi Roâc, 'Ve vadide bir savaş olacağından korkan m. Bu fikri iyi bulmuyorum. Sert bir halk olsalar da sizi saran orduyu altedebilecek gibi gözüküyorlar, hem edebilseler bile bunun size kazancı ne olacak ki? Onların ardından kış ve kar aceleyle koşuşturuyor, Civarımızdaki toprakların

286

dostluğu ve iyini yeti olmadan kamınızı nasıl doyuracaksınız? Artık ejderha olmasa bile hazine sizin sonunuz olacağına benzer!'

Ama Thorin kılını bile kıpırdatmadı. 'Kış ve kar, hem insanları hem elfleri perişan edecektir,' dedi 'Ve ıssız topraklarda yaşamaları ıstırap verecek yerler bulabilirler.

Arkalarında dostlarını ve üstlerinde kış varken belki de görüşme yapmak için daha yumuşak bir hal alırlar.'

O gece Bilbo karar verdi. Gökyüzü kara ve aysızdı.

Tümüyle * karanlık bastırınca tam kapının içinde kalan iç odalardan birinin köşesine gitti ve torbasından bir ip ve bir kilime sarılı Arkentaşı çıkarttı, Sonra duvarın tepesine tırmandı. Orada yalnızca Bombur vardı, çünkü nöbet

sırası onundu ve cüceler her seferinde bir nöbetçi tutuyorlardı.

'Dehşet soğuk!' dedi Bombur. 'Keşke bizim de burada onların kamplarındaki gibi bir ateşimi^ olsaydı!'

'İçerisi yeterince sıcak,' dedi Bilbo.

'Tahmin ederim, ama gece yansına dek buraya çakılıyım," diye homurdandı şişman cüce. 'Tümüyle üzücü bir iş. Thorin'İN fikrini kabul etmediğimden değil, sakalı boyuna uzasın; ancak kaskatı bir cüce.'

'Benim - bacaklanm kadar değil,' dedi Bilbo.

'Merdivenlerden ve taş geçitlerden bıktım usandım.

Ayakparmaklarımda çimeni hissedebilmek için pek çok şey verirdim!'

'Ben de boğazımdan şöyle sert bir içki ve iyi bir yemek geçmesi, sonra da yumuşak bir yatak için neler vermezdim!'

'Kuşatma sürerken sana bunları veremem. Ama ben nöbet tutalı çok oldu, eğer istersen sıranı devralabilirim.

Bu gece hiç uykum yok.'

Sen iyi bir dostsun Bay Baggins ve teklifini memnuniyetle kabul edeceğim.

Eğer kayda değer bir şey olucak olursa
ilk beni uyandırmayı hatırlayın lütfen!

Uzakta **287**

değil, soldaki ilk odada uzanacağım.'

'Hadi gidin!' dedi Bilbo 'Sizi gece yansı
uy arıdır ınm ve siz de sonraki nöbetçiyi
uyandırabilirsiniz.'

Bombur gider gitmez Bilbo yüzüğünü
takü, ipini sağlamlaştırıp duvarın
üzerinden aşağı kayıp gitti. Önünde
yaklaşık beş saati vardı. Bombur
uyuyacaktı (o her zaman uyumaya hazırды
ve ormandaki maceradan beri o sıra
gördüğü güzel rüyaları yakalamaya
uğraşıyordu) ve tüm diğerleri de
Thorin'le meşguldüler. Sıraları

gelmedikçe hemen hemen hiçbirisi, a Fili ve Kili bile, duvarın üzerine çıkmazdı.

Çok karanlıktı. Ve bir süre sonra, yeni yapılan patikayı geçip derenin alt yolundan aşağı inmeye başladığında yol ona garip gelmeye başladı. Sonunda, istediği gibi, kampa gidecekse suyu geçmesi gerektiği dönemece geldi.

Derenin yatağı o noktada sığ fakat' genişti ve karanlıkta burayı geçmek küçük bir hobbit için kolay değildi. Ayağını yuvarlak bir taşın üzerinden kenara kaydırıp buz gibi suya foş diye düştüğünde nerdeyse öte tarafa ulaşmak üzereydi.

Zorlukla, titrek ve söylenir bir halde diğerk kıyıya tırmanmıştı ki elfler karanlığın içinde parlak ışıklarla gelip gürültünün nedenini araştırmaya başladılar,

'Bu balık falan değildi!' dedi biri.
'Etrafta bir casus var.

Işıklarınızı saklayın! Yoksa eğer onlara hizmet ettiği söylenilen şu garip küçük yaratıksa bizden çok onun işine yarayacaklar.'

'Gerçekten de bir hizmetli!1 dıye burnundan gürültüyle soludu Bilbo; ve tam bunun ortasında da bağıra bağıra hapşırıldı ve elfler derhal bu sese toparlandılar.

'Bir ışık yakın!1 dedi 'Madem beni istiyorsunuz, işte buradayım!' ve yüzüğünü çıkartıp bir kayanın ardından ortaya atılıverdi.

Şaşkınlıklarına rağmen onu çabucak ve kısıvrak yakalayiverdiler. 'Kimsin sen? Sen cücelerin hobbiti misin?

Ne yapıyorsun? Nöbetçilerimizi atlatıp nasıl buralara kadar gelebildin?' diye sorup durdular birbiri ardına.

'Ben Bay Bilbo Baggins,' diye yanıtladı. 'Thorin'ın arkadaşı, eğer bilmek istiyorsanız. O benim kendisini gördüğümü bilmese de, kralınızı şahsen tanıyorum. Ancak Bard beni tanıyacaktır ve özellikle görmek istediğim kişi de Bard zaten.'

'Tabii, tabii,' dediler, pekâlâ onunla ne işiniz olabilir acaba?'

'Güzel elflerim, işim ne olursa olsun

beni ilgilendirir.

Ama eğer ki bu soğuk keyifsiz yerden kendi ormanlarınıza dönmek istiyorsanız,' diye yanıtladı, titreyerek, 'beni derhal kuruyabileceğim bir ateşe götürürsünüz - daha sonra da olabildiğince çabuk şefinizle konuşmamı sağlarsınız. Ayırabilecek yalnız bir iki saatim var.'

İşte Bilbo'nun Kapı'dan kaçışından iki saat sonra olaylar böyle geliyordu. Bilbo geniş bir çadırın önünde sıcak bir ateşin kıyısında oturuyordu ve hem Elfkral hem de Bard orada oturmuş merakla onu seyrediyorlardı. Elf işi bir zırha bürünmüş, yan yana da eski bir battaniyeye sarılmış bir hobbit onlar için

yeni bir şeydi,

'Gerçekten de biliyorsunuz ki,' diyordu Bilbo en iyi işadamı edasıyla, 'bütün bunlar olanaksız. Ben şahsen tüm bu meseleden yoruldu. Keşke insanların daha akılcı olabildikleri Batıda kendi evimde olabilseydim. Ancak bu meseleye de İlgi duyuyorum - daha kesin konuşmak gerekirse inşallah sakladığımı sandığım bir mektuba göre ondörtte bir pay kadar,' Mayısta komodinin üzerindeki saatin altına konulan Thorin'in mektubunu, iyice katlanmış

ve kınış kırış olmuş bir halde eski ceketinin (ki zırhının üzerine bunu da giymişti) bir cebinden çıkarttı!

'*Kârdan* bir pay kısmı, sizi ilgilendiriyor,1 diye devam etti. 'Bunu biliyorum. Şahsen ben tüm isteklerinizi
289

dikkatlice incelemeye ve kendi isteklerimi ortaya koymadan önce de bütünden doğru olanı çıkartmaya fazlasıyla hazırım, Bununla birlikte sizler Thorin Meşekalkan'ı benim tanıdığım kadar iyi tanımıyorsunuz, Sizi temin ederim ki siz burada oturduğunuz sürece bir altın tepeciği üzerine oturup açlıktan ölmeye razı olacaktır.'

'Pekâlâ, kendi bilir!' dedi Bard. 'Böyle bir aptal açlıktan ölmeyi hakediyor.'

'Oldukça,' dedi Bilbo. 'Sizin bakış

açınızı anlıyorum.

Aynı zamanda kış da koştura koştura geliyor. Çok geçmeden kar da gelecek ve hemen her şey ve erzak bulmak - sanırım elfler için bile - güçleşecek. Tabii başka güçlükler de olacak. Demir Tepeler'den gelen Dain ve cüceleri duydunuz herhalde?

'Duyduk, epeyce önce; ama onun* bizimle ne gibi bir işi olabilir ki?' diye sordu kral.

'Tıpkı düşündüğüm gibi. Görüyorum ki sizin bilmediğiniz bazı bilgilere sahibim. Dain, size diyebilirim ki, şu an iki yürüyüş gününden daha yakın ve onunla birlikte de en azından beşyüz sert

cüce var - ki bu cücelerden pek çoğu şüphesiz sizin de duymuş olduğumuz dehşet verici goblin-cüce savaşlarından tecrübesi olanlar.

Buraya ulaştıklarında ciddi bir sorun çıkabilir.⁷

'Bunu bize neden anlatıyorsun?

Dostlarına ihanet mi ediyorsun yoksa bizi tehdit mi ediyorsun?' diye sordu Bard sertçe.

'Sevgili Bard'im!' diye vızıldadı Bilbo.

'Bu denli aceleci olma! Hiç bu denli şüpheli birileriyle karşılaşmamıştım!

Ben yalnızca tüm ilgilileri beladan uzak tutmaya çalışıyorum. Şimdi sana bir

teklifim var!

'Duyalım bakalım!' dediler.

Onu görebilirsiniz!' dedi 'İşte bu!' ve üzerine sardığı şeyleri atarak Arkentaşı ortaya çıkarttı, **290**

Gözleri dünya harikası ve mükemmel güzellikteki şeylere alışık olan Elfkral'ın kendisi bile büyülenmiş bir şekilde kalakaldı. Bard bile sessizce hayran hayran gözlerini dikti. Sanki bir küre ay ışığıyla doldurulmuş da buzlu yıldızların pırıltılarından örülme bir ağ içinde önlerinde asıllı duruyor gibiydi.

'Bu Thrain'in Arkentaşı,' dedi Bilbo, 'Dağ'ın Kalbi; aynı zamanda Thorin'inde

kalbi. Bunu bir nehir altından bile öte tutuyor. Bunu size veriyorum.

Pazarlığınızda size yardım edecek.'

Sonra Bilbo hiçbir ürperti, hiçbir imrenme bakışı atmadan olağanüstü taşı Bard1 a uzattı ve o da sersemlediği halde taşı avucuna aldı.

'Peki nasıl oluyor da verebiliyorsun?' diye sordu son bir çabayla.

'Hımm pekâlâ!' dedi hobbit huzursuzca.

'Aslında tam olarak benim değil, ama, pekâlâ," bilmediğiniz tüm isteklerime karşı öyle kabul edilmesini istiyorum, Ben bir hırsız olabilirim ya da onlar öyle söylüyorlar, ben şahsen pek hırsız gibi hissetmiyorum kendimi - ama iyi ya da kötü dürüst bir hırsızım, yani öyle

olduğumu umarım.

Neyse şimdi geri dönüyorum ve cüceler bana istediklerini yapabilirler. Umarım işinize yarar.'

Elfkrall Bilbo'ya yeni bir hayranlıkla baktı. 'Bilbo Baggins! dedi. 'Sen zırhlarında daha alımlı duran elf prenslerinden bile daha fazla bu zırhı giymeye layıksın.

Ama Thorin Meşekalkan'ın bunu böyle görüp görmeyeceğini merak ediyorum. Genel anlamda cüceler hakkında belki senden daha çok şey biliyorum, Sana bizimle kalmanı öğütüyorum, burada onurlandırılacak ve üç kat daha hoş karşılanacaksınız.'

'Bundan eminim. Teşekkür ederim,' dedi Bilbo eğilip selam vererek. 'Ama bunca şeyi beraber atlattıktan sonra arkadaşlarımı bu şekilde bırakmamam gerektiğini düşünüyorum. Hem yaşlı Bombur'a gece onu **291**

uyandıracığıma dair söz de verdim! Gerçekten gitmeliyim hem de çabucak.'

Söyleyebilecekleri hiçbir şey onu durduramazdı; bunun üzerine eşlik edecek bir grup oluşturuldu; ve o giderken de hem kral hem de Bard onu şerefle selamladılar.

Kamptan geçerlerken koyu renk bir cübbeye bürünmüş

yaşlı bir adam oturduğu çadının kapısından ayağa kalktı ve onlara yöneldi.

'Aferin! Bay Baggins!' dedi Bilbo'nun sırtını tapışlayarak. 'Sende her zaman birinin tahmin edebileceğinden çok daha fazlası var!' Bu Gandalf'dı.

Bilbo günlerdir ilk defa gerçekten keyiflendi. Ama hemen sormak istediği tüm o sorular için hiç vakti yoktu.

'Sabrın sonu selamet!' dedi Gandalf. 'Yanılmıyorsam, her şey bitmek üzere artık. Seni bekleyen sevimsiz zamanlar vart ama kalbini ferah tut! Hepsinin üstesinden geleci/irsin. Kuzgunların bile duymadığı henüz haber olmamış

haberler var. İyi geceler!"

Bilbo, şaşkın ama keyifli aceleyle devam etti. Güvenli bir yerinden nehri geçirildi ve kupkuru bir halde diğer kıyıya ulaştırıldı ve sonra elflerle vedalaştı "ve kapıya doğru dikkatlice tırmanmaya başladı. Dehşet bir bitkinlik üzerine çöktü, ama geceyansından epeyce önce ipten yukarı tırmandı - ip halen bıraktığı yerde duruyordu. İpi çözüp sakladı ve duvarın üzerine çöktü, sinirli sinirli şimdi neler olacağını merak etti,

Geceyarısı Bambu r'u uyandırdı ve ardından da yaşlı cücenin teşekkürlerini (ki bunları pek de haketmediğini düşünüyordu) dinlemeden kendi

köşesine kıvrıldı. Tüm kaygılarını sabaha dek unutarak çabucak uykuya daldı.

Aslına bakarsanız rüyasında jambonlu yumurtalar görüyordu.

B Ö L Ü C D 17

P I R T I M A k O P ü Y O R

Ertesi gün kampta trompetler erkenden çaldı. Çok geçmeden tek bir habercinin dar yol boyunca koşuşturduğu görüldü. Haberci durdu, uzaktan onları selamladı ve Thorin'e şimdi yeni bir elçiliği dinleyip dinlemeyeceğini sordu. Çünkü yeni haberler ele geçmişti ve işler de değişmişti.

'Bu Dain olmalı!' dedi Thorin duyduğunda. 'Gelişinin rüzgânını almış olmalılar. Bunun tavırlarını

değiştireceğini biliyordum! Onlara az sayıda ve silahsız gelmelerini söyle, o zaman onları dinleyeceğim,' diye bağırdı haberciye, Öğlen gibi Göl'ün ve Orman'ın sancakları tekrar havalarda göründü. Yirmi kişilik bir kabile yaklaşıyordu.

Mızrak ve kılıçlarını dar yolun başlangıcında yere bırakıp kapıya doğru ilerlediler. Merak içindeki cüceler aralarında hem Bard hem de Elfkral'ın, önlerinde de demir çerçeveli, sağlam, ahşap bir mücevher kutusu taşıyan, pelerinli ve başlıklı, yaşlı bir adam olduğunu gördüler.

'Selam olsun Thorin!' dedi Bard. 'Halen aynı kafada mısın?'

'Kararım bir iki güneş doğuşu ve batışı ile değişmez,'

diye yanıtladı Thorin. 'Bana boş sorular sormak için mi geldiniz? istediğim üzere, elf ordusu halen ayrılmamış! O

zamana dek boşuna^ benimle pazarlık yapmaya geliyorsunuz/

'Karşılığında altının bir kısmını devredebileceğin hiçbir **293**

şey yok mu?'

'Siz ve arkadaşlarınızın teklif edebileceği hiçbir şey.'

'Peki ya Thrain'in Arkentaşı?' dedi ve tam o anda da yaşlı adam mücevher kutusunu açtı ve mücevheri havaya kaldırdı. Işık elinden sabah parlaklığında ve beyazlığında yayılıverdi.

Sonra Thorin şaşkınlıktan ve hayranlıktan dili tutulmuş

bir şekilde vurgun yedi. Uzun bir süre boyunca hiç kimse konuşmadı.

Thorin sonunda sessizliği bozdu; sesi öfkeden boğuk boğuktu. 'O taş benim babamındı ve dolayısıyla da benimdir,' dedi, 'Neden bana ait olan bir şeyi satın alayım?'

Ama merak sardı içini ve ekledi: 'Ama evimin yadigârını nasıl ele geçirdiniz - tabii hırsızlara böyle bir soru sormanın gereği varsa?'

'Bizler hırsız değiliz,' diye yanıtladı Bard. 'Sizin olanı, bizim olan karşılığında geri vereceğiz.'

'Onu nasıl ele geçirdiniz?' diye bağırdı iyice biriken bir öfkeyle Thorin.

'Onlara ben verdim!7 dedi duvann üzerinden aşağı bakan ve dehşet bir korkuya kapılmış Bilbo ince ve kısık bir sesle.

'Sen! sen!' diye bağırdı Thorin ona dönüp, iki elle birden onu kavrayarak;

'Seni sefil hobbit! Seni çelimsiz hırsız!' diye bağırdı kelime sıkıntısı içerisinde ve zavallı Bilbo'yu bir tavşan gibi salladı.

'Dur in'in sakalı adına! Keşke Gandalf burada olsaydı!

Seni seçtiği için ona lanet olsun! Sakalı kurusun inşallah!

Sana gelince de seni kayalara fırlatacağım!' diye bağırdı ve Bilbo'yu kollarından kaldırdı,

'Dur! Dileğin yerine geldi!' dedi bir ses. Mücevher kutusunu taşıyan yaşlı adam başlığını ve pelerinini bir kenara fırlattı. İşte Gandalf! Ve anlaşılın tam da

vaktinde.

Eğer hırsızımı sevmediysen rica ederim
ona zarar verme.

Yere koy ve önce söyleyeceklerini dinle!

Hepiniz elbirliği yapmışsınız galiba! dedi Thorin Bilbo'yu duvarın tepesine atar gibi bırakarak. Bir daha asla herhangi bir büyücü ya da dostlarıyla iş yapmayacağım.

Evet ne söyleyeceksin bakalım seni sıçan soyundan yaratık?!

'Aman Tanrım! Aman Tanrım!' dedi Bilbo. 'Her şeyin çok sinir bozucu olduğuna eminim. Bana kendi ondörtte bir payımı seçebileceğimi söylemişsiniz

hatırlarsanız! Belki biraz fazla sözcüğü sözcüğüne aldım - bana cücelerin iş lafa gelince daha nazik oldukları söylenmişti. Zaman, öyle de olsa, sizin benim işe yaradığımı düşündüğünüz bir zamandı. Cidden, sıçan soyundan bir yaratık ha! Bu mu sizin ve ailenizin bana verdiği hizmet sözü Thorin? Bunu benim kendi payımı istediğim gibi harcamış gibi alın ve ne yapacaksınız yapın!"

'Yapacağım/ dedi Thorin sertçe. 'Artık seni bırakacağım - bir daha hiç karşılaşmayız inşallah!' Sonra döndü ve duvann üzerinde konuştu. 'İhanete uğradım,'

dedi. 'Arkentaşı'na, evimin hazinesine, bedelini ödeyerek atalık edemeyeceğim

doğru tahmin edilmişti. Onun için hazine yığınının ondörtte birini, değerli taşları bir kenara ayırarak, gümüş ve altın olarak vereceğim; Ancak bu, hainin söz verilen payı sayılacak ve bu ödülle de çekip gidecektir ve siz de, onu istediğiniz gibi bölüşebilirsiniz.

Payının yeterince az olacağından kuşkum yok. Yaşamasını istiyorsanız alın; artık onunla dost falan değilim.'

'Hadi arkadaşlarının yanına git!' dedi Bilbo'yu 'yoksa seni aşağı fırlatırım.'

'Peki ya altın ve gümüş?' dedi Bilbo.

'O da sonradan gelir, düzenlenince,' dedi. 'Defol!'

'O zamana dek taşı alıkoyuyoruz,' diye bağırdı Bard.

'Dağ'ın altındaki Kral olarak pek de muhteşem bir tavıf göstermiy orsun,' dedi Gandalf. 'Ama halâ her şey **295**

değişebilir.'

'Elbette değişebilir,' dedi Thorin. Ve zaten hazinenin şaşkınlığı üzerine öyle binmişti ki, Dain'in yardımıyla Arkentaşı'nı geri gelde edip ödül payını alıkoymayı becerip becemeyeceğini Ölçüp tartıyordu.

Ve böylece Bilbo aşağı sallandırıldı ve yaşadığı tüm sıkıntılara karşılık Thorin'in ona daha önceden verdiği zırh

dışında hiçbir şey almadan ayrıldı. Gidişi yyzünden birden fazla cüce yüreklerinde utanç ve acıma duydu.

'Elveda!' diye bağırdı onlara. 'Dost olarak tekrar karşılaşabiliriz.'

'Yok ol!' diye bağırdı Thorin. 'Üzerinde halkım tarafından yapılmış zırh var ve bu da senin için fazlasıyla iyi.'

Bu zırha ok işlemez, ama eğer acele etmezsen sefil ayaklarını oklamakta duraksamayacağım. Bu yüzden acele et!'

'Çok da alelacele değil!' dedi Bard. 'Sana yanna dek vakit veriyoruz. Öğleyn geri geleceğiz ve taşa karşılık gelecek kısmı hazine yığınından getirip

getirmediğini göreceğiz.

Eğer aldatma olmadan bu yerine getirilmişse ayrılacağız ve elf ordusu da ormana geri dönecek. Bu arada hoşça kal!'

Bunun ardından kamplarına geri döndüler, ama Thorin Roac aracılığıyla Dain'e olup biteni anlatacak ve ihtiyatlı bir hızda gelmesini söyleyecek bir haberci gönderdi.

O gün ve o gece öyle geçti. Ertesi gün rüzgâr batıya kayd, hava karanlık ve kasvetliydi. Kampta bir çığlık duyulduğunda gün halen ilk saatlerindeydi. Koşucular, Dağ'ın doğu çıkıntısı civarında bir cüceler ordusunun

görüldüğünü ve şu sıra Dale'e doğru hızla ilerlediğini haber vermeye geldiler. Dain gelmişti. Gece boyunca aceleyle ilerlemiş ve onların beklediğinden de çabuk karşılılarına dikilmişti. Adamlarından her biri dizlerine dek inen boyunlu çelik zırhlar giymişler ve bacakları da yapılış sırrı

296

Dain halkının elinde bulunan ince, esnek, göz göz bir metal ağıyla örtülmüştü. Cüceler boylarına göre fazlasıyla güçlüdürler, ancak orduyu oluşturanların birçoğu cüceler için bile güçlüydü. Çift taraflı, ağır, geniş ağızlı baltalar kullanıyorlardı savaşlarda; ayrıca her birisinin yanında küçük, enli bir kılıç ve

sırtında da yuvarlak bir kalkan vardı.

Sakallan ayrılmış ve örülmüş ve uçları kemerlerine sıkıştırılmıştı. Miğferleri demirdendi ve demirden ayakkabılar giymişlerdi ve yüzleri de sepsertti.

Trompetler insanlara ve elflere silahlanmayı emretti.

Çok geçmeden cüceler dehşet bir hızla vadiden yukarı gelirlerken görüldüler. Nehir ve doğu çıkıntısı arasında durdular. Ancak bir kısmı yollarına devam etti ve nehri geçerek kampa yaklaştı; ve orada silahlarını yere bırakıp ellerini barış işaretiyle havayâ kaldırdılar, Bard onları karşılamak üzere gitti; Bilbo da onunla birlikte.

'Bizler Nain oğlu Dain tarafından gönderildik/ dediler sorulunca. 'Eski krallığımızın yeniden canlandığını öğrenen bizler aceleyle Dağ'daki akrabalarımıza gidiyoruz. Ancak korunan duvarlar önündeki dzlkte düşmanlar gibi oturan sizler de kimsiniz?' Bu, bu tür durumların nazik ve biraz da eski moda dilinde aslında şu anlama geliyordu: 'Burada işiniz yok. Biz ilerliyoruz, bu nedenle yol aın, yoksa sizinle savaşırız!' Dağ ve nehrin dirseği arasından ilerlemeyi kastediyorlardı, çünkü o kısımdaki dar bölge çok kuvvetli korunmuyor gibiydi, Bard, tabii ki, cücelerin doğruca Dağ'a gitmelerine izin vermedi. Arkentaşı'yla

değiştirilmek üzere altın ve gümüş

gelene dek bekleme kararı almıştı; çünkü kale bir kez böylesi geniş ve savaşçı bir grupla donanırsa bir daha böyle bir şeyin olabileceğine inanmıyordu.

Berberlerinde çok fazla miktarda erzak getirmişlerdi; cüceler çok ağır şeyler taşıyabilirlerdi ve nerdeyse tüm Dain halkı da hızlı yürüyüş tempolarına rağmen silahlarına ek olarak bir de **297**

sırtlarında kocaman torbalar taşıyordu.

Bir kuşatmaya haftalarca dayanabilirlerdi ve bu arada da daha fazla cüce gelir ve belki de daha da fazlası gelirdi, çünkü Thorin'in pek çok akrabası vardı. Ayrıca bir başka kapı

daha açıp onu koruma altına alabilir ve böylece kuşatmacılar tüm dağı çevrelemek zorunda kalabilirlerdi ve oysa bunun içinde yeterli sayıda adamlan yoktu.

İşin aslı bu tam da onların planıydı (haberci kuzgunlar Thorin ve Dain arasında bayağı meşguldüler); ancak yol şu anda kapalıydı, böylece kızgın sözlerin ertesinde cüce haberciler sakallarının arasından mırıldana homurdana çekildiler. Sonra Bard derhal Kapı'ya haberciler gönderdi; ama haberciler hiçbir altın ya da ödemeyle karşılaşmadılar.

Atış alanına girer girmez oklar uçuştı ve dehşet içinde alelacele geri döndüler.

Şimdi kampta sanki savaş varmış

gibi her şey ayaklanmıştı; çünkü Dain'in cüceleri doğu kıyısı boyunca ilerliyorlardı.

'Aptallar!' diye güldü Bard, 'Dağ'ın kolunun altına geldiklerine bakılırsa Madenler'de çarpışmaya dair ne bilirlerse bilsinler, yer üstünde savaştan hiç anlamıyorlar anlaşılın. Tam sağ kanatlarının üzerinde, kayalar arasına gizlenmiş pek çok okçu ve mızrakçımız var. Cüce zırhları iyi olabilir, ancak çok geçmeden zor durumda kalacaklar.

Onlar iyice uyanmadan biz iki koldan saldıralım!'

Ama Elfkrall şöyle dedi: 'Altın adına bu savaşı başlatmadan önce uzun bir süre bekleyeceğim. Biz istemedikçe cüceler ne bizi geçebilirler ne de biz fark etmeden bir şey yapabilirler. Yine de uzlaşma getirecek bir şeyler olmasını ümit edelim. Eğer sonunda mutsuz atışlar olmak zorundaysa, sayımız yeterli olacaktır.'

Ama cüceleri hesaba katmamıştı. Arkentaşı'n kuşatmacıların elinde olduğunu bilmeleri düşüncelerini kamçılıyordu; ayrıca Bard ve arkadaşlarının tereddüt edeceklerini tahmin ediyor ve onları tartışa dururlarken **298**

vurmayı düşünüyordular.

Aniden hiçbir işaret olmadan sessizce hücum etmek üzere öne atıldılar. Yaylar vınladı ve oklar ıslık çaldı; Çarpışma başlamak üzereydi.

Daha da aniden karanlık dehşet verici bir hızla çöktü.

Kara bir bulut gökyüzünde koşturuyordu. Bir kış gök gürlemesi vahşi bir rüzgârla gürleyerek döne döne geldi ve Dağ'da patladı, bir şimşek zirveyi aydınlattı. Ve gök gürlemesinin altında dönerek ilerleyen başka bir karalık daha görülebiliyordu; ama onu rüzgâr taşııyordu, kuzeyden muazzam bir kuş bulutu gibi, hem de kanatların arasından

ışığa geçit vermeyecek bir yoğunlukta geliyordu.

'Durun!' diye bağırdı aniden ortaya çıkan ve ilerleyen cüceler ve onları bekleyen birlikler arasında kollarını kaldırmış tek başına duran Gandalf, 'Durun!' diye bağırdı gök gürlemesi gibi bir sesle ve asası şimşek gibi bir ışık saçtı. 'Dehşet hepimizin üzerine geldi! Eyvah! Tahmin ettiğimden de çabuk geldi. Goblinler üzerinizde. Kuzeyin Bolg'ul geliyor. Ey Dain! Babasını Moria'da öldürdüğün Bolg. Bakın, işte! Ordusunun üzerindeki yaralar bir çekirge denizi gibi - kurlara da binmiş geliyorlar ve Warglar da onlarla birlikte.'

Hepsi şaşkınlığa ve karmaşaya kapıldı.

Gandalf konuşurken bile karanlık daha da büyümüşü. Cüceler durdular ve gözlerini göğe diktiler, Elfler pek çok ağızdan bağıırıp dudular.

'Gelin bakalım!' dedi Gandalf. 'Halen akıl almak için zamanınız var. Bırakın Nain oğlu Dain hızla üzerimize gelsin!'

Böylece hiç kimsenin beklemediği bir çarpışma başladı; ve daha sonra tarihe Beş Ordular Çarpışması olarak 1 Azog'un oğlu. Bkz. s. 36

geçti bu çarpışma ve çok korkunçtu. Bir tarafta Goblinler ve Yabankurtları vardı, diğer tarafta Elfler ve İnsanlar ve Cüceler, Çıkış nedeni ise şuydu; Koca Goblin'in Puslu Dağlar'dan inişinden beri ırklarının cüceler için duyduğu kin büyüye büyüye müthiş bir çılgınlığa dönüşmüştü. Tüm şehirleri, kolonileri ve kaleleri arasında haberciler bir gidip bir gelmişlerdi; çünkü şimdi kuzeyin egemenliğini ele geçirme kararı almışlardı. Haberleri gizli yollarla toplamışlardı; ve tüm dağlarda bir silahlanma ve hareketlenme vardı. Sonra tepelerde ve vadilerde birbirlerini

bularak, tünelden ve karanlığın altından durmadan giderek, ta başkentleri olan Kuzeyin yüce Gundabad Dağı'nın altına ve çevresine dek ilerlediler; bir fırtına apansızlığında Güneye çullanmak üzere bir ordu hazır olmuştu. Sonra Smaug'un öldüğünü duydular ve yüreklerine sevinç doldu; ve gecelerce dağların arasından aceleyle ilerlediler ve sonunda da ansızın, Kuzeyden tam Dain'in burnunun ucuna kadar geldiler. Issız Dağ'ı, ardındaki tepelerden ayıran engebeli topraklara ulaşana dek gelişlerinden kuzgunların bile haberi olmadı.

Gandalfın ne kadar haberdar olduğu hakkında da bir şey söylenemez, ancak bu ani saldırıyı beklemediği açıktı.

Gandalfın Elfkral ve Bard'la danışıp görüşerek yaptığı plan şöyleydi; ve tabii Dain'le de, çünkü cüce-efendisi artık onlara katılmıştı; Goblinler hepsinin düşmanıydı ve gelişleriyle tüm diğer kavgalar unutulmuştu. Tek ümitleri goblinleri Dağ'ın kolları arasındaki vadiye çekmekti; ve kendileri de güneye ve doğuya bakan büyük çıkıntılara adam yerleştirecekti. Yine de eğer goblinler Dağ'ı istila edebilecek sayıdaysalar bu tehlikeli olacaktı ve bu nedenle onlara arkadan ve yukarıdan da saldırılmalıydı; ancak başka bir plan daha yapmak ya da yardım çağırmak için zaman yoktu.

Çok geçmeden gök gürlemesi güneydoğuya ilerleyerek **300**

geçip gitti, ama yarasa bulutu alçaktan uçarak Dağ'ın yamacından, geldi ve ışığı kesip onları dehşete düşürerek tepelerinde dönüp durdu.

'Dağ'a!' diye bağırdı Bard. 'Dağ'a! Vakit varken yerlerimizi alalım!'

Güneydeki çıkıntıda, aşağı yamaçlara ve eteklerindeki kayalara Elfler yerleşti, Doğudaki çıkıntıya insanlar ve cüceler yerleşti. Ancak Bard ve en çevik insanlar ve elflerden bazıları Kuzeyi görebilmek için Doğu sırtının yüksekliğine tırmandılar. Az sonra Dağ'ın eteklerinin önünde aceleyle ilerleyen yığınla kapkara olmuş toprakları görebiliyorlardı. Çok geçmeden, öncü kol çıkıntının ucunu

döndü ve koştura koştura Dale'e geldi. Bunlar en hızlı kurt-sürücüleriydi ve çığlık ve ulu maları taa uzaklardaki havayı bile ınlatıyordu. Birkaç cesur adam önlerinde savaş hilesi olarak direnecekmiş gibi duruyor ve diğlerlerinin önünde kalan pek çoğ u geri çekilip yanlara kaçış ıyordu. Gandalf'ın ümit ettiğ i gibi, goblin ordusu, direnen öncü kolun arkasında toplanmış ve ş imdi düş manı bulmak üzere Dağ'ın kolları arasında vahş ice ilerleyerek vadiye akın ediyordu. Kırmızı ve siyah, sayısız sancaklarıyla ş iddet ve düzensizlik içinde adeta koca bir dalga gibi gelip duruyorlardı.

Korkunç bir çarpış maydı. Bilbo'nun

deneyimlerinin en korkuncu, ve o sırada en çok nefret ettiği bir deneyim -

yani çok önemsiz bir rolü olmasına rağmen, uzun süreler sonra en gururlandığı ve hatırlamaktan en çok hoşlandığı.

Aslında size tam vaktinde yüzüğünü parmağına geçirip tehlikeden olamasa bile gözlerden kaçığını söyleyebilirim.

O türden sihirli bir yüzük bir goblin saldırısında tam bir koruma olamayacağı gibi uçuşan okları ve dehşet mızrakları da durdurmaz; ancak tabii ki ayak altından kaçmaya yarar ve kafanızın bir goblin kılıççısının ortalığı düzleyen kelle uçurma hareketi için özellikle

seçilmesini **301**

de engeller.

İlk hücum eden elfler oldu. Goblinlere besledikleri kin acımasız ve afbilmezdi, Mızrakları ve kılıçları karanlıkta soğuk bir alev pırıltısıyla panldadı ve onları kavrayan ellerin gazapları feci derecede öldürücüydü. Düşmanlarının ordusu vadide yoğunlaşır yoğunlaşmaz ok sellerini yolladılar w her bir ok da sanki saplanacak bir ateş

uçuyormuş gibi pırıldadı. Oklann ardından bir mızrakçılarını atılıp hücumu geçti. Çıgıllıklar kulaklan sağır edebilecek güçteydi. Kayalar goblin kanlarıyla siyaha boyandı.

Tam goblinler o çılgın saldırıdan kendilerini toparlıyorlardı ve elf hücumu da duraklamıştı kit vadinin öte tarafından boğuk bir kükreme yükseldi. 'Moria!' ve

'Dain! Dain!' bağışları arasında Demir Tepelerden gelen cüceler kazmaları ellerinde diğer taraftan daldılar; ve artlarında da uzun kılıçlarla Göl insanları vardı.

Goblinleri bir paniktir aldı; ve onlar bu yeni saldırıyı karşılamak üzere dönerlerken sayıları artmış elfler yeniden hücumu geçti. Daha şimdiden goblinlerin çoğu tuzaktan kurtulmak için nehirden aşağı kaçmaya başlamıştı; ve kendi kurtlarının çoğu da dönüp onları

buluyor ve ölü ve yaralıları paralıyordu. Zafer çok yakınlarda gibiydi ki yukanlardaki yükseltilerde bir çığlık çınladı,

Goblinler Dağa diğer taraftan tırmanmıştı ve şimdiden çoğu Kapı'nın üzerindeki yamaçlarda, diğerleri ise yardım ve çığlıklar atarak uçurumdan yuvarlananlara hiç aldırış

etmeden uluorta bir halde yukardan çıkıntılara saldırabilmek için akın akın aşağıya geliyordu. Bunların her birine ortadaki dağın ana kütlesinden aşağı inen patikalarla ulaşılabilirdi; ve savunmadakilerin yolu uzun müddet tutabilmeleri için çok az şeyleri vardı.

Böylece zafer ümidi yok oldu. Kara dalganın ancak ilk saldırısını durdurabilmişlerdi.

Gün ilerliyordu. Goblinler tekrar vadide toplandılar.

Sonra bir Warg ordusu aç kurtlar gibi çıka geldi ve onlarla birlikte de Bolg'un muhafızı olan, Jcocarnan ift uçlu elik kılıçlı devasa cüsseli goblinler. Çok geçmeden hakiki bir karanlık fırtınalı bir göge karışır oldu; bu sırada da koca yarasalar halen elfler ve insanlann kafalan ve kulaklarının çevresinde dönüp duruyorlar, ya da yaralılara vampir gibi yapışmış duruyorlardı. şimdi Bard, Doğu çıkıntısını savunmak için çarpışıyor, ancak yine de yavaşça geri çekiliyordu ve elf-efendileri de koyda, güney kolunun üstündeki Kuzguntepesi'deki gözetleme noktası

yakınlarında krallannın yanlartndaydılar.

Aniden bir bağnş duyuldu ve Kapı'dan bir trompet çağrısı geleli. Thorin'İ unutmuşlardı! Kaldıraçlarla hareket ettirilen duvann bir kısmı gürültüyle havuzcuğa düştü, Ve Dağ'ın altındaki Kral dışarı fırlayıverdi ve arkadaşlan da peşinden. Pelerin ve başlıklar gitmişti; hepsi de zırhlar içinde parlıyorlardı ve gözlerinde kıvıll bir ışık işiyordu.

Büyük cüce, karanlıkta, ölen bir ateşteki altın gibi ışıldıyordu.

Kayalar yukarıdaki goblinler tarafından yükseklerden aşağı fırlatılıyordu; ancak cüceler devam ettiler, şelalelerin dibine sıçradılar ve çarpışmak üzere İleri

atıldılar. Kurt ve sürücüleri önlerinde düşüyor ya da kaçıyorlardı. Thorin baltasını güçlü vuruşlarla sallıyor ve hiçbir şey ona zarar vermiyor görünüyordu,

'Bana gelin! Bana gelin! Elfler ve İnsanlar! Bana gelin! Ey benim akraba halkım!' diye bağırdı ve sesi vadide bir boru gibi titredi.

Düzene aldırmaksızın Dain'in tüm cüceleri aşağı, yardımına geldiler. Pek çok Göl-insanı da aşağı indi; çünkü Bard onlara engel olamamıştı; ve diğer taraftan da elf mızrakçılarının çoğu çıka geldi. Goblinler bir kez daha vadiye kıştırılmıştı; Dale goblin ölüleriyle kararıp korkunç bir hal alana dek

kümeler halinde üst üste yığılmışlardı.

Warglar dağıtılmış ve Thorin tam Bolg'un muhafızlarının ortasına saldırmıştı. Ancak saflarını delememişti.

Şimdiden arkasında, goblin ölüleri arasında, pek çok insan ve pek çok cüce ve ormanlarında mutlu mutlu yüzyıllarca yaşayacak olan pek çok iyi elf ölü yatıyordu. Ve vadi genişledikçe Thorin'in hamlesi de gitgide yavaşladı.

Yanıdakilerin sayılan çok azdı. Kanatlan savunmasızdı. Az sonra saldırıya geçenler saldırıya uğradı ve her yönden saldırıya geçen goblinler ve kurtlar tarafından sarıldılar.

Bolg'un muhafızı uluyarak onlara doğru geldi ve kum tepelerindeki dalgalar gibi saflanna daldı. Arkadaşları yardıma gelemedi, çünkü Dağdan gelen saldırıya katlanmış bir güçle yenilenmişti ve iki tarafta da, insanlar ve elfler yavaş yavaş eziliyorlardı.

Bilbo tüm bunları üzüntüler içinde seyrediyordu.

Kendisi de Kuzgun tepesi nde, elfler arasında yerini almıştı

- kısmen o noktadan kaçma şansı daha yüksek olduğu için, kısmen de (beyninin daha Tookça olan kısmıyla) eğer son çare olacaksa daha çok Elfkralı savunmayı tercih ediyordu.

Gandalfın da orada olduğunu söyleyebilirim; adeta derin bir trans halinde, yere oturmuş ve sanırım her şey sona ermeden önce bir tür son sihir patlaması hazırlıyordu.

Şu son hiç de uzak gözüküyordu. 'Artık çok geçmez ki, 1 diye düşündü Bilbo, 'goblinler Kapı yı ele geçirir ve biz de ya katledilir ya da indirilip esir edilirim. Tüm bu yaşananlardan sonra birisini ağlatmaya gerçekten de yeter de artar bunlar. Bu aşağılık yaratıkların hazineyi ele geçirmesi ve zavallı yaşlı Bombur ve Balin, ve Fili ve Kili tüm diğerlerinin kötü bir sonu olmalarındansa ve tabii Bard'ın da, Göl-insanların m da ve mutlu elflerin de - yaşlı Smaug'un tüm o

uğursuz hazineyi alıp başına çalmasını tercih ederdim. Ah biçare ben! Pek çok çarpışma şarkısı duydum ve hep bozgunun şanlı şerefli olduğunu sanmıştım. Acıklı olmasa bile gayet huzursuz bir şey gibi.

Keşke tümüyle bunun dışında olabilseydim.'

Bulutlar rüzgârla parçalandı ve kızıl bir gün batışı Batıyı yardı. Karanlıkta bu ani ışığı gören Bilbo etrafına bakındı.

Korkunç bir çığlık attı: Yüreğini ağzına getiren bir şey görmüştü; uzaklardaki parlamaya rağmen, küçük, ama görkemli kara şekiller.

'Kartallar! Kartallar!' diye bağırdı.
'Kartallar geliyor!'

Bilbo'nun gözleri nadiren yanılırdı.

Kartallar rüzgârla birlikte dizi dizi ve sanki Kuzeyin tüm kartal yuvalarındaki kartalların toplanmış olduğu bir ordu halinde geliyorlardı.

'Kartallar! Kartallar!' diye bağırdı Bilbo dans ederek ve kollarını sallayarak. Elfler onu göremeseler de ciıyabiliyorlardı. Az sonra onlar da bu bağnşa katıldılar ve sesleri vadi boyunca yankılandı. Pek çok meraklı göz henüz Dağ'ın güney yamaçlarından başka hiçbir şey gözükmemesine rağmen yukarılara kalktı.

'Kartallar!' diye bağırdı Bilbo bir kez daha, ama tam bu sırada yukarılardan fırlayan bir taş miğferine çarptı ve o da bam diye yere yığıldı; sonrasını

hatırlamıyordu.

ÖÖNÜŞ YOLCULUQU

Bilbo kendine geldiğinde, sözcüğün tam anlamıyla kendi başınaydı.

Kuzguntepesi'nin dümdüz taşları üzerinde yatıyordu ve yakınlarda da hiçkimse yoktu. Önünde bulutsuz, ancak buz gibi bir gün uzanıyordu. Titriyordu ve soğuktan taş kesilmişti, ama başı da alev alev yanıyordu.

'Şimdi, neler olup bittiğini merak ediyorum?' dedi kendi kendine. 'Her koşulda henüz şehit kahramanlardan biri

değilim; ama sanırım buna yetecek zaman var! 1

Yorgun argın ve acılar içinde doğruldu. Vadiye baktığında canlı hiçbir goblin göremedi. Bir müddet sonra zihni biraz duruldu ve aşağıdaki kayalarda hareket eden elfler gördüğünü sandı. Gözlerini ovaladı. Kesinlikle biraz ilerde, ovada bir kamp vardı; ve yoksa Kapı'yla burası arasında bir hareket mi vardı ne? Cüceler duvan sökmekle meşgul gibiydiler. Ancak her şey ölesiye durgundu. Hiçbir bağıış, hiçbir şarkı yankısı yoktu. Havayı sanki bir matem kaplamıştı.

'Sonunda zafer kazanıldı, sanırım!' dedi başının ağrıdığını fark ederek. 'Doğrusu

pek kasvetli bir iş gibi görünüyor.'

Birden yukarı doğru tırmanan ve kendisine doğru gelen adamları ayırt etti.

'Selam oradakiler!' diye seslendi titrek bir sesle. 'Selam oradakiler! Ne var ne yok?'

'Bu taşlar arasında konuşan ses de ne?' diye sordu adam, **306**

Bilbo'nun oturduğu yerden çok da uzakta olmayan bir yerde durup etrafı kolaçan ederken.

Sonra Bilbo yüzüğünü hatırladı!
Doğrusu Tanrının sevgili kuluyum!' dedi.
'Her şeye rağmen bu görünmezliğin de

dezavantajlan var. Yoksa sanırım yatakta sıcak ve rahat bir gece geçirebilirdim!"

'Benim, Bilbo Baggins, Thorin' in arkadaşı! diye bağırdı alelacele yüzüğü çıkartırken.

'Seni bulduğum iyi oldu! dedi adam uzun adımlarla ona gelirken. 'Sana ihtiyacımız vardı ve uzun süre seni aradık.

Eğer Büyücü Gandalf sesinin son buralarda duyulduğunu söylememiş olsaydı epeyce fazla olan ölümler arasında sayılacaktın. Buraya son bir kez daha bakmak için gönderildim. Yara bere durumun kötü mü?'

'Sanırım kafama bir şeyler iğrenç bir

şekilde çarptı,1

dedi Bilbo. 'Ama hem miğferim hem de kalın bir kafam var. Her şeye rağmen kendimi kötü hissediyorum; bacaklarım da o kadar halsiz ki.1

'Seni vadideki kampa taşıyayım,' dedi adam ve onu yavaşça kucağına aldı.

Adam hızlı ve emiri adımlarla ilerliyordu. Bilbo'nun Dale'de bir çadının önüne oturtulması çok sürmedi; Gandalf ta bir kolu askıda orada duruyordu. Büyücü bile yara almadan kurtulamamıştı; ve tüm orduda burnu kanamadan kurtulanlar pek azdı.

Gandalf Bilbo'yu gördüğünde keyiflendi,

'Baggins!' diye bir çığlık attı, 'Bak sen Şu işe! Her Şeye rağmen sağsın ha!

Çok *sevindim*, çok! Şansının sana sonuna dek yardım edip etmeyeceğini merak etmeye baŐlamıŐtım! Korkunç bir işti; nerdeyse bir felaket. Ancak diğer haberler bekleyebilir.

Gel!' dedi daha ciddi bir tavırla. 'İsteniyorsun,' ve başı çekerek hobbiti çadırın içine soktu.

'Selam olsun! Thorin,' dedi içeri girerken. 'Onu getirdim.'

30 7

Orada Thorin Meşekalkan pek çok yarayla yaralanmış

bir halde yatıyordu ve paramparça zırhı ve çentik olmuş

baltası da. yere atılmıştı. Bilbo yanına yaklaşırken bakışlarını kaldırdı.

'Elveda, iyi hırsız,' dedi. 'Ben şimdi dünya yenilenene dek atalanmm gerisinde oturmak üzere bekleme salonlarına gidiyorum. Şimdi tüm akın ve gümüşü geride bıraktığım ve onların pek anlam ifade etmediği bir yere gittiğim için seninle dost ayrılmak

istiyorum ve Kapı'daki tüm sözlerimi ve tüm hareketlerimi geri alıyorum/

Bilbo üzüntüyle dolu, dizlerinden birinin üzerine çöktü.

'Elveda, Dağ'ın altındaki Kral!' dedi
'Eğer bu şekilde sona erecekse bu çok aa bir macera; bir dağ dolusu altın bile bunu karşılayamaz. Yine de tehlikelerinde bir Baggins'in hak edebileceğinden çok daha fazlasını seninle paylaştığım için mutluyum.'

'Hayır!' dedi Thorin. 'Sen de bilebileceğinden çok daha fazla iyilik var nazik Batının çocuğu. Doğru oranda karışmış

bir miktar cesaret, bir miktar bilgelik. Eğer daha fazlamız yiyeceği, neşeyi ve şarkıyı altın yığınlarına yeğley e bilseydi, burası çok daha muüu bir dünya olurdu. Ama mutlu ya da mutsuz, artık onu terk etmeliyim. Elveda!"

Sonra Bilbo döndü, kendi başına uzaklaştı ve bir battaniyeye sarılı oturdu ve ister inanın ister inanmayın gözleri kızarıp sesi çatallaşana dek ağladı. Nazik küçük bir ruhtu. Doğrusu da yeniden bir şaka yapmaya yüreği elverene dek epey zaman geçti. 'Tanrıya şükür/ dedi sonunda kendi kendine, 'ki zamanında kalktım. Keşke Thorin yaşasaydı, ama yine de güzellikle aynldığımızı memnunum. Sen bir

aptalsın Bilbo Baggins ve o taş

yüzünden tüm işi yüzüne gözüne
bulaştırdın; ve barış ve huzur için
harcadığın tüm çabalara rağmen,
çarpışma çıktı, ama sanırım bunun için
pek de suçlanamazsın.'

Bilbo bayıldıktan sonra tüm olanları daha sonra öğrendi; ama bu onu keyiflendireceğine daha da üzdü; macerasından bitkin düşmüştü artık. Eve dönüş yolculuğu için can atıyordu. Bu ise biraz ertelenmişti, bu yüzden ben de size aradaki olaylardan biraz bahsedeceğim, Kartallar uzun süredir goblinlerin bir araya toplanmalarından şüpheleni-yorlardı; dağlardaki hareketler onların gözlemciliğinden kaçamaz. Bu yüzden onlar da olağanüstü sayıda ve Puslu Dağlar'ın Koca Kartalı'nın komutası altında toplanmışlardı; ve sonunda çok

uzaklardan çarpışmanın kokusunu almışlar ve fırtınada hızlanarak tam zamanında , gelivermişlerdi.

Goblinleri uçurumlardan fırlatan, çılgınlık atıp serseme çevirdikleri düşmanlarını dağ yamaçlarına sürüp oradan da aşağı atan onlardı. Yalnız Dağ'ı temizlemeleri çok sürmedi ve sonunda vadinin iki tarafındaki elfler ve insanlar da aşağıdaki çarpışmaya yardım etmek üzere aşağı gelebildiler.

Ama kartallarla bile düşmanlarının sayıları oldukça fazlaydı. Tam o son saatte Beorn ortaya çıkmıştı. Kimse nereden ve nasıl olduğunu bilmiyordu. Yalnızdı ve ayı şeklindeydi; ve öfkesi yüzünden nerdeyse dev bir büyüklüğe

erişmişti.

Sesinin gürlemesi davullar ve silahlar gibiydi ve kurtları ve goblinleri samanlar ve tüyler gibi yolundan fırlattı. En arka saflanna ulaştı ve gökgürültüsünde bir paüama gibi çemberi kırdı. Cüceler alçak kıvrımlı bir tepenin üzerinde efendilerinin çevresinde duruyorlardı. Sonra Beorn eğildi ve mızraklarla delik deşik olup düşmüş Thorin'i kaldırdı ve onu bu karışıklıktan çıkarttı.

Hızla arkasına döndü; öfkesi ikiye katlanmıştı. Böylece ona karşı koyabilecek hiçbir şey kalmadı, üstelik hiçbir silah da ona işlemiyor gibiydi.

Muhafızı alıp bir tarafa fırlattı ve Bolg'un kendisini aşağı çekti ve eziverdi. Derken goblinleri bir dehşettir kapladı ve her yöne doğru **309**

kaçışmaya başladılar. Ancak yeni bir ümidin gelişiyle goblinlerin düşmanlarında bitkinlik falan kalmamıştı ve onları yakinen takip ettiler ve ulaşabildikleri her yerde çoğunun kaçmasını engellediler. Birçoğunu Akan Nehir1 e, güney ve batıya kaçanları da Orman Nehri civarındaki bataklıklara doğru sürdüler ve orada son kaçakların büyükçe bir bölümü yok edildi, bu arada güç bela Orman-elflerinin ülkesine ulaşabilenler orada katledildi ya da Kasvetormanı'nın yolsuz izsiz

karanlığının derinliklerinde

, ölmek üzere iyice içlere çekildi. Şarkılar Kuzeyin goblin savaşçılarının üç bölümünün o gün yok olduğunu ve dağların da pek uzun yıllar boyunca banş ve huzur içinde kaldığını söyler.

Gece bastırmadan önce zafer garantilenmişti, ancak Bilbo kampa döndüğünde, kovalama yaya olarak devam ediyordu; ve feci şekilde yaralananlar dışında pek kimse yoktu vadide.

'Kartallar nerede?' diye sordu Gandalfa o akşam sıcak battaniyelere sardı yatarken.

'Bazıları av peşinde/ dedi büyücü, 'ama çoğu yuvalarına geri döndü. Burada kalmayacaklardı ve sabahın ilk ışığıyla yola koyuldular. Dain şeflerini altınla taçlandırdı ve onlarla sonsuza dek dosduk ilan etti.'

'Üzıldüm. Yani, onları bir kez daha görmek hoşuma giderdi/ dedi Bilbo uykulu uykulu; 'Belki eve dönüş

yolunda onları görürüm. Sanırım yakında eve dönüyor olurum, di mi?'

'Ne zaman istersen/ dedi büyücü.

Aslında Bilbo'nun gerçekten de yola koyulabilmesi için günler geçti. Thorin'i Dağ'ın altına, iyice derinlere gömdüler

ve Bard da Arkentaşı göğsünün üzerine yerleştirdi.

'Dağ yıkılana dek orada kalsın!' dedi
'Bundan sonra burada yaşayacak tüm halkına şans getirsin!'

310

Sonra Elfkral tutsaklığı sırasında ondan alınan elf kılıcı Orcrist'i mezarının üstüne koydu. Şarkılarda, eğer düşmanlar yaklaşacak olursa kılıcın karanlıkta pırıl pırıl parladığı ve cücelerin kalesine habersiz yaklaşılamiyacağı söylenir. Şimdi onun yerini Nain oğlu Dain aldı ve Dağ'ın altındaki Kral oldu ve zamanla eski salonlardaki hükümdarlığında pek çok başka cüce toplandı, Thorin'in oniki arkadaşından geriye onu kaldı. Fili ve Kili, annelerinin en büyük kardeşi Thorin'i, kalkanları ve vücutlarıyla siper olup korumaya çalışırken öldüler. Diğer

cüceler Dain'le kaldılar; çünkü Dain hazinesini çok güzel dağıttı.

Artık tabii ki hazine yığnını planlanmış paylar gibi dağıtma sorunu kalmamıştı, yani Balin'e ve Dwalin'e ve Dori'ye ve Nori'ye ve Ori'ye ve Oin'e ve Gloin'e ve Bifur'a ve Bofur'a ve Bombur'a - ya da Bilbo'ya. Yine de tüm altın ve gümüşün, işlenmiş olsun olmasın, ondörtte bir payı Bard'a verilmişti. Çünkü Bard, 'Ölmüşlerin anlaşmalarına saygı göstermek bizim için şereftir ve Arkentaşt da şimdi onun elinde,' dedi.

Ondörtte bir pay bile ölümlü tüm krallarınkinden çok fazla, fazlasıyla fazla bir servetti. Bard bu hazinedeki altınının çoğunu Göl-kasabasının

Efendisine verdi; ve dostlarını ve taraftarlarını cömertçe ödüllendirdi. Elfkral'a, Dain'in kendisine geri verdiği, o çok sevdiği Girion zümrütleri gibi mücevherler verdi.

Bilbo'ya şöyle dedi. 'Bu hazine benim olduğu kadar senin de; ancak pek çok kişinin bunu kazanma ve korunmasında hakkı olduğu için eski anlaşmalar geçerli sayılamaz. Yine de, siz tüm hakkınızdan vazgeçmeye gönüllü olsanız da, dilerim Thorin'in zaten pişman olduğu sözleri doğru çıkmaz; yani bizim size en azını vermemiz.

Sizi en fazla miktarla ödüllendireceğim.'

'Çok nazıksınız,' dedi Bilbo, 'Ama

gerçekten de bu benim için bir kurtuluş.
Zaten hangi akla hizmet tüm bu **311**

hazineyi yol boyunca savaş ve cinayet
olmadan eve götürebileceğimi
bilmiyordum. Hem eve ulaşısam bile
onunla ne yapmam gerektiğini de
bilmiyorum. Sizde kalması eminim daha
iyi olacaktır.'

Sonunda yalnızca kuvveüi bir midillinin
taşıyabileceği kadar, biri gümüş, diğeri
altınla dolu iki küçük sandık aldı.

'Bu kadarını sanırım idare edebilirim,'
dedi.

Nihayet arkadaşlarına hoşça kalın deme
zamanı geldi.

'Elveda Balin!' dedi 've elveda Dwalin; ve elveda Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Bifur, Bofur ve Bombur! Sakallanız hiç seyrelmez inşallah!' Ve Dağ'a dönerek ekledi: 'Elveda Thorin Meşekalkan! Ve Fili ve Kili! Hatıranızın ışığı sonsuza dek sönmesin!'

Sonra cüceler kapılarının önlerinde yerlere dek eğilerek selam verdiler, ama sözcükler boğazlarına takıldı. 'Nereye gidecek olursan ol, hoşça kal ve iyi şanslar!' dedi Balin sonunda. 'Eğer bizi yeniden ziyaret edecek olursan, yani salonlarımız bir kez daha güzelleştiğinde, işte o zaman şölen gerçekten mükemmel olacak!'

'Eğer yolunuz benim tarafa düşerse,'

dedi Bilbo, 'sakın kapıyı çalmaya tereddüt etmeyin, Çay saat dördüdedir; ama hanginiz olursa olsun, saat kaçta gelirse gelsin hoş gelir,'

Sonra da arkasını döndü.

Elf-ordusu yürüyüşe geçmişti; ve üzücü derecede azalmıştı, yine de artık dünyanın kuzey tarafı uzun günler mutlu olacağından çoğu kendini iyi hissediyordu. Ejderha ölmüştü ve goblinler aldedilmişti ve şimdi kışın ardından yürekleri ilkyazın coşkusıyla kabarıyordu.

Gandalf ve Bilbo, Elfkrall'ın arkasından gidiyorlar, Beorn ise onların yanında uzun adımlarla bir kez daha insan

halinde ilerliyor, gülüyor ve yüksek sesle şarkı söylüyordu.

Böylece Kasvetormanı'nın sınırlarına, Orman Nehri'nin çıktığı yerin kuzeyine yaklaşıp dek ilerlediler, Sonra **312**

durdular, çünkü büyücü ve Bilbo, Kral'ın onları bir süre sarayında kalmaları için zorlamasına rağmen ormana girmeyeceklerdi. Ormanın kıyısı boyunca gidip, ormanla Gri Dağların başlangıcının arasında kalan çoraklıktaki kuzey ucunun etrafından dolaşmayı düşünüyorlardı. Uzun ve keyifsiz bir yoldu, ancak artık goblinler ezilmişti ve bu yol onlara ağaçlar altındaki ürkütücü patikalardan daha güvenli geliyordu.

Üstelik Beorn da bu yoldan gidecekti.

'Hoşça kal! Ey Elfkral!' dedi Gandalf.
Dünya halen gençken yeşilorman mutlu
kalsın! Ve tüm halkın mutlu olsun!

'Hoşça kal! Ey Gandalf!' dedi kral. 'En
ihtiyaç olduğun ve en beklenmediğin
zamanlarda ortaya çık inşallah!

Sarayımda ne kadar çok ortaya çıkarsan
da o kadar çok sevinirim!

'Size yalvarırım ki,' dedi Bilbo
kekeleyerek ve tek ayağının üzerinde
dikilerek, 'bu hediyeyi kabul edin!' ve
Dain1 in ayrılırken ona verdiği gümüş
ve İnciden yapılmış bir kolyeyi çıkarttı.

'Böylesi bir hediyeyi kazanmak için ben ne yaptım, ey hobbit?' dedi kral.

'Şey, eee, sanırım, bilirsiniz/ dedi Bilbo biraz kafası karışmış, 'yani, eee, sizin, eee, misafirperverliğinize küçük bir karşılık, eee, verilmeliydi. Demek istediğim bir hırsızın da duyguları vardır. Sizin çok şarabınızı içtim ve çok ekmeğinizi yedim.'

'Hediyeni alacağım, ey Muhteşem Bilbo!' dedi kral ciddi bir tavırla, 've seni elf-dostu ilan ediyorum ve kutsuyorum.

Gölgen asla kısılmasın (yoksa çalmak fazla kolaylaşır)!

Hoşça kal!

Sonra Elfler Orman'a doğru döndüler ve Bilbo da uzun ev yoluna koyuldu.

Geri dönmeden önce pek çok zorluk ve macerayla **313**

karşılaştı. Yaban halen yabandı ve o günlerde orada goblinlerin ötesinde daha pek çok şey vardı; ama iyi korunuyordu ve iyi bir kılavuzu vardı - büyücü onunlaydı, yolun büyük bir kısmında Beorn da - ve bir daha çok büyük bir tehlikeyle hiç karşılaşmadı. Neyse, kış

yanladığında Gandalf ve Bilbo, Orman'ın iki kıyısı boyunca geçip

Beorn'un evinin kapısına dek olan tüm yolu geri gelmişlerdi ve bir süre için ikisi de orada kaldı. Oradaki yılbaşı hazırlıkları sıcak ve keyifliydi; ve Beorn'un daveti üzerine uzaklardan ve bir sürü yerden insanlar geldiler.

Puslu Dağlar'ın goblinleri artık azalmıştı ve kalanlar da bulabildikleri en derin oyuklarda dehşet içinde saklanıyorlardı; Warglar da ormanlardan kaybolmuşlardı, böylece insanlar korkusuzca seyahat edebildiler. Beorn bundan sonra tabii ki bu bölgelerdeki en büyük şef oldu ve dağlar ve orman arasındaki toprakları yönetti; ve onun soyundan insanların kuşaklar boyunca ayı şeklini alma gücüne sahip oldukları

söylenir; ve bunlardan bazılarının sert ve kötü, ancak çoğu daha küçük bir cüsse ve güce sahip olsalar da yüreklerinde Beorn gibi oldukları, Onların zamanında Puslu Dağlar'daki son goblinler de avlanmış ve Yaban'ın kıyısına yeni bir barış gelmiştir.

Bilbo ve Gandalf sonunda Beorn'dan ayrılmadan ilkyaz geldi, hem de parlak bir güneş ve nefis havalıyla ve eve gitmek için can atmasına rağmen Bilbo içi giderek ayrıldı, çünkü Beorn'un bahçelerindeki çiçekleri ilkyazda yazınortasında olduklarından bir gıdım bile az güzellikte değillerdi,

Sonunda uzun yola koyuldular ve goblinlerin onları daha Önce

yakaladıkları ilk geçide ulaştılar. Ancak bu yüksek noktaya gündüzleyin geldiler ve geriye baktıklarında uzanan topraklar üzerinde pınl pırıl parlayan beyaz bir güneş gördüler. Onun ardında Kasvetormanı uzanıyordu, bu ilkyaz halinde bile uzakları mavi, yakın kısımları ise **314**

kopkoyu bir yeşillikteydi. Daha da öteerde, görüş alanının tam ucunda Yalnız Dağ vardı. En yüksek zirvesinde henüz erimemiş kar solgunca parlıyordu.

İşte her yağmurun ardında hep güneş var ve ejderha lann bile bir sonu oluyor!" dedi Bilbo ve macerasına ardını döndü. O Tookça yanı iyice yorulmuştu artık ve

Baggins yanı her geçen gün daha ağır basmaya başlıyordu. 'şu an yalnızca kendi koltuğumda olmak istiyorum!' dedi.

B Ö L ü c n 1 9

S O M A Ş A C D A

Tam Bir Mayıs 7ta ikisi, sonunda Son (ya da İlk) Evcil Ev'in bulunduğu Hivendell vadisinin kenarına geldiler. Yine ikindi üstüydü ve midillileri de yorgundu, özellikle de yükü taşıyan midilli; ve hepsi dinlenme ihtiyacı hissediyordu.

Dik patikadan aşağı indikçe Bilbo, elflerin sanki onlar buradan ayrıldıklarından beri hiç susmamışlarcasına şarkı söylemelerini

duydu; ve biniciler ormanın aşağı
açıklıklara ulařtıķa elfler de eskisine
benzer bir şarkıya başladılar.

şarkının sözleri sanki şöyle bir şeydi:
Ejderha yeraltına sarıldı,

Kemikleri şimdi çoktan ufalandı;

Zırhı parça parça parçalandı,

İhtişamı yerin dibine batırıldıf

Olağanki kılıç paslanırdıy

Ve taht ve ta yitip gider

Gle insanın güvendiği

Ve servetle üzerine titrenen,

Otlar burada halen büyüyor;

Ve yapraklar yine de sallanıyor}

Beyaz su akıyor,

Ve elfler yine şarkılar şaktyor

Gelin/ Tra- la - la -Jalle/

Gelin hadi gerisin geri vadiye/

316

Yıldızlar daha bir parlak

Değerli taşlardan bile öte,

Ay daha bir apak

Hazinedeki gümüşten bile öte:

Ateş daha bir parlak

Ocakta alacakaranlıkta,

*Madenden çıkan altından bile öte., O
halde ne diye boşa dolamla?*

Hey.' Tra - la - la - küle!

Gelin hadi gerisin geri vadiye!

Hey nereye gidiyorsunuz?

Dönmeye gecikiyorsunuz,

Nehirler akıyor taşa taşa,

Yıldızlar partlodyor yana yana!

Hey! Nereye bu denli mahzun?

Bu denli sıkıntılı ve üzgün,

işte elft işte elf-ktzı

*Hoş geldin adam sen yüreğin sızılı Tra-
la-la - lalle*

Gelin hadi gerisin geri vadiye,

Tra-la- la - lalle

Fa- la - la- lalle

Fa - la!

Sonra vadinin elfleri ortaya çıktılar ve onları selamlayıp suyun öte tarafına, Elrond'un evine doğru götürdüler.

Orada çok hoş, sıcak bir şekilde karşılandılar ve o akşam maceralarının hikâyesini duymaya hevesli pek çok kulak vardı. Bilbo sessizleşip üzerine uyku bastığından konuşan Gandalf oldu. Bilbo, kendisi de dahil olduğundan hikâyenin çoğunu biliyordu ve zaten

büyük kısmını yolda gelirken ya da Beorn'un evinde kendisi anlatmıştı büyücüye; ama arada bir hikâyenin bilmediği bir kısmına gelindiğinde gözünü **317**

aralayıp kulak kabartıyordu.

Gandalfın nereye gittiğini Bilbo işte böyle öğrendi; çünkü büyücünün Elrond'a anlattıklarına kulak misafiri olmuştu. Anlaşılan Gandalf iyi sihir ve bilginin efendileri olan beyaz büyücülerin büyük meclisine gitmişti; ve sonunda Ölümbüyücüsü'nü Kasvetormanı 1 nın güneyindeki karanlık hücrelerinden sürfneyi başarmışlardı.

'Artık çok geçmeden,' diyordu Gandalf,

'Orman bir şekilde gelişir. Kuzey korkudan uzun yıllar kurtulmuş

olacak, umarım. Yine de bu dünyadan tamamen sürülmüş

olmasını dilerdim!'

'Doğrusu bu çok İyi olurdu,' dedi Elrond, 'ama korkarım ki bu ne bu dünyanın bu yüzyılında ne de bundan sonra olacak bir şey.'

Seyahatlerinin hikâyesi anlatılıp bittiğinde başka hikâyeler başladı ve daha daha başka hikâyeler, çok çok öncelerinin hikâyeleri, ve yeni şeylerin hikâyeleri ve hiç zamanı olmayan hikâyeler, taa ki Bilbo'nun başı göğsüne

düşüp bir köşede rahat rahat horlayana dek.

Uyanınca kendini beyaz bir yatakta ve ayı da açık bir pencereden parıldarken buldu. Pencerenin altında bir sürü elf bir derenin kıyısına oturmuş gür ve berrak seslerle şarkı söylüyorlardı.

Şakiyin hepiniz keyifle, şimdi şakiyin hadi hep birlikte/

Rüzgâr ağaç tepelerinde, rüzgâr ocağın közünde, Yıldızlar tomurcukta işte ve ay çiçekte, Ve Gecenin pencereleri pasparlak kulelerinde.

Dans edin hepiniz keyifleşimdi dans edin hadi hep birlikte Yumuşacık çimen

*işte ve bırakın uçup gitsin tüy gibi
ayağınız üzerinde/*

*Nehir gümüşten ve uçuşuyor.gölgeler
de-, Keyiflidir mayıs vakti ve keyiflidir
bizim birleşmemiz de.*

318

*Şakırız şimdi usulca ve rüyalarla yol
açalım ona!*

*Uykuya saralım onu ve bırakalım o
anda!*

*Uykuya daldı gezgin ve yastığı
yumuşacık ola!*

*Ninni! Hobbitcik ninni! Kızılağaçla
Söğüt!*

*Çam, günün rüzgârına dek kayın sakın
ola iç çekme!*

Kapan Ay! Karanlık çöksün toprağa!

Susun! Susun! Dişbudak, Böğürtlen ve Meşe!

Sus pus olun tüm sular, ta ki alacakaranlık günü buluncaya!

'Pekala, Şen İnsanlar!' dedi Bilbo dışan bakarken, 'Ay vaktiyle saat kaç? Ninniniz sarhoş bir goblını bile uyandırır! Yine de teşekkür ederim.'

'Ve senin horlamalann da taştan bir ejderhayı bile uyandırır - yine de teşekkür ederiz,' diye yanıtladılar kahkahalarla. 'Şafak yaklaşıyor ve gecenin başlangıcından şimdiye dek uyudunuz. Yarın, belki de yorgunluğunuz geçmiş olacak.'

'Elrond'un evinde küçücük bir uyku bile koca şeyleri iyileştirir,' dedi, 'Ama alabileceğim tüm tedaviyi alacağım.

Bir ikinci iyi geceler, iyi dostlar!' Ve ardından yatağa gitti ve sabah geç vakitlere dek uyudu.

Bitkinlik bu evde onu çabucak terk etti ve en sonunda, vadinin elfleriyle pek çok şen şaka yapıp dans etmeye başladı. Yine de bu yer bile artık onu tutamıyor, geciktir emiyordu; her dakika kendi evini düşünüyordu.

Durum böyle olunca bir hafta sonra Elrond'a hoşça kal dedi ve kabul edebileceği küçük hediyeler vererek Gandalf la yola koyuldu.

Daha vadiyi terk ederlerken bile gökyüzü Önlerinde, Batıda karardı ve rüzgâr ve yağmur onları karşılamak üzere ortaya çıktı.

Mayıs neşelenme vaktidir!' dedi Bilbo yağmur yüzüne vururken. 'Ama biz efsanelere sırtımızı döndük ve eve **319**

geliyoruz. Sanırım bu da bunun ilk keyfi.'

'Daha çok yolumuz var/' dedi Gandalf.

'Ama bu son yol,' dedi Bilbo.

Yaban'ın sınırının kıyısını çizen nehre ve sizin de hatırlayacağınız o dik kıyının altındaki sığınağa geldiler. Su hem yaklaşan yaz yüzünden eriyen kar suları,

hem de gün boyunca süren yağmur yüzünden kabarmıştı; ama birazcık debelenmeyle öteki kıyıya geçip akşam olurken yolculuklarının son aşamasına koyuldular.

Bu kafilenin daha küçük ve daha sessiz olması dışında öncekine oldukça benziyordu. Üstelik bu sefer troll'ler de yoktu. Yolda her nokta da Bilbo bir yıl - ki ona daha çok on gibi gelmişti - öncesinin olaylarını ve sözlerini hatırladı, böylece de tabii ki hemen midillinin nehre düştüğü yeri ve onların da Tom ve Bert ve Bill'le olan iğrenç maceralarının başlaması aklına geldi.

Yoldan biraz ötede gömmüş oldukları troll'lerin altınlarını halen saklı ve

dokunulmamış bir halde buldular.

'Ben de ömrümün sonuna yetecek kadarı var,' dedi Bilbo kazıp çıkarttıklarında.

'En iyisi bunu siz alın Gandalf. Siz bunu herhalde yararlı kılarırsınız.'

'Aslında yapabilirim!' dedi büyücü,

'Ama sen eşit paylaş! Tahmininden çok daha fazla gereksinimin olduğunu görebilirsin.'

Böylece altınları çantalara koydular ve bu işten hiç de hoşnut olmayan midillilerin üzerlerine yüklediler.

Bundan sonra gidişleri daha da yavaşladı, çünkü çoğu zaman yürüyorlardı. Ancak toprak yeşildi ve hobbitin arasında dolaşmaktan gayet

hoşnut olduğu otlar vardı. Yüzünün terini kırmızı ipek bir mendille - yo! kendisinininkilerin bir teki bile kalmamıştı, bunu Elrond'dan ödünç almıştı -

kuruluyordu, çünkü artık haziran yazı getirmişti ve hava yeniden parlak ve sıcaktı.

Her şeyin, bu hikâyenin bile, bir sonu olduğu gibi, **320**

sonunda Bilbo'nun doğup büyüdüğü, ağaçları ve arazinin şekillerini kendi elleri ve ayakları kadar iyi tanıdığı ülke görüş alanlarına girdi. Bir yükseltiye ulaştıklarında ilerde kendi Tepe'sini görebiliyordu ve birden durup şöyle

dedi: Yollar uzun ince uzayıp giden,

*Kayaların üzerinden, ağaçların
altından, Güneşin hiç parlamadığı
mağaraların içindenJ*

*Denize hiç ulaşmayan demelerin
yanından: Üzerinden kışın ektiği karın,*

*Ve arasından haziranın şen çiçekleri,
Çimler üzerinden ve üzerinden taşların,
Ve dağlar altından ay altındaki.*

Yollar uzun ince uzayıp giden

*Altından bulutların, yıldızların
altından, Yine de gezinen ayaklar
öteden*

*Sonunda döndüler eve doğru
uzaklardan.*

Gözler ateşi de görmüş kılıcı da

Ve korkuyu taştan salonlarda

*Bak yeşil çayırlara son bir kez daha Ve
ağaçlara ve tepelere eskiden beri
bilinen.*

Gandalf ona baktı. 'Sevgili Bilbo'm!' dedi. 'Seninle ilgili bir sorun var! Eskiden olduğun hobbit değilsin.'

Ve böylece köprüyü geçtiler ve nehrin kıyısındaki değirmeni ve tam Bilbo'nun kendi kapısına geliverdiler.

'Aman Tanrım! Neler oluyor?' diye bağırdı. Korkunç bir karmaşa vardı ve her türden insan, saygıdeğer olsun d masın, kapının etrafına yığılmışlardı ve çoğu da içeri girip çıkıyordu - hem de Bilbo'nun büyük bir can sıkıntısıyla fark ettiği üzere ayaklarını paspasa bile silmeden.

O şaşırıdıysa bile, onlar daha da şaşırılmışlardı. Bir açık arttırmanın tam ortasında çıkagelmişti! Kapının üzerine

321

asılmış kırmızı siyah, koca bir duyuru, Haziranın Yirmiikisinde Grubb Beyefendiler, Grubb ve Burrowes'ın Hobbitya, Tepealtı, Bag-Yaka'dan Merhum Bilbo Baggins Cenaplannın Eşyalarını açık arttırmayla satacağını söylüyordu. Satış tam saat onda başlayacaktı. Şimdi nerdeyse öğle yemeği vaktiydi eşyalann çoğu nerdeyse yok pahasından eski şarkılara (bu açık arttırmalarda bayağı olağandı) dek değişik fiyatlarla satılmıştı. İşin aslı Bilbo'nun kuzenleri Sackville-Bagginsler, kendi eşyalarının buraya sığıp sığmayacağını öğrenmek için

odalarını ölçüp biçiyorlardı. Kısacası Bilbo 'Olası Ölüydü ve bunu söyleyenler arasında bu olasılığın doğru olmamasına üzüldüğünü söyleyen çıkmadı.

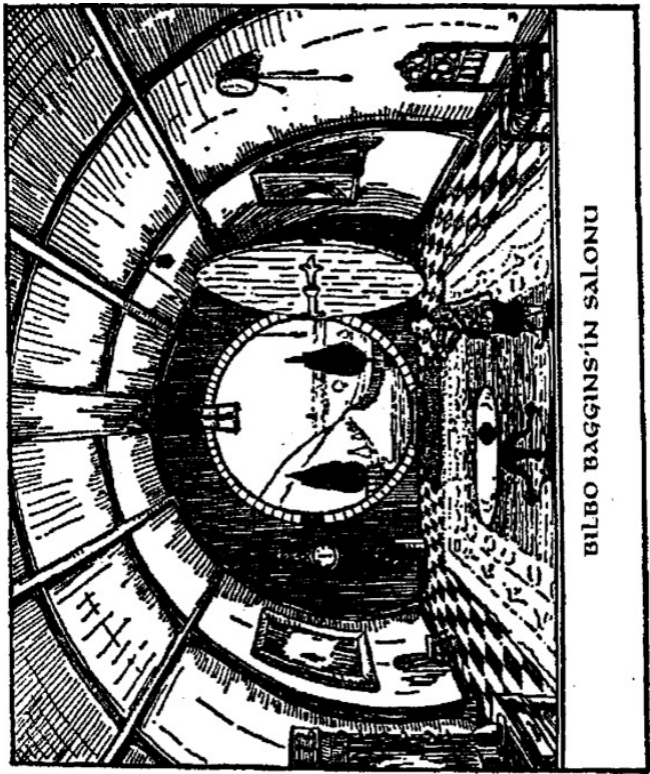
Bay Bilbo Baggins'in dönüşü, Tepe'nin üstünde ve Tepe'nin altında ve Su'yun öte tarafında epey çalkantı yarattı. Bu dokuz günlük mucizeyi de aşıyordu. Resmi sıkıntıysa gerçekte yıllar sürdü. Bay Baggins'in yaşadığının kabul edilmesi uzun zaman aldı. Özellikle de Satış'ta iyi alışveriş yapmış olanlar ikna etmek zor oldu; ve sonunda zaman kazanmak için Bilbo kendi eşyasının çoğunu geri satın almak zorunda kaldı. Gümüş kaşıklarının çoğu akıl almaz bir şekilde ortadan kayboldu ve nasıl olduğu

açıklanamadı. Bilbo kendi adına Sackville-Bagginsler'den şüphelendi. Onlarsa, geri dönen Baggins'in gerçek olduğunu asla kabullenmediler ve ondan sonra da Bilbo'yla ilişkileri arkadaşlık sınırları dışında kaktı. Gerçekten de onun nefis hobbit-kovuğunda yaşamayı çok istemişlerdi.

Gerçekte Bilbo kaşıklanndan çok daha fazla şey kaybettiğinin farkına vardı - saygınlığını kaybetmişti.

Ondan sonra hep bir elf-dostu olarak kaldığı ve cücelerin, büyücülerin ve o tarafa yolu düşen bu türden halkın saygısını kazandığı doğruydu; ancak artık pek saygıdeğer değildi. İşin aslı yöredeki tüm hobbitler tarafından 'kaçık'

olarak nitelendirildi - Took tarafından
kuzenler ve **322**

BILBO BAGGINS'İN SALONU

yeğenleri dışında, ki onların arkadaşlığı

da yaşlılar tarafından hoş
karşılanmıyordu.

Onun buna aldırmadığını söylemekten
üzüntü duyuyorum. Halinden oldukça
hoşnuttu; ve şöminenin üzerindeki
çaydanlığının sesi Beklenmedik Partinin
öncesindeki sessiz günlerde olduğundan
çok, çok daha ahenkliydi. Kılıcını
şömine rafının üzerine astı. Zırh örtüsü
salonda bir askıya oturtulmuştu (bir
müzeye verene dek).

Altın ve gümüşünün çoğu hem yararlı hem de abartılı bir şekilde hediyeler için harcanmıştı - ki bu da kuzen ve yeğenlerinin Bilbo'ya olan sempatisini bir derece olsun izah eder. Sihirli yüzüğünü çoğunlukla sevimsiz ziyaretçiler geldiğinde kullandığı için büyük bir sır olarak sakladı.

Şiir yazmaktan ve elfleri ziyaret etmekten hoşlanmaya başladı; ve pek çoğu kafalarını sallayıp 'Zavallı yaşlı Baggins!' diyerek ellerini alınlanna vursalar ve ancak pek azı hi kayalerinden birine inansa da yaşadıkça, ki bu olağanüstü uzun bir Ömürdü, hep

çok mutlu kaldı.

Yıllar sonra bir güz ikindisi Bilbo çalışma odasında oturmuş hatıralarını - onları, 'Oradaydık ve Şimdi Buradayız, Bir Hobbit'in Tatili' diye adlandırmayı düşünüyordu - yazıyordu ki kapı çalındı. Gelen Gandalf'la bir cüceydi; ve cüce de aslında Balin'di.

'İçeri gelin! İçeri gelin!' dedi Bilbo ve çok geçmeden ateşin karşısında koltuklara kuruldular, Balin, Bay Baggins'in yeleğinin daha genişlediğini (ve hakiki altın düğmeleri olduğunu) fark ederken, Bilbo da Balin'in sakalının beş on santim daha uzadığını ve mücevherle döşeli kemerinin harikulade olduğunu

fark etti.

Tabii hemen, bir arada geçirdikleri zamanlardan konuşmaya daldılar ve Bilbo, Dağ arazilerinde durumun nasıl olduğunu sordu. Çok iyi idare ediyor gibilerdi. Bard, Dal e'deki kasabayı yeniden İnşa etmişti ve insanlar onun adı altında, Göl'den, Güneyden ve Batıdan gelip toplanmışlardı ve tüm vadi toprağı yeniden işlenmiş ve zenginleşmişti ve ıssız topraklar anık ilkyazda kuşlar, çiçekler ve güzde meyveler ve şölenlerle dolup taşıyordu.

Ve Göl-kasabası yeniden kurulmuştu ve eskisinden de zengindi ve servetin çoğı da Akan Nehir'den aşağı yukarı gidip geliyordu; o bölgelerde cüceler ve

insanlar ve elfler arasında tam bir
dostluk hüküm sürüyordu.

Kasabanın eski Efendisinin sonu kötü olmuştu. Bard Göl-insanlarına yardımını dokunsun diye ona bir sürü altın vermişti, ama bu hastalığı kapmaya gayet elverişli olduğundan ejderha hastalığına yenik düşmüş ve altının çoğunu alarak kaçmış ve Çorak Topraklarda arkadaşları tarafından terk edilmiş bir şekilde açlıktan ölmüştü.

'Yeni Efendi daha bir bilge,' dedi Balin, 've çok da seviliyor, çünkü şu anki zenginliği ona borçlular. Onun zamanında nehirlerin altın aktığına dair şarkılar yapıyorlar.'

'O halde eski şarkıların kehanetleri şöyle böyle de olsa doğru çıktı! / dedi Bilbo.

'Tabii!' dedi Gandalf. 'Hem niye doğru çıkmasınlar ki?'

Kehanetlere inanmadığını söylemeyeceksin değil mi?

Çünkü sen kendin onaya kehanetler atmakta ustaydın zaten. Tüm maceraların ve kurtuluşlarının yalnız senin iyiliğin için ve yalnızca şansla gerçekleştiğini düşünmüyorsun değil mi? Sen çok iyi birisin Bay Baggins ve sana bayılıyorum; ama her şeye rağmen çok geniş bir dünya da yalnızca küçücük birisin!'

'Tanrıya şükür ki!' dedi Bilbo gülerek ve tütün tabakasını ona uzattı.

J.R.R. TOLKIEN BİR PROFESÖRDÜ.
KENDİ ÇOCUKLARI İÇİN BİR MASAL YAZDI.

KAHRAMANI BİLBO BAGGİNS;
HİÇBİR HİRSİ OLMAYAN, RAHATINA
DÜŞKÜN BİR HOBBİT'Dİ. BİR GÜN BİR
SÜRÜ CÜCE GELİP, BİLBO BAGGİNSTEN
EJDERHALARIN EL KOYDUĞU
ALTINLARINI ÇALMASINI İSTEDİ. ZAVALLI
BİLBO, BOŞ YERE HİRSİZ OLMADIĞINI
ANLATMAYA ÇALIŞTI. AMA BOŞUNA.
KAĞILE, GÖNÜLSÜZ HİRSİZLA
YOLA KOYULMUŞTU BİLE . . .

1937'DE MACERALARI KİTAPLAŞTIĞINDA
BİLBO ÖLÜMSÜZLEŞTİ. ÇOCUKLAR İÇİN
YAZILMIŞTI. AMA HERKES SEVMİŞTİ.

MİTOS TOLKIEN 1: HOBBİT

975-8023-25-X

9 789758 023257

600000